Dalgaların Sesi

Yukio Mişima

Çeviri: ZEYYAT SELİMOĞLU

can roman

YUKİO MİŞİMA

DALGALARIN SESİ

Şiosai, Yukio Mişima

1. basım: Kasım 2014, İstanbul
Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Düzelti: Nükhet Polat, Aylin Samancı
Dizgi: Gülay Yıldız, Bahar Kuru Yerek, Serap Bertay

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

ISBN 978-975-07-2410-7

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89
Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 10758

YUKİO MİŞİMA

DALGALARIN SESİ

ROMAN

Çeviri
Zeyyat Selimoğlu

Japonca aslıyla karşılaştıran
Çiğdem Atasayar

YUKİO MİŞİMA, asıl adı Kimitake Hiraoka. 1925'te doğdu. İlk hikâyelerini çocukken yazmaya başladı. Babasının ısrarıyla Tokyo Üniversitesi'nde hukuk okudu. Mezun olduktan sonra girdiği memuriyette ancak bir yıl çalışabildi. İstifa etti, tüm zamanını yazmaya ayırdı. Mişima'nın kısa sürede uluslararası bir ün kazanmasını sağlayan *Bir Maskenin İtirafları*, 1948'de yayımlandı. Çok sayıda romanın, popüler dizi romanların, öykü kitaplarının, denemelerin ve edebiyat eleştirilerinin yanı sıra *kabuki* tiyatrosu ve geleneksel *no* oyunları için çağdaş metinler kaleme aldı. Çağdaş Japon edebiyatının en önemli yazarı olarak kabul edilen Mişima, 1970'te ününün ve prestijinin doruğundayken Henry Miller (*Reflections on the Death of Mishima*) ve Marguerite Yourcenar (*Mişima ya da Boşluk Algısı*) gibi yazarların kitaplarına konu olacak bir intiharla yaşamına son verdi.

ZEYYAT SELİMOĞLU, 1922'de İstanbul'da doğdu. Alman Lisesi'nin ardından İÜ Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. *Direğin Tepesinde Bir Adam*'la 1970 Sait Faik Hikâye Armağanı'na, *Koca Denizde İki Nokta*'yla 1974 Türk Dil Kurumu Ödülü'ne, *Derin Dondurucu İçin Öykü*'yle 1994 Haldun Taner Öykü Ödülü'ne değer görüldü. Heinrich Böll, Yukio Mişima, Friedrich Dürrenmatt, Miguel Ángel Asturias, Yasunari Kavabata, Bohumil Hrabal, Georg Simmel, Ferenc Molnár, Siegfried Lenz, José Mauro de Vasconcelos gibi yazarların yapıtlarını dilimize kazandırdı. 2000'de İstanbul'da öldü.

Birinci bölüm

Şarkılar Adası Uta-Jima, aşağı yukarı bin dört yüz nüfuslu, dört kilometre kadar kıyısı olan küçük bir ada.

Adada, manzarası özellikle güzel olan iki yer var. Bunlardan biri, adanın zirvesine yakın bir yere inşa edilmiş, kuzeybatıya bakan Yaşiro Tapınağı. Buradan İse Körfezi bütün genişliğiyle görünür. Ada, körfezi Pasifik Okyanusu'yla birleştiren boğazın tam ortasında yer alır. Kuzeyden Çita Yarımadası, doğudan kuzeye doğru da Atsumi Yarımadası uzanır. Batıya doğru bakıldı mı, güneydeki Uji-Yamada şehrinden kuzeydeki Yokkaiçi şehrine kadar uzanan kıyıların ışıltısı göze çarpar.

İki yüz basamaklı taş merdiveni tırmanıp, bir çift aslan heykelinin korunduğu tapınağın girişindeki *torii*'nin oradan dönüp geriye bakınca uçsuz bucaksız, kadim İse Körfezi görünür. Eskiden burada, merdivenin iki yanından sarkan, dalları birbirine girmiş ve tören kapısı *torii* şeklini almış iki çam ağacı varmış. Manzarayı hoş bir şekilde çerçeveleyen bu ağaçlar yıllar önce kuruyup gitmişler.

Adadaki çamlar henüz canlı rengine kavuşmamış. Yine de, kıyıdaki yosunların kil kırmızısına boyadığı denizin rengi baharın müjdecisi. Kuzeybatı mevsim rüzgârları Tsu şehrinden bu yana aralıksız estiği için hava, manzaranın keyfine varılamayacak kadar soğuk.

Yaşiro Tapınağı, Deniz Tanrısı Vatatsumi-no-Mikoto'ya adanmıştır. Bu deniz tanrısına duyulan inanç, kendiliğinden, balıkçıların gündelik hayatından doğmuştur. Balıkçılar her zaman denizin sakin olması için dua ederler. Ola ki bir deniz kazasından kurtulurlarsa, yaptıkları ilk şey de, bu tapınağa gelip yardım kutusuna attıkları sikkelerle şükranlarını sunmak olur.

Tapınakta altmış altı bronz aynadan meydana gelmiş bir hazine var. Bunlardan asma filizi örnekleriyle bezenmiş olanı, sekizinci yüzyıldan kalma. Bir diğeri de Altı Hanedan Dönemi'nden bir Çin aynasının kopyası; bu aynalardan bütün Japonya'da sadece on beş, on altı kadar var. Aynanın arka yüzüne oyulmuş geyik ve sincaplar, yüzyıllar önce bir Pers

ormanından çıkıp bitip tükenmez yollar, sonsuz denizler aşarak yarı yerküreyi dolaşıp buraya gelmiş olmalı, şimdi ise adanın bir parçası.

Manzarası güzel olan diğer bir yer de, Higaşi Dağı'nın zirvesi yakınındaki fener kulesi. Fener kulesinin yükseldiği kayalıkların dibinde, İrako Geçidi'nin hiç durmadan çağıldayan akıntısı duyulur. İse Körfezi ile Pasifik Okyanusu arasındaki bu dar geçit, rüzgârlı günlerde sayısız girdaba yataklık eder. Atsumi Yarımadası'nın ucu bu geçide kadar uzanır ve kayalık ıssız kıyısındaki İrako Burnu'ndan Uta-Jima'nın ıssız fener kulesi görülür. Uta-Jima fener kulesinden bakıldı mı, güneydoğuda Pasifik Okyanusu; kuzeydoğuda Atsumi Körfezi, körfezin öbür tarafındaki sıra sıradağların ardında da, yalnız gün doğarken ve sert batı rüzgârı estiğinde görülebilen Fuji Dağı göze çarpar.

Nagoya'dan ya da Yokkaiçi'den mi geliyordu yoksa oraya mı dönüyordu tam anlayamamıştı ama fener kulesinin gözcü kulübesindeki nöbetçi, körfez ile açık deniz arasına serpilmiş olan sürüyle balıkçı teknesinin arasından kendine yol açmaya uğraşıp İrako Geçidi'nde seyreden bir geminin adını dürbünle kolaylıkla okuyabilmişti. Mitsui Şirketine ait bin dokuz yüz tonluk Tokaçi-maru şilebi dürbünün görüş alanına girdiğinde gözcü kulübesindeki nöbetçi, geminin güvertesini adımlayarak çene çalmakta olan lacivert üniformalı iki gemiciyi görebilmişti. Bunun ardında da Talisman adındaki bir İngiliz şilebi kanala girmiş, nöbetçi yine üst güvertede halka atma oyunu oynayarak vakit geçiren gemicilerin küçücük siluetlerini olduğu gibi seçmişti.

Nöbetçi, gözcü kulübesindeki masasına dönmüş, gemi jurnalına "Giden Gelen Gemiler" başlığıyla gemilerin adlarını, flamalarını, seyir yönlerini, seyir zamanını yazmış, varış limanlarındaki yükleme boşaltma firmaları hazırlıklarına başlasınlar diye de telgraf çekip haber vermişti.

Öğleden sonraydı, batmakta olan güneş Higaşi Dağı'nın ardında kaldığı için fener kulesinin çevresi hanidir gölgelikti. Denizin üstündeki aydınlık gökyüzünde bir kara çaylak kuşu daireler çizerek uçuyordu. Kanatlarını yoklar gibi sırayla indirip bir sağa bir sola pike yaptı, tam yere çarpacak gibi olduğunda da dosdoğru yukarıya yöneldi, sonra da kanat çırpmadan süzülüp gitti.

Güneşin tamamen battığı sırada genç bir balıkçı, elinde kocaman bir dilbalığıyla, köyden fener kulesine giden dağ patikasını çabuk çabuk tırmanıyordu. Evvelki sene ortaokulu bitirmiş olan bu delikanlı henüz on sekiz yaşındaydı. Boylu poslu, düzgün vücutlu gencin yüzündeki çocuksuluk yaşını ele veriyordu. Cildi güneşten adamakıllı esmerleşmişti. Buralılara has, düzgün bir burnu, kalın dudakları vardı. Koyu gözlerindeki bakış pırıl pırıldı ama bu bir zekâ parıltısı değil, ekmeğini denizden çıkaran insanlara yine denizin armağan ettiği bir parıltıydı; yoksa okuldayken notları çok kötüydü. Genç balıkçının üzerinde, hâlâ bütün gün balıktayken giydikleri vardı; merhum babasından kalmış bir pantolonla bir de ucuz kazak...

Delikanlı, o sırada çoktan sessizliğe gömülmüş olan ilkokulun avlusundan geçip su değirmeninin yanındaki tepeye tırmanmaya başladı. Taş merdivenlerden tırmanınca, Yaşiro Tapınağının arka tarafına çıktı. Tapınağın bahçesinde, alacakaranlığın sardığı şeftali ağaçlarındaki ilk tomurcuklar parıldamaktaydı. Buradan tırmanıldığında on dakika sürmüyor, fener kulesine varılıyordu.

Dar patika öylesine tehlikeli ve dolambaçlıydı ki daha önce bu patikadan geçmemiş bir kimse gündüz gözüyle bile dengesini kaybedebilirdi. Genç balıkçıya gelince, o gözü kapalı yürüyebilirdi patikada; ayakları, taşlar ve öteden beri fışkırmış çam kökleri arasındaki geçidi ezbere biliyordu. Şimdiki gibi derin düşüncelere dalmış olduğu zamanlarda bile bir defa olsun tökezlemezdi.

Az önce, günün son ışıkları henüz yitmemişken, genç balıkçının çalıştığı tekne, Uta-Jima Limanı’na dönmüştü. Taihei-maru, küçük motorlu bir tekneydi; delikanlı, teknenin sahibi ve diğer bir çocukla birlikte çalışıyordu. Tuttukları balığı limanda kooperatifin teknesine boşaltmış, sonra da teknelerini kıyıya çekmişlerdi. Ardından, genç balıkçı evinin yolunu tutmuş, yanına da fener kulesine götüreceği dilbalığını almıştı. Alacakaranlıkta sahil boyunca yürüdüğü sırada, teknelerini kıyıya çeken balıkçıların sesleri yükseliyordu dört bir yandan.

O âna kadar hiç görmediği bir kız gözüne çarpmıştı sahilde. Kız, dinleniyormuş gibi, tahta kızaklardan birinin kenarına yaslanmıştı. Balıkçı tekneleri bir kaldıraç aracılığıyla kıyıya çekilirken, bu tahta kızaklar omurganın altına sürülüyor, böylece tekneler birbiri ardından kolaylıkla bu

kızakların üzerinden kayıyordu. Görünüşe bakılırsa kız kızakların taşınmasına yardım etmişti. Tam o sırada da soluklanıp bir nefes alıyordu.

Alnı terden ıslanmıştı, yanakları al aldı. Batıdan kuvvetli, soğuk bir rüzgâr esiyordu ama kız bu serin rüzgârdan hoşlanıyor gibiydi. Çalışmaktan alev alev olmuş yüzünü rüzgârın estiği yöne çevirmişti, saçları arkaya doğru uçuşuyordu. Sırtında kolsuz, kumaş bir yelek, ayağında da şalvara benzer bir şey vardı. Ellerine kirli iş eldivenleri geçirmişti. Kanlı canlı görüntüsüyle adadaki diğer kızlardan pek farklı görünmüyordu fakat gözleri berrak, bakışları sakindi. Gözlerini dikkatle denizin üzerindeki göğe, üst üste yığılmış, koyu renkli bulut dağlarının arasından kızıl akşam güneşi huzmesinin battığı batıya dikmişti.

Delikanlı kızı daha önce görüp görmediğini hatırlayamıyordu. Ne var ki aslında Uta-Jima'da tanımadığı tek bir yüz bile yoktu. Yabancı birisini tek bakışta fark ederdi. İlk başta, kızı yabancı sanmıştı ama kızın üzerindeki giysi bunun aksini ortaya koyuyordu. Ne var ki böyle tek başına durup denizi seyretmesi onu adanın diğer şen şakrak kızlarından ayıran bir şeydi.

Genç balıkçı, bilerek kızın yanından geçti. Ve tıpkı tanımadıkları bir şey karşısında apışıp kalan çocuklar gibi, olduğu yerde durup kızın yüzüne bakakaldı.

Genç kız kaşlarını hafiften çattı. Yine de gözlerini çocuğun yüzüne çevirmedi, denize, uzaklara bakmaya devam etti. Delikanlı bir şey söylemeden kızı uzun uzun incelemiş sonra da hızlı adımlarla yoluna devam etmişti.

O sırada, merakını giderdiği için önce belli belirsiz bir hoşnutluk duymuştu. Ancak çok sonra, fener kulesine giden dik patikayı tırmandığı sırada, ne kadar küstah ve kaba davrandığı kafasına dank etti. Sadece bunu düşünmek bile yanaklarını kızartmaya yetmişti.

Patikanın kenarındaki çam ağaçlarının arasından aşağılarda dalgaların uğultusunun geldiği denize baktı. Ay henüz çıkmamıştı, deniz kapkaranlık görünüyordu.

Zaman zaman dev bir kadının hayaletinin göründüğü rivayet edilen "Kadın Bayırı"nı dönünce, yukarıdan fener kulesinin ışıklı pencereleri görünmeye başladı. Aydınlık, bir süre gözlerini aldı. Köyün jeneratörü uzun bir süredir çalışmadığı için yağ lambalarının loş ışığına alışmıştı.

Genç balıkçı yukarıdaki bu fener kulesine sık sık balık getirirdi; bunun nedeni fener bekçisine şükran borcu hissetmesiydi. Okuldaki bitirme sınavları kötü gitmiş, mezun olması bir yıl daha uzayacak gibi olmuştu. Ateş tutuştururken kullandığı çam yapraklarını toplamak için sık sık fener kulesinin arkasındaki ormana giden annesi, fener bekçisinin karısıyla samimiyet kurmuştu. O sıralarda fener bekçisinin karısına gitmiş, oğlu diplomasını alamazsa, ailenin geçimini tek başına imkânı yok karşılayamayacağını kadına anlatmıştı.

Fener bekçisinin karısı, kocasıyla görüşmüş, adam da çok iyi dostu olan okul müdürünü ziyaret etmişti. Bekçinin müdürle konuşması sayesinde delikanlı sınavı geçmiş, okulu bitirir bitirmez de balığa çıkmaya başlamıştı. O günden beri arada avladığı balıklardan fener kulesine götürüyor, fener bekçisi ile karısının alışveriş gibi ufak tefek işlerini de yapıyordu. Karıkoca da candan bir sevgi besliyorlardı çocuğa...

Fener kulesine giden beton merdivenin bu tarafında, bir şeyler yetiştirdikleri küçük bahçenin yanında fener bekçisinin evi vardı. Genç balıkçı yaklaşınca mutfağın cam kapısı ardında kadının hareket eden gölgesini gördü. Görünüşe bakılırsa kadın akşam yemeği hazırlıklarıyla meşguldü.

Delikanlı olduğu yerden seslendi. Kapıyı açan kadın:

“Ooo, sen misin Şinji?” dedi.

Delikanlı bir şey söylemeden elindeki dilbalığını uzattı.

Kadın balığı alıp omzunun üzerinden arkasına doğru yüksek sesle bağırdı:

“Bey, Şinji bize balık getirmiş.”

Başka bir odadan fener bekçisinin içtenlikle dolu sesi duyuldu:

“Şinji oğlum, böyle her zaman zahmet oluyor sana, sağ ol. İçeri gelsene...”

Genç balıkçı hâlâ mutfağın kapısı önünde çekingence duruyordu. Dilbalığı çoktan büyük, beyaz, emaye bir tabak içine konulmuştu. Hafifçe kımıldayan solungaçlarından akan kanı, beyaz, pürüzsüz derisine yayılıyordu.

İkinci bölüm

Şinji ertesi sabah, her zamanki gibi erkenden reisinin teknesine binip balığa çıktı. Hafif bulutlu şafakta gökyüzü, gümüşi bir parlaklık saçarak durgun denize yansımaktaydı. Balık yataklarına kadar aşağı yukarı bir saat gerekiyordu.

Şinji, kazağının omuzlarından lastik çizmelerinin konçlarına kadar inen siyah lastik bir önlük takmıştı; ellerinde de bir çift plastik eldiven vardı. Teknenin başında durup kül rengi göğün altında uzayıp giden Pasifik Okyanusu'na bakarken, geçen akşamı, fener kulesinden dönükten sonra uykuya dalana kadar olup bitenleri düşünüyordu.

Annesi ile kardeşi, ocağın yanındaki soluk ışıklı bir lambayla aydınlanmış küçük odada Şinji'yi beklemişlerdi. Kardeşi henüz on iki yaşındaydı. Babalarının savaşın son yılında makineli tüfekle kurşuna dizilip öldürülmesinden, Şinji'nin çalışmaya başladığı zamana kadarki yıllar boyunca, anneleri tek başına sünger dalgıçlığı yaparak aileyi geçindirmişti.

"Fener bekçisi sevindi mi?"

"Evet. Bana, 'İçeri gel' dedi, sonra da kakao diye bir şey ikram ettiler."

"Kakao mu? O da neymiş?"

"Ne bileyim işte, yabancıların kırmızı fasulye çorbası gibi bir şey."

Anneleri yemek pişirmekten pek anlamazdı. Balığı ya çiğ çiğ dilinmiş olarak sofraya getirir ya biraz sirkeyle mayalanmış olarak ya da kafası, kuyruğu, yüzgeçleri ve bütün içindekilerle birlikte, olduğu gibi pişirir yahut kızartırdı. Balığı hiçbir zaman temizleyip yıkamadığı için balıkla beraber az kum çiğnemezlerdi. Yemek sırasında Şinji umutla, annesi yabancı kızla ilgili bir şeyler söyler diye bekledi. Ne var ki ağzından tek bir yakınma çıkmadığı gibi, dedikodu yapmaktan da hiç hazzetmeyen bir kadındı.

Akşam yemeğinden sonra Şinji ile kardeşi sokak hamamına gitmişlerdi. Belki burada kızla ilgili bir şeyler duyarım diye düşünmüştü Şinji. Oldukça gecikmiş oldukları için hamam hemen hemen boş, su da oldukça kirliydi.

Balıkçılar Kooperatifi başkanı ile posta müdürü, sıcak su havuzu içinde politikadan konuşmaya dalmışlardı. Boğuk sesleri tavanda yankılanıyordu. İki kardeş, hiçbir şey söylemeden başlarıyla selam verip kurnadan sıcak su alabilecekleri uzak bir köşeye çekilmişlerdi.

Şinji ne kadar bekleyip kulak kabartsa da adamlar politikadan konuşmayı bırakıp kızdan bahsedecek gibi gözükmüyorlardı. Şinji'nin kardeşi, bu arada apar topar yıkanıp dışarı çıkmıştı.

Şinji de onun ardından çıkıp acele etmesinin sebebini sordu. Kardeşi Hiroşi, arkadaşlarıyla öğleden sonra savaşçılık oynarken kooperatif başkanının oğlunun kafasına tahta kılıcıyla vurup ağlattığını anlattı.

Şinji, yatağa yattığı gibi uykuya dalan biriydi ama o gece gözlerine bir türlü uyku girmedi. Bu onun için garip bir duyguydu. Bütün hayatı boyunca bir defa bile hastalandığını anımsamıyordu. Kendi kendine, "hastalık" dedikleri şey bu mu acaba, diye endişe etti.

İçindeki o garip huzursuzluk ertesi sabah da sürdü. Ama teknenin pruvasında durup uzayıp giden uçsuz bucaksız okyanusa bakınca, bütün vücudu yeni günde yapacağı işlerin enerjisiyle dolmuş, hiç farkına varmadan iç huzuruna tekrar kavuşmuştu. Tekne, motorun ahengine uymuş yavaş yavaş sallanıyor, soğuk sabah rüzgârı gencin yanaklarını yalıyordu.

Kayalıkların üzerindeki fener kulesinin ışığı çoktan sönmüştü. Baharın bu ilk günlerinde dalları hâlâ çıplak olan kahverengi ağaçların aşağısında İrako Geçidi'nden yükselen dalgalar bulutlarla kaplı bu sabah manzarasına parlak beyaz lekeler çiziyordu. Bu geçitte, dalgaların çarpıp durduğu sığ kayalıkların arasındaki daracık rotada ilerlemek, büyük bir okyanus gemisi için oldukça zorlu bir şey olabilirdi. Ama Taihei-maru, sahibinin ustaca yönetimi altında akıntılı sulardan kolaylıkla süzülüp gidiyordu. Geçitteki suyun derinliği seksen ila yüz kulaç kadardı. Kayalıkların üzerindeki derinlik ise en fazla on üç ile yirmi kulaç arasındaydı. Geçidin şamandıralarla işaretlenmiş olan bu noktasından Pasifik Okyanusu'na doğru, ahtapot yakalamakta kullandıkları binlerce kilden çömlek suya daldırılmıştı.

Ahtapot avı Uta-Jima balıkçılarının en önemli gelir kaynağıydı; yıllık avlarının yüzde seksenini bu karşılıyordu. Kasımda başlayan av mevsimi artık yavaş yavaş kapanmak üzereydi. Bahar gelip de gecelerle günler eşit olduğu zaman da mürekkepbalığına çıkma saati gelip çatmış oluyordu. O sıralar, denizin dibinde yatıp kalmış olan çömlekler, son kısmetlerini, İse

Körfezi'nin soğuk sularından kaçıp Pasifik Okyanusu'nun derinliklerine inen "uçan ahtapot"ları bekliyorlardı.

Deneyimli balıkçılar, adanın Pasifik'e bakan sığ sularını, denizin dibindeki en küçük girinti çıkıntılarına kadar sanki evlerinin bahçesiymiş gibi bilirlerdi. "Denizin dibine aşina değilsen körden farkın kalmaz," derdi bu balıkçılar.

Rotalarını pusulaya göre ayarlayıp sonra uzaktaki sıradağların değişen çizgilerinden, günün her ânında yerlerini olduğu gibi tespit ederlerdi. Kerterizi yapar yapmaz artık altlarındaki deniz dibinin nasıl olduğunu tam bir kesinlikle bilirlerdi. Bu deniz dibinin yukarılarına doğru, her birinde yüzlerce çömleğin asılı olduğu sayısız ip uzanmış olurdu. İplerin bağlı olduğu çok sayıda şamandıra dalgalarla birlikte yukarı aşağı salınmaktaydı. Şinji'nin çalıştığı teknenin hem sahibi hem de reisi olan adam ahtapot avını çok iyi bilen, deneyimli bir balıkçıydı. Şinji ile Ryuji adındaki öbür çocuğun, bu işe sağlam vücutlarını adamaları yeterliydi.

Taihei-maru'nun sahibi Jukiçi Oyama'nın, deniz rüzgârlarıyla kösele gibi sertleşmiş bir yüzü vardı. Üzerindeki çizgilerin ta diplerine kadar güneş yanığıydı bu yüz; ellerindeki kir dolu çizgilerle balıkçılıktan kalma eski yara izleri birbirinden ayırt edilemiyordu. Çok seyrek gülen ama hep sakin olan bir adamdı Reis Jukiçi; emir verirken yükselen kuvvetli sesi hiçbir zaman öfkeli çıkmazdı. İş sırasında teknenin kıç tarafından hemen hemen hiç ayrılmaz, elini dümenden çok seyrek, o da motorun çalışmasını ayarlamak için, ayırırdı.

Açık denize çıkınca, o âna kadar göremedikleri bir sürü başka tekneyle karşılaşıp birbirlerine sabah selamlarını verdiler. Reis Jukiçi motorun gücünü düşürüp balık tutacakları yere varınca, Şinji'ye motora kayış bağlaması için işaret etti. Bu kayışı da teknenin yakındaki makara miline sardırttı. Tekne çömleklerin bağlı olduğu iplere paralel bir şekilde yavaşça ilerlerken, bu mili teknenin dışındaki makaraya dolayıp makaraya da çömleklerin iplerini sararak sırayla çektiler. Bu çekme işini hiç ara vermeden yapmak zorundaydılar; yoksa ip kayıp gerisingeriye kaçar, tek başına çekilmeyecek kadar ağırlaşırdı.

Ufuktaki bulutların arkasında saklı olan güneş buram buramdı. Denizin üzerinde yüzen iki-üç karabatak boyunlarını suyun üstüne çıkarıp uzatmışlardı. Uta-Jima'ya doğru dönüp de gerilere bakılınca, adanın

güneyinde, sürüler halinde yaşamakta olan karabatakların dışkılarıyla kireç gibi bembeyaz boyanmış kayalıkların parladığı görülüyordu.

Acı, soğuk bir rüzgâr vardı; ama Şinji ilk halatı makaraya sarıp da lacivert denize doğru bakınca, birazdan kendisini tere batıracak olan bu meşakkatli işin enerjisiyle doldu içi.

Makara dönmeye başlamış, ağır ıslak halat yavaş yavaş denizden çıkıyordu. Şinji ince eldivenlerinin arasında kalın, buz gibi soğuk halatı hissediyordu. Elleri halata yapışmıştı. Adamakıllı gerilmiş olan halat makaraya dolanırken, tuzlu su, inci taneleri gibi sıçrıyordu üzerinden.

Biraz sonra kilden yapılmış kırmızı av çömlekleri de su üstüne çıktı. Ryuji makaranın başında bekliyordu. Çömleklerden biri boşsa içindeki suyu boşaltıyor, makaraya değip çizmemesi için çömleği yukarıda tutuyor, sonra yine halatla birlikte suya bırakıyordu.

Şinji, bir ayağını küpeşteye dayayıp diğer ayağından da destek alarak denizin örtüp gizlediği her şeye karşı sonsuz bir savaşa girişmiş, halatı çekiyordu. Halat, kulaç kulaç yükselmekteydi suyun içinden. Şinji bu savaşı kazanıyordu ama deniz kolay kolay boyun eğeceğe benzemiyordu. Sanki Şinji'yle alay etmek istiyormuş gibi çömlekleri birbiri ardından boş olarak yolluyordu.

Yedi metre ila on metrelik aralıklarla yirmiden fazla çömlek çekilmişti yukarı, halatla birlikte. Şinji halata asılıyor, Ryuji çömleklerdeki suyu boşaltıyordu. Reis Jukiçi bir eliyle dümeni tutup hiç sesini çıkarmadan işbaşındaki çocukları seyrediyordu. Yüzünde kımıldayan tek bir çizgi bile yoktu.

Şinji'nin sırtından terler boşanıyordu, sabah rüzgârına karşı duran alnı yanıyordu. Yanakları al al olmuştu. Sonunda güneş bulutların arasından çıktı, hiç durmadan çalışan delikanlının gölgesi kendi ayakları dibinde belirdi.

Ryuji denize bakmıyor, yüzü teknenin içine dönük, denizden az önce çıkmış ahtapot çömleklerini ters çeviriyordu. Reis Jukiçi de makarayı durdurmak için kaldıracı çekmişti. O an, Şinji de ilk defa yana doğru dönüp çömleklerin olduğu tarafa baktı. Ryuji, elindeki tahta bir çubuğu çömleğin içine sokmuş, karıştırıyordu. Çömleğin içinde hiçbir şey yok gibiydi. Daha da karıştırmaya devam edince, birden, uzun sürmüş bir öğle uykusundan uyanan bir insanmış gibi, bir ahtapot, kayarak bütün vücudunu çömlekten yükseltip kendini teknenin güvertesine attı. Ryuji, makine dairesinin önünde

duran balık tankının kapağını hızla açtı ve günün ilk avı, pat diye bir ses çıkartarak içeri kaydı.

Taihei-maru hemen hemen bütün öğleden önceyi ahtapot avıyla geçirdi. Verimsiz av, beş ahtapotu aşmadı bile... Rüzgâr dinmişti, güneş ışıldıyordu. Taihei-maru, İrako Geçidi'nden geçip avlanmanın yasak olduğu sularda gizli gizli balık tutmak için İse Körfezi'ne doğru yol almaya başladı.

Balık tutmak için kullandıkları yöntem şöyleydi: Bir sürü urganın ucuna büyük kancalar geçirip bu urganları da bir çubuğa tutturmuşlardı. Çubuğu da sağlam bir halatla tekneye bağlamışlardı. Tekne hareket ettiğinde hazırladıkları bu düzenek bahçe tırmığı gibi körfezin dibinden sürülmeye başlardı. Düzeneği çıkardıklarında dört yassı kafa ile üç deniz dilinin çırpınarak sudan yukarı çıktığını gördüler.

Şinji çıplak elleriyle hepsini kancalardan çıkardı. Yassı kafalar kana bulanmış güverteye düştüler. Balıkların beyaz karınları parıldıyordu. Küçücük gözleri derin kıvrımlar içinde kaybolmuş gibi duran deniz dillerinin kara, ıslak vücutlarına göğün mavisi yansımıştı.

Öğle yemeği yenecek saat gelip çatmıştı. Reis Jukiçi, yassı kafaları makine dairesinin üstüne koyup dilimlere ayırdı. Sonra üçü, bu çiğ dilimleri alüminyum sefertaslarının kapağı üzerine koyup küçük bir şişeden soya sosu döktüler. Bunu yaptıktan sonra da içlerinde haşlanmış pirinçle arpa karışımı bir lapa, bir köşesinde de birkaç dilim turp turşusu bulunan sefertaslarını önlerine aldılar. O sırada tekneyi hafif akıntıya bırakmışlardı.

"Yaşlı Teru Miyata Amca'nın, kızını geri çağırmasına ne diyorsunuz?" diye sordu birden Reis Jukiçi.

"Benim böyle bir şeyden haberim yok."

"Benim de..."

Gençler başlarını sallayınca Jukiçi anlatmaya başladı: "Teru Amca'nın dört kızıyla bir de oğlu vardı. Kızları sayıca fazla olduğu için üçünü dışarıya gelin, dördüncüsünü de evlatlık verdi. Bu sonuncunun adı Hatsue'ydi, Şima şehrinin Oizaki kasabasındaki bir dalgıç ailesine katıldı. Ama bir yıl önce, sizin de bildiğiniz gibi, Teru Amca'nın oğlu Matsu bir göğüs hastalığı yüzünden öldü. Dul bir adam olan Teru Amca birden kendini çok yalnız hissetti. Bundan ötürü Hatsue'yi geri çağırtıp tekrar kendi adına kaydettirdi. Şimdi de kızı için bir içgüveysi bulup kendi soyadını verip ailesine katmak istiyor. Hatsue çok güzel kız. Onunla evlenmeye can atacak sürüyle erkek çıkacaktır... Siz ikiniz ne dersiniz?"

Şinji ile Ryuji birbirlerine bakıp güldüler. İkisinin de kızardığı muhakkaktı ama güneş derilerini öylesine kavurmuştu ki kızardıkları görülmüyordu.

Şinji o anda bahsedilen kızla, geçen gün kumsalda gördüğü kızın aynı kişi olduğunu anladı. Daha bunu aklından geçirir geçirmez de kız için çok fakir olduğunu düşünüp güvenini kaybediverdi. Bir gün önce yanı başında gördüğü kızın aslında kendisinden ne kadar uzakta olduğunu fark etti. Çünkü artık kızın babasının, Yamagava Nakliyat Şirketi tarafından kiralanan iki kıyı gemisinin varlıklı sahibi Terukiçi Miyata olduğunu öğrenmişti: Yüz seksen beş tonluk Utajima-maru ile doksan beş tonluk Harukaze-maru... Bu yaşlı adam, aslan yelesi gibi kırçıl saçları olan, öfkesiyle bilinen biriydi.

Şinji ayakları yere basan bir delikanlıydı. Henüz on sekiz yaşındaydı ve bu yaşta kadınlara kafa yormaması gerektiğini biliyordu. Şehirli gençler için her türden heyecan verici ve çekici şeyler hazırdı ama Uta-Jima'da tek bir oyun salonu, tek bir meyhane, tek bir meyhaneci kadın bile yoktu. Şinji'nin biricik küçük hayali günün birinde motorlu bir tekneye sahip olmak, kardeşini de yanına alıp bu tekneyle deniz nakliyeciliği yapmaktı.

Koca okyanus bütün çevresini dolduruyordu ama Şinji yerine getirilemeyecek isteklerle kendini yiyip bitirmiyor, aşırı serüvenli yolculukları aklına koymuyordu. Kendini tam, gerçek bir balıkçı gibi hissederdi; onun için deniz, bir çiftçi için toprak neyse ondan başka bir şey değildi; ekmeğini çıkardığı bir yer, pirinç ya da başka tahıllar yerine uçsuz bucaksız bir mavi içindeki dalgaların beyaz, şekilsiz ürününü veren, salınan bir tarla...

Böyle düşünüyordu ama o gün iş bitiminde ufuktaki akşam bulutlarının önünden beyaz bir şilebin geçtiğini görünce, delikanlının yüreği garip bir heyecanla doldu. Daha önce idrak edemediği büyüklüğe sahip bu haşmetli dünya çok uzaklardan delikanlıya doğru yaklaşıyordu. Bilinmeyen dünyanın farkındalığı, uzaklardan kopup gelen bir fırtına gibi kendisini bulmuş, başının üzerinde gümbürdeyip sonra yine dinmişti.

Güvertenin baş tarafında küçük bir deniz yıldızı kuruyup kalmıştı. Terini silmek için başına beyaz bir havlu sarılmış olan delikanlı burada oturuyordu. Bakışlarını akşam bulutlarından ayırıp başını hafif hafif salladı.

Üçüncü bölüm

O akşam Şinji, Gençler Birliği'nin düzenli toplantılarından birine gitti. Eskiden "yatakhane" dedikleri bu birlikte vakit geçirdikleri yurt sisteminin adını Gençler Birliği diye değiştirmişlerdi. Şimdi bile, gençlerin birçoğu, ana baba evinde kalmak yerine, kumsaldaki bu kasvetli barakada yatmayı tercih ediyordu. Burada, Uta-Jima'lı gençler, eğitim ve temizlik, batık gemilerin çıkarılması, deniz kazaları için arama ve kurtarma faaliyetleri gibi konuları tartışırlardı. Buddha'nın doğum gününü kutlamak için büyük aslan kostümlerinin giyilip dans edildiği Aslan Dansı Festivali ve ataların ruhunu onurlandırmak için yapılan Bon Dansı Festivalinin organizasyonu da eskiden beri Gençler Birliğinde planlanırdı. Burada geçirdikleri vakitlerde kendilerini toplum hayatının bir parçası gibi hissediyor, aslında ancak yetişkin erkeklerin sırtında taşımaları gereken yüklerin tatlı ağırlığının tadına bakıyorlardı.

Rüzgâr denizden bu yana esiyor, kapalı pencere panjurlarını sarsıyor, lambaları bir ileri bir geri sallayarak içerisinin kâh aydınlık kâh loş olmasına sebep oluyordu. Dışarıda gecenin karanlığında deniz hemen oraya kadar gelmişti. İçeride sallanan lambaların ışığı altında gençlerin yüzleri gölgelenirken dalgaların gümbürtüsü doğanın kudretini ve güvenilmezliğini anlatıyordu sanki.

Şinji barakadan içeri girdiği sırada, gençlerden biri ellerinin üzerine çökmüş, lambanın altında, hafif paslı bir makasla arkadaşına saçlarını kestiriyordu. Şinji gülümseyerek selam verdi, duvarın dibine, yere oturdu. İki koluyla yukarı diktiği dizlerini kavradı. Her zamanki gibi, sessiz sedasız oturup ötekilerin konuşmalarına kulak kabartmakla yetindi.

Gençler o günkü avlarıyla böbürlenip duruyor, yüksek sesle gülüp hiç çekinmeden küfürleşiyorlardı. İçlerinden okumayı sevdiği belli olan biri de, son derece hevesli bir şekilde, yatakhanedeki eski resimli dergilerden birini karıştırıyordu. Bir başkası da onunkinden aşağı kalmayan bir heyecanla nükteli bir çizgi romana dalmıştı. Yaşına göre büyük ve sert parmaklarının

arasında sayfaları tutuyor, nükteyi anlayıp da gürültülü bir kahkaha savuruncaya kadar resimlerden iki-üç dakika süreyle gözünü ayırmıyordu.

Şinji orada da o genç kızdan söz açıldığını işitti. Dişlek bir oğlan, ağzını alabildiğine açıp gülümseyerek, “Şu Hatsue yok mu,” dedi, “o öylesine...”

Salonun başka bir tarafında ani bir hareket baş gösterip büyük bir uğultu çıktığı için çevresindeki grup, dişlek çocuğun ileri sürdüğü fikri okkalı kahkahalarla onaylarken Şinji cümlenin sonunu duyamadı.

Bir şeyi kafasına takmak aslında Şinji’nin hiç de âdeti değildi, ne var ki bu tek ismi, tam bir muamma gibi aklından atamıyordu. Sadece adının anılması bile bütün kanının yanaklarına yürümesine, yüreğinin daha bir kuvvetli çarpmasına yetiyordu. Orada kıpırdamadan oturmasına rağmen o âna kadar yalnız ağır bir iş yaparken yaşadığı bedensel değişikliklerin baş göstermesine şaşıp kalmıştı. Yüzünün sahiden sıcak olup olmadığını yoklamak için elini yanaklarına götürdü. Bu sıcak yanaklar bir yabancıya aitti sanki. Kendisinin anlayamadığı şeylerin var olması gururunu incitiyor, artan öfkesi yanaklarını daha da kızartıyordu.

Gençler, başkanları Yasuo Kavamoto’nun gelmesini bekliyorlardı. Yasuo henüz on dokuz yaşındaydı ama Uta-Jima’nın sayılı ailelerinden birinin oğluydu ve insanlara sözünü geçirirdi. Genç olmakla beraber, kendini saydırmasını bilirdi. Üstelik toplantılara da hep geç gelirdi.

Kapı tumturaklı bir şekilde açıldı, Yasuo içeri girdi, İyice toplu biriydi, içkiye düşkün babası gibi kırmızı suratlıydı. Saf, temiz bir yüzü vardı ama incecik kaşları ona kurnaz bir hava veriyordu. Oraların lehçesinden farklı başkent Japoncasını ustaca konuşuyordu:

“Geciktim, kusura bakmayın... Gelecek ay neler yapacağımızı bir an evvel konuşmaya başlayalım.”

Bu sözleri söyledikten sonra çalışma sehpasının başına geçip oturdu, not defterini önüne serdi. Nedense çok acelesi vardı...

“Önceden belirlediğimiz işler Yaşlılara Saygı Günü için bir toplantı düzenlenmesi ve tarla yollarını onarmak için de taş çekilmesiydi. Ayrıca, ihtiyar heyetinin ricası üzerine farelerden kurtulmak için kanalizasyonun temizlenmesi konusunu da gündeme almak gerekiyor. İlk iki işi her zamanki gibi, teknelerin denize çıkmadığı fırtınalı bir günde halledeceğiz. Fare avına ne zaman olsa girişilebilir, fareleri kanalizasyon dışında yok etsek de kolluklar bizi yakalayacak değil ya!”

Gülüşmeler oldu.

“Ha ha ha, olur, olur!” diye bağırdı biri.

Sonra teklifler öne sürüldü: Okul hekiminin sağlık ve hijyen üzerine bir konferans vermesi ile güzel konuşma yarışması düzenlenmesi konuları üzerinde duruldu. Ama gençlerin eski takvime göre yılbaşı bayramları yeni bitmişti. Festival ve çeşitli eğlencelerden sıkılan gençler yeni şeyler düzenlemek için ilgilerini iyiden iyiye kaybetmişlerdi.

Bundan sonra, hep birlikte, kendilerinin çıkardığı dergi *Issız Ada* üzerine bir tartışmaya giriştiler. Konuşma sırası, okumaya düşkün bir gencin, derginin son sayısını gözden geçirirken altını çizdiği Verlaine’e ait dört şiir dizesine geldi.

Bilmiyorum ben neden
Yaslı ruhum
Uçar denizin ortasında kusursuz
Çıldırmış kanatların üstünde...

“Ne anlıyorsunuz bu ‘kusursuz’ sözünden?”

“Kusursuz mu dedin? Ne anlayacağım canım, ‘kusursuz’ işte...”

“Belki ‘huzursuz’ olacaktı da yanlış dizildi.”

“Elbette, öyle olsa gerek... O zaman ne demek istendiği daha iyi anlaşılır.”

“Bu Verlaine de kimmiş acaba?”

“Ünlü bir Fransız şairi.”

“Sen Fransız şairlerinden ne anlarsın be, bu satırları garanti bir dans şarkısından almışsındır.”

Toplantı böyle, her zamanki alaylarla sona erdi.

Yasuo’nun toplantıdan çıkıp gitmek için neden bu kadar acele ettiğini merak eden Şinji, arkadaşlarından birini durdurup sordu.

“Bilmiyor muydun?” diye karşılık verdi arkadaşı. “Terukiçi Miyata Amca’nın, kızının eve dönmesi şerefine verdiği küçük bir eğlenceye davetli de ondan.”

Aslında Şinji eve dönerken hep ötekilere katılır, onların konuşmasına, gülüşmelerine kulak verirdi. Fakat o gün kendisinin davetli olmadığı bu eğlenceyi duyunca arkadaşlarından usulca ayrılıp kumsal boyunca, Yaşiro Tapınağına çıkan taş merdivenlere kadar yürüdü. Dik yamaçta birbirinin üstüne yapışmış gibi duran köy evlerine baktı ve Teru Miyata’nın

aydınlanmış evini hemen gördü. Köyün her yanında aynı yağ kandilleri yanıyordu, yalnız Teru Miyata'nın evindekiler ona daha başka, daha bir aydınlık, daha bir kıvılcımlı göründü.

Şimdi orada verilmekte olan şöleni görmese de, kızın o incecik kaşlarıyla uzun kirpiklerinin, lambaların sıcak ışığında yanaklarında oluşturduğu titreşen gölgeleri hayal edebiliyordu.

Taş merdivenin dibine varan Şinji, çam dalları arasından süzülen ışıkların nokta nokta düştüğü iki yüz basamağa baktı ve yukarı tırmanmaya başladı. Ayağındaki tahta nalınlar kuru, takırtılı bir ses çıkarıyordu. Tapınağın dört bir yanında canlı namına bir şey yoktu. Rahibin evindeki ışık da çoktan sönmüştü.

Şinji iki yüz basamağı bir solukta tırmanmıştı ama biraz olsun yorgunluk hissetmemişti tapınağa vardığında. Tapınağın önünde saygıyla eğildi. Yardım kutusuna on yenlik bir sikke attı. Sonra bir an düşündü, kutuya ikinci bir sikke daha attı. Duaya başlamak için ellerini birbirine vurdu, çıkan ses kutsal tapınağın bahçesinde yankılandı. Sonra, Şinji içinden dua etmeye başladı:

“Tanrı'm, bize durgun bir deniz, bol balık bağışla, köyümüzü daha mutlu, daha neşeli kıl. Henüz çok gencim ama ileride gözüpek bir balıkçı olmama yardım et. Denizle, balık avıyla, tekneler ve havayla ilişkili her şeyde engin bilgi sahibi olmama yardım et. Her şeyi becerebilen yetenekli bir erkek olmayı benden esirgeme. Şefkatli anamı ve küçük kardeşimi koru. Av sezonunda, denize daldığında anamı denizin bütün tehlikelerinden uzak tut. Aptalca gelebilir ama senden dilediğim bir şey daha var. Günü saati gelince bana uygun bir kız, iyi, güzel bir eş gönder. Terukiçi Miyata'nın eve dönen kızı gibi bir kız...”

Çam ağaçlarının tepelerini hışırdatan bir rüzgâr esti. Rüzgâr, tapınağın karanlığa gömülmüş iç taraflarında da haşmetli bir yankı doğurdu. Belki de bu, delikanlının duasını kabul eden deniz tanrısının sesiydi.

Şinji, yıldızlarla dolu göğe bakıp derin bir soluk aldı. Sonra düşündü:

“Tanrılar beni bu bencil dualarımdan ötürü cezalandırır mı acaba?”

Dördüncü bölüm

Dört ya da beş gün sonraydı, fırtınalı bir gündü. Dalgalar, Uta-Jima Limanındaki dalgakıranın üzerinden aşıyordu. Deniz, göz alabildiğine dalgaların beyaz köpükleriyle kaplanmıştı.

Gök açıktı ama fırtına yüzünden tek bir tekne bile açılamamıştı denize. Şinji'nin anası, oğlundan bir şey yapmasını istemişti. Köyün kadınları öteden beri dağlarda yakacak çalı çırpı toplar, bunları, eskiden askerî gözetleme kulesi olarak kullanılan bir kulede saklarlardı. Şinji'nin anası kendi çalı çırpı demetini kırmızı bir bez parçasıyla işaretlemişti. Oğlundan, Gençler Birliği'nin yol yapımı için taş toplama görevini öğleye kadar bitirebilirse, sonrasında kendisinin toplamış olduğu çalı çırpı demetlerini taşıyıp getirmesini istemişti.

* * *

Şinji, yakacak çalı çırpıyı yükleneceği arkalığı omzuna vurup yola koyuldu. Patika fener kulesinin yanından geçiyordu. "Kadın Bayırı"nı döndüğünde inanması zordu ama rüzgâr dinivermişti.

Fener bekçisinin evindekiler belki de öğle uykusuna yatmışlardı, ses soluk duyulmuyordu. Şinji, gözcü kulübesindeki masanın başında oturan nöbetçinin sırtını görüyordu. Bir radyodan müzik sesi geliyordu.

Fener kulesinin arkasındaki çamlık koruyu tırmanmaya koyulan Şinji, terlemeye başladı.

Dağda çıt çıkmıyordu. Görünürde canlı tek bir yaratık yoktu. Başıboş bir köpek olsun dolanmıyordu ortalıkta. Tepelik engebeli adada, tarlalar küçük ve dardı. O yüzden yük taşımak için at ya da öküz kullanılmazdı. Biricik evcil hayvan, sıra sıra evlerin arasındaki taşlı yollara düşen zikzaklı gölgeler içinde kuyruklarını dikerek dolaşan kedilerdi.

Şinji, dağın tepesine kadar tırmandı. Uta-Jima'nın en yüksek yeriydi burası. Ama böğürtlenlerle yüksek yaban otları öylesine kaplamıştı ki tepeyi, hiçbir yer görülmüyordu. Tüm o çalılık ve ağaçların arasından geçip

oraya kadar ulaşan tek şey denizin homurtusuydu. Öbür tarafta güneye doğru uzanan patika, boydan boya fundalar ve yabani otlarla kaplı olduğundan gözetleme kulesine ulaşmak için sapa bir yoldan dolaşmak gerekiyordu.

Sonunda, çamlarla kaplı kumulun ardında, beton duvarlarla sağlama alınmış üç katlı gözetleme kulesi görünmüştü. Issız, kendi başına bırakılmış doğanın sessizliği içinde, beyaz parıltılı bu kalıntıların gizemli bir havası vardı.

Geçmiş günlerde erler birinci katın balkonunda durur, gözlerinde dürbünler, İrako Gölü'nün karşısındaki Konaka Dağı'nda yapılan atış talimlerinde atılan mermilerin nereye düştüğünü denetlerlerdi. Kulenin iç bölümündeki subaylar, mermilerin nereye düştüğünü öğrenmek için bağırırlar, erler de yine bağırarak atış menzilini bildirirlerdi. Savaşın ortalarına kadar bu böyle sürüp gitmişti. Erler, kumanyanın esrarlı bir şekilde yok olmasından hep ortalarda görünmeyen bir porsuğu sorumlu tutmuştu.

Şinji, kulenin alt katına bir göz attı. Kuru çam yaprakları dağ gibi kümelenmişti. Görünüşe bakılırsa, ilk kat cephane odası olarak kullanılmış olacaktı. Pencereleri çok küçüktü, bundan ötürü bazı camlar hâlâ sağlamdı. Şinji içeri girince pencerelerden sızan zayıf ışık altında, anasının toplamış olduğu yakacak çalı çırpıyı gördü. Birkaç çalı çırpı demetine tutturulmuş kırmızı bez parçaları ile beceriksizce kazınmış harflerden meydana gelmiş “Tomi Kubo” adından da anlaşılıyordu bu.

Şinji, omzundaki tahta arkalığı indirip kurumuş çam yaprakları ve çalı çırpı demetini arkalığa bağladı. Kuleye çoktandır adım atmamıştı, bu yüzden çabuk ayrılmak da istemiyordu. Yükünü yere bırakıp beton basamakları tırmandı.

Tam o sırada yukarıdan hafif bir ses geldi. Bir taş ile tahta birbiriyle çarpışmıştı sanki. Şinji kulak kabarttı. Ses yok oldu. Yanılmış olsa gerekti.

Daha da yukarı çıktı. İkinci kattan, camı ve tahta pervazları bulunmayan geniş bir pencereden deniz olduğu gibi görünüyordu. Balkonun demir parmaklıkları bile yok olmuştu. Grileşmiş duvarlarda, erlerin çizmiş olduğu tebeşir çizgilerinin izleri görülüyordu.

Şinji daha da yukarı çıktı. Üçüncü kat pencerelerinden birinin önündeki kırık bayrak direğine göz atmak için bir an durdu. Bu sefer iniltiye benzer bir ses duyduğundan emindi. Ayağındaki spor ayakkabılarının hafifliği sayesinde hızlıca kulenin çatısına koştu.

Hiç ayak sesi duymadığı halde karşısında aniden bitiveren delikanlıdan asıl korkan çatıdaki genç kız olmuştu. Ayağında tahta nalınlar olan gözyaşları içindeki kız ağlamayı kesti. Korkudan inme inmiş gibi görünen kız, Hatsue'nin ta kendisiydi.

Şinji'ye gelince, böylesine mutlu bir karşılaşmayı düşlerinde bile göremediği için gözlerine inanamıyordu.

Ormanın tam ortasında karşılaşmış iki hayvan gibi göz göze geldiler, duyguları ihtiyat ile merak arasında bocalamaktaydı.

Neden sonra Şinji söze girişti:

"Sen Hatsue'sin, değil mi?"

Düşünmeden başını sallayan Hatsue, delikanlının adını bilmesine şaştı kaldı. Ne var ki, karşısındaki bu pervasız gencin kara, ciddi gözleri, bir süre önce kumsalda hiç kıpırdamaksızın kendisine çevrilmiş o genç yüzü hatırlatıyordu sanki.

"Biraz önce ağlıyordun, değil mi?"

"Evet."

"Neden ağladın?" Şinji'nin sesi, şüpheliyi sorguya çeken bir polisinki gibiydi.

Kızın cevabı umulmayacak kadar çabuk oldu. Fener bekçisinin karısı, köyün ilgilenen kızlarına görgü ve ev idaresi dersi vermekteydi. Hatsue de bugün ilk kez bu derslere katılmak istemişti. Ama erken geldiği için fener kulesinin ardındaki dağa tırmanmış, bu arada yolunu kaybetmişti.

Tam o sırada, başlarının üzerinden bir kuşun gölgesi geçti. Bir şahindi. Şinji bu olayda uğurlu bir başlangıç sezdi. Ve o dakikadan sonra dili çözüldü. Alışkın olduğu erkekçe güveni yeniden kazanmıştı. Kıza, dönüşte fener kulesinin yanından geçeceğini, kendisini oraya kadar götürebileceğini söyledi. Hatsue gülümsedi. Yanaklarından aşağı süzülen gözyaşlarını silmeyi bile denememişti daha. Gülümsemesi, kapkara yağmur bulutlarının arasından çıkıp birdenbire ışıyıveren güneş gibiydi.

Genç kızın sırtında kırmızı bir kazak vardı, ayağında mavi keten bir pantolon, kalın, kırmızı çoraplarından sonra da tahta nalınlar...

Hatsue, çatının dış kenarındaki beton parmaklığa dayanıp aşağıdaki denize baktı. Şinji de kızın biraz ilerisinde parmaklıktan aşağı eğilmişti.

"Bu ne kulesi?" diye sordu kız.

"Eskiden atış talimlerini izlemek için kullanılan bir kuleymiş," diye karşılık verdi Şinji. "Buradan top mermilerinin nereye düştüğü

görülüyordu."

Adanın dağın çevrelediği güney yamacında, rüzgâr esmiyordu. Altlarında, Pasifik Okyanusu güneş ışınlarının altında pırıl pırıl, alabildiğine uzanıyordu. Çamlarla kaplı kayalıklar denize doğru iniyordu. Kayaların ileri fırlamış köşeleri, karabatak dışkısından bembeyaz olmuş, eteklerindeki su, deniz dibindeki yosunlardan ötürü koyu kahverengi bir renk almıştı.

Şinji, kıyıdan açıkta, hücum eden dalgaların köpüklere boğduğu bir kayayı gösterdi. "Bak şurası Kara Ada," dedi. "Polis memuru Suzuki burada balık tutarken dalgalar onu alıp götürmüş."

Birlikte geçirdikleri on dakika boyunca Şinji çok mutluydu. Ne var ki, Hatsue'nin fener kulesinde bulunması gereken saat gitgide yaklaşmaktaydı. Genç kız beton parmaklıktan doğrulup Şinji'ye döndü:

"Artık gitmeliyim," dedi.

Ses etmeyen Şinji'nin yüzünde bir şaşkınlık belirdi. Hatsue'nin kırmızı kazağının tam önünde, enlemesine kara bir çizgi görmüştü.

Genç kız, Şinji'nin bakışlarını izleyince, tam beton parmaklığa dayanmış olduğu yerde kara bir kir lekesi gördü. Başını eğip elleriyle göğsüne hafif hafif vurmaya koyuldu. Kazağının altında, ellerinin canlı darbeleriyle, iki zarif kabarıklık hafiften titremeye başlamıştı.

Şinji bir mucize görüyormuşçasına bakakaldı. Genç kızın memeleri, ellerinin altında sevinçle oynaşan iki küçük hayvan gibiydiler. Şinji, kızın lastik yumuşaklığındaki hareketlerinden derin bir heyecana kapılmıştı.

Neden sonra kir lekesi silinip temizlendi.

İlk Şinji indi beton merdivenlerden aşağı, Hatsue de onu izledi. Genç kızın tahta nalınları, kalıntının dört duvarı arasında yankılanan tok bir ses çıkarıyordu. İlk kata vardıkları sırada Şinji'nin ardındaki adımlar birden kesiliverdi.

Şinji arkasına baktı. Kız ötede durmuş, gülümsüyordu.

"Ne var?" diye sordu Şinji.

"Ben esmerim esmer olmasına ama sen de düpedüz kapkarasın."

"Ne gibi?"

"Güneşten çok fazla yanmışsın demek istiyorum."

Delikanlı neden güldüğünü bilmeden basamakları inmeye devam etti. Tam kuleden çıkıyorlardı ki, Şinji birden durup yeniden içeri koştu. Anasının yakacak çam yaprağı yığınını az kalsın unutuyordu.

Fener kulesine dönerlerken, sırtına çam yapraklarından koca bir dağ yüklenmiş olan Şinji önden yürüyordu. Böyle aşağı indikleri sırada kız Şinji'nin adını sordu, o da kendini takdim etti. Ama hemen ardından da telaşla, adını kimseye söylememesini, burada buluştuklarından da söz açmamasını sıkı sıkı tembih etti. Köydeki bütün insanların ne kadar uzun dili olduğunu Şinji öteden beri bilirdi. Hatsue hiç kimseye bir şey anlatmayacağına söz verdi. Böylece, köyde dedikodusu çıkar korkusu bu günahsız buluşmayı aralarında bir sır haline soktu.

Şinji sesini çıkarmadan, kızla yeniden buluşmanın yollarını düşünerek yürümeye devam etti. Derken fener kulesinin göründüğü yere kadar geldiler. Şinji kıza fener kulesinin ardındaki eve giden kestirme patikayı gösterdi. Kendisi de yönünü bilerek değiştirip köye dolambaçlı bir yoldan gidecekti. Orada vedalaştılar.

Beşinci bölüm

O güne kadar genç balıkçı, yoksul olmasına rağmen sakin ve rahat yaşamından gayet memnundu. Ne var ki o günden sonra içini bir huzursuzluk kaplamış, endişeye boğulmuştu. Hatsue'nin sevgisini kazanmak için ortaya koyacak hiçbir şeyi olmamasından ötürü kaygı duyuyordu. Kızamıktan başka yakalandığı hastalık olmamıştı, Uta-Jima'nın çevresini hiç durmaksızın yüzerek beş defa dolaşabiliyordu. Yaşıtlarının içinde kimsenin kendi bileğini bükemeyeceğine güveni tamdı. Ne var ki bu niteliklerden hiçbirinin Hatsue'nin kalbini yerinden oynatacağına aklı yatmıyordu.

Kızla görüşmek için yeni bir fırsat çıkmadı... Balıktan döndüğü her akşam, kumsal boyunca gözleri onu arıyor, binde bir onu görse de kız öylesine işe dalmış oluyordu ki konuşacak zaman bulamıyordu.

Kızın yalnız başına kızağa yaslanıp da denizi seyrettiği gibi bir an gerçekleşmedi bir daha. Ne var ki Şinji, düşünmekten yorulup Hatsue'yle ilgili bütün düşünceleri kafasından kovmaya karar verdiğinin her seferinde, kız teknelerin dönüşünde kıyıda işbaşı eden kalabalık arasında yeniden karşısına çıkıyordu.

Kentlerdeki gençler, sevdalanınca ne yapılması gerektiğini romanlar, filmler aracılığıyla çok erken öğrenir. Gelgelelim Uta-Jima'da gençlerin ders çıkarabileceği örnekler yoktu. O kadar kafa yorduğu halde, genç kızla baş başa kaldığı gözetleme kulesi ile fener bekçisinin evi arasında geçen o değerli dakikalarda ne yapması gerektiğiyle ilgili en ufak bir fikri yoktu Şinji'nin. Sadece elinden kaçırdığı ve hiçbir şey yapamadığı bu fırsat için derin bir pişmanlık duyuyordu.

Babasının ölümünün her ay anıldığı gündü ve bütün ailesi, her ay olduğu gibi o gün de mezarlığı ziyarete gitti. Şinji her gün balığa çıktığı için teknelerin henüz denize açılmadığı ve kardeşinin okul vaktinden önceki bir saati seçtiler.

Şinji ile kardeşi evden tütsü çubukları ve mezara koyacakları çiçekleri taşıyan anneleriyle çıktılar. Evin kapısını kilitlemediler, adada hırsızlık olmazdı.

Mezarlık köyden biraz ötede, kumsalın oradaki alçak bir kayalığın üstündeydi. Deniz yükseldiği zamanlar, dalgalar kayalığın eteklerine kadar dayanırdı. Engebeli yamaç mezar taşlarıyla örtülüydü. Yuvarlak mezar taşları, altlarındaki toprağın yumuşak ve kumlu olmasından ötürü eğrilmişti.

Güneş henüz doğmamıştı. Gök, fener kulesinin olduğu taraftan ağarmaya başlamıştı. Ne var ki kuzeybatıdaki köy ve köyün limanı, hâlâ karanlık geceyle kaplıydı.

Şinji, elinde bir kâğıt fener, önden yürüyordu. Hiroşi hâlâ uykulu gözlerini ovuşturmaktaydı. Derken annesini kolundan çekti:

“Bugün yemekte dört tane pirinç topum olacak mı, ha?”

“Saçmalama hadi... İki tane olur. Üç tane yiyecek olsan bile karnın sancılanır zaten.”

“Ne olur, dört tane olsun...”

Adada, Kouşin Günü ile Ölmüşleri Anma Günleri’nde yenmesi gelenek haline gelmiş olan kırmızı fasulye ezmesiyle yapılmış tatlı pirinç topları, hemen hemen küçük bir yastık büyüklüğündeydi.

Mezarlığın üzerinden serin bir sabah meltemi esti. Adanın rüzgârdan koruduğu denizin üstü karaydı, açıklarda ise günün ilk ışıkları denizin üstünde yansıyordu. İse Körfezi’ni kuşatan dağlar net bir şekilde görülüyordu.

Doğan günün soluk ışığı altında, mezar taşları, yoğun bir limana demirlenmiş beyaz yelkenli tekneler gibi duruyordu. Öyle yelkenler ki, uzun zamandır kullanılmamaktan aşağı sarkmış da oldukları gibi taş kesilmiş ve bir daha rüzgârda asla şişmeyeceklermiş gibi. Yelkenli teknelerin attığı çapalar, toprağın karanlık dibine öyle saplanmıştı ki, bir daha hiç alınamayacaklardı sanki.

Babalarının mezarına varınca anne çiçekleri mezar taşının üzerine güzelce yerleştirdi. Sonra, rüzgârın ardı ardına söndürdüğü bir sürü kibrit çaktı, neden sonra tütsüleri yakmayı başardı. Oğullarına, mezarın önünde eğilmelerini söyleyip kendisi de arkalarında durarak gözleri yaşlı, iki elini göğüs hizasında birleştirip saygıyla eğildi.

* * *

Köyde eski bir kurala uyulurdu öteden beri: “Teknene kadın ya da rahip alma sakın...” Şinji’nin babasının içinde öldüğü tekne bu kurala uymamıştı. İkinci Dünya Savaşı’nın sonlarına doğru, adada yaşlı bir kadın ölmüş, kooperatife ait bir tekne, otopsi için ölüyü Toşi Adası’na götürmüştü. Tekne daha Uta-Jima’dan üç mil kadar uzaklaşmıştı ki, bir savaş gemisinden havalanmış bir uçak tarafından görülmüştü. Uçak önce tekneye bir bomba atıp sonra da üzerinden geçerken makineli tüfekle güverteyi taramıştı. Teknenin asıl makinisti o sırada teknede değilmiş, yardımcısı da teknenin motorundan pek anlamıyormuş. Güçlükle çalışan motordan yükselen kara dumanlar uçağa hedef olmuştu. Teknedeki borular ve baca yıkılmış, Şinji’nin babasının kafası, kulaklarından yukarıya kadar yarılmıştı. Adamlardan birinin gözüne bir mermi gelmiş ve hemen orada can vermişti. Bir başkasının ciğeri delinmiş, bir dördüncü de bacağından yaralanmıştı. Omzu parçalanan bir diğeri de, hemen az bir zaman sonra kan kaybından ölmüştü.

Teknenin güvertesi ve ambarı kısa zamanda kan gölüne dönmüştü. Yağ tankı delinmiş, yağ kanların üzerine fışkırmaya başlamıştı. Bu yüzden çabuk davranamayıp kendilerini yere atmaya karar veremeyen birkaç kişi kalçalarından yaralanmıştı. Pruvadaki kamaranın yanındaki soğuk hava deposuna sığınan dört kişi kendilerini kurtarabilmişti.

Bir kişi de kaptan köşkünün arka penceresinden panik içinde çıkıp kaçabilmiş, geri gelip tekrar o küçücük yuvarlak pencereden içeri girmeyi denemişse de bir türlü başaramamıştı.

Böylece, on bir kişiden üçü ölmüş, çoğu da yaralanmıştı. Ne var ki güvertede kaba bir döşeğin altında yatan yaşlı kadının cesedine tek bir mermi bile rastlamamıştı.

* * *

“Yılanbalığı avlarken babam nasıl da heybetli görünürdü değil mi?” dedi Şinji annesine özlemle geçmişi hatırlayarak. “Yılanbalıklarını elimden kaçırdığımda nasıl da kızardı bana? Avlanmayı öğreneyim diye başıma vurduğu için hep şişlik olurdu kafamda.”

Kumluk yerlerde gezinen bu yılanbalıkları, Yohiro yakınlarındaki sığ sularda görülür, avlanmaları özel bir beceri isterdi. Bunun için bükülebilir bir bambu kamışından yararlanılırdı. Deniz dibindeki balığın ardına düşmüş bir kuşun avlanma teknikleri taklit edilerek bambunun ucuna tüyler takılırdı. Ondan sonrası artık bir an meselesiydi.

“Evet, haklısın,” dedi annesi. “Yılanbalığı avı tam bir erkek işidir.”

Hiroşi, annesi ile Şinji arasında geçen konuşmayla ilgili değildi, on gün sonra yapılacak okul gezisinin düşünü kuruyordu. Hiroşi’nin yaşındayken, Şinji okul gezilerine katılamayacak kadar yoksullardı, onun için şimdi kendi kazancının bir kısmını Hiroşi’nin gezisi için ayırmıştı.

Üçü mezar ziyaretini bitirdikten sonra Şinji, denize açılmak için hazırlıklara yardım etmek üzere tek başına, dosdoğru kumsala indi. Annesi eve gidip tekneler denize açılmadan ona yemeğini getirecekti.

Rüzgâr, kumsal boyunca Taihei-maru’ya doğru hızlı adımlarla ilerleyen Şinji’nin kulağına etrafta yürüyen insanların konuşmalarını getiriyordu:

“Haberiniz var mı? Yasuo Kavamoto, Hatsue’yle evlenip Miyata’lara içgüveysi gidecekmiş.”

Bu sözleri duyan Şinji’nin yüreğine birden gece inivermişti sanki.

Taihei-maru o gün de ahtapot avına çıktı. Deniz üzerinde geçirdikleri on bir saat süresince, Şinji canla başla çalıştı ve bir defa olsun ağzını açmadı. Ne var ki, aslında hiç konuşkan olmadığı için kimsenin de gözüne batmadı bu.

Yeniden limana girince yine her zamanki gibi kooperatif teknesine halat atıp tuttukları ahtapotları boşalttılar. Ardından da öbür balıklar bir madrabaz aracılığıyla satılıp büyük bir balık tüccarına ait “satış teknesi”ne yüklendi. Altın pullu balıklar tartı için kullanılan metal sepetlerde çırpınıyor, pulları batan güneşin ışınları içinde parıldıyordu. Her on av gününde bir balıkçılara paraları dağıtılırdı. O gün paralarını almak üzere, Şinji ile Ryuji teknenin sahibiyle birlikte kooperatif bürosuna gittiler. Bu üçü son on gün içinde üç yüz kırk librenin üzerinde av yapmışlar, kooperatifin satış komisyonu ayrıldıktan, yüzde on da tasarruf hissesi düşüldükten sonra, 27.997 yen almışlardı. Şinji, reisinden pay olarak 4.000 yen tutarında bir para almıştı. Av mevsiminin geçmiş olduğu göz önünde tutulursa iyi bir paraydı bu.

Şinji parmaklarını yalayıp kâğıt paraları büyük, kaba ellerinin arasında tutarak dikkatlice saydı. Sonra, parayı adının yazılı olduğu bir zarfa koyup zarfı kazağının iç cebinin derinliklerine sakladı. Eğilip reisini selamladıktan sonra bürodan çıktı. Reis, kooperatif başkanıyla odun sobasının başına çökmüş, bir çeşit yosun dalından kendi elleriyle yontup yaptığı sigara ağızlığını gururla gösteriyordu.

Şinji aslında doğrudan eve gitmek niyetindeydi ama birden, bacakları sanki kendiliğinden onu akşam karanlığı içindeki kumsala doğru

sürükleyiverdi.

Tam o sırada son balıkçı teknesi de kıyıya çekilmişti. Kaldıracı döndürüp halatlara asılacak yeterli sayıda erkek olmadığından, aslında kızağı teknenin altına sürmekle görevli iki kadın da tekneyi arkadan iterek yardım ediyorlardı. Görünüşe bakılırsa işin altından kalkamayacaklardı. Hava karardıkça kararıyor, çoğu zaman yardım etmek için gelen okul çocukları da ortalıkta görünmüyordu. Şinji yardım etmeye karar verdi.

Tam o sırada, tekneyi iteleyen kadınlardan biri başını kaldırıp Şinji'ye baktı. Hatsue'ydi bu. Bütün gün kalbini karanlıklara boğmuş olan kızı görmek istemiyordu Şinji. Ne var ki ayakları onu kendiliğinden tekneye doğru sürüklemişti. Şinji, kızın terlemiş alnını, kızarmış yanaklarını ve teknenin çekildiği yöne çevrilmiş koyu renkli, parlak gözlerini gördü. Kızın yüzü alacakaranlıkta yanıp tutuşuyormuş gibiydi.

Şinji hiç konuşmaksızın halata yapıştı. Kaldıracın başındaki erkekler, "Sağ ol!" diye bağırdı.

Şinji'nin kolları güçlüydü. Bir-iki saniye geçti geçmedi, tekne kumun üzerinde kaydı, kadınlar kızaklarla ardından koşuştular.

Tekne sağlama alındıktan sonra Şinji yola koyuldu, arkasına bir defa olsun dönüp bakmadan eve yollandı. Dönüp bakmaya can atıyordu aslında ama kendini tuttu.

Baba evinin çekme kapısını çekip açan Şinji, lambanın loş ışığı altında, uzun süredir kullanılmaktan renkleri atmış yere serili hasır döşekleri gördü. Kardeşi yüzükoyun yatmış, ışığın altında tuttuğu ders kitabını okuyordu. Annesi ocak başında uğraşmaktaydı. Lastik çizmelerini çıkarmadan sırtüstü uzandı Şinji. Ayaklarını dışarıda bırakıp sadece belden yukarısı döşeğin üzerinde, yatmış dinleniyordu.

"Hoş geldin," dedi annesi.

Şinji, içinde kazancının bulunduğu zarfı hiçbir şey demeden annesine vermeyi çok severdi. Annesi de tam bir ana olduğu için, ödeme günü olan onuncu günün gelip çatmış olduğunu unutmuş gibi davranırdı. Yüzünde beliren o şaşkınlığı, oğlunun çok sevdiğini bilirdi.

Şinji elini kazağının iç cebine attı. Para cebinde değildi. Öbür taraftaki cebi aradı. Pantolonun ceplerine baktı. Hatta donunu bile aradı.

Zarfı kumsalda düşürmüş olacaktı. Hiçbir şey söylemeden evden fırlayıp çıktı.

Şinji çıkıp gittikten biraz sonra, evin önünden bir ses yükseldi. Şinji'nin anası kapının önüne çıkınca, karanlık sokakta genç bir kızın durduğunu gördü.

"Balıkçı Şinji evde mi acaba?"

"Biraz önce gelmişti ama çok geçmeden yine çıktı."

"Şunu kumsalda buldum. Üzerinde Şinji yazıyordu..."

"Eksik olma kızım. Şinji de muhakkak bunu aramak için çıkmış olacak."

"Gidip haber vereyim mi?"

"Zahmet olmasın sana? Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim."

Kumsal artık tamamen karanlıktı. Toşi Adası ile Suga Adası'nın zayıf ışıkları denizin üzerinde titreşiyordu. Pruvaları egemen bir tavırla açık denize bakan sıra sıra balıkçı tekneleri, yıldızların ışıltısı altında derin bir uykuya dalmış gibiydiler.

Hatsue, Şinji'nin kumsaldaki gölgesini gördü. Tam o sırada Şinji bir teknenin arkasında yok oldu. Yere eğilip kumların içinde bir şey aramaya koyuldu, görünüşe bakılırsa Hatsue'yi görmemişti. Neden sonra kız teknenin gölgesi içinde karşısına çıkınca Şinji olduğu yere çakılmış gibi kalakaldı kızın önünde.

Hatsue olan biteni anlatıp paranın annesinde olduğunu söyledi. Üç kere Şinji'nin evinin nerede olduğunu sormak zorunda kaldığını, ne var ki ötekinin berikinin merakını uyandırmamak için her seferinde Şinji'nin adının yazılı olduğu zarfı göstermekten de geri kalmadığını anlattı.

Şinji rahatlayarak içini çekti. Gülümsedi, bembeyaz dişleri karanlıkta parıldadı. Kız öyle hızlı koşmuştu ki göğsü kuvvetle inip kalkıyor, Şinji'ye denizdeki büyük, koyu mavi dalgaları hatırlatıyordu. Sabahtan beri içini ezmekte olan huzursuzluk üzerinden kalkmış, keyfi yerine gelmişti.

"Yasuo Kavamoto'yla evleneceğini duydum. Doğru mu?"

Sözler kendiliğinden dökülüverdi sanki ağzından.

Genç kız bir kahkahadır tutturdu. Boğulmaya yüz tutuncaya kadar güldü de güldü.

Şinji, bu kahkahalara bir son vermek istiyordu ama nasıl son vereceğini bilemiyordu. Elini kızın omzuna koydu. Bu dokunuş çok hafifti aslında ama Hatsue hâlâ gülerek kendini kumların üzerine bıraktı.

"Neyin var, ne oluyorsun?" diye soran Şinji, kızın yanına çömelip omuzlarını sarsmaya başladı.

Neden sonra gülmesi kesilen kız, ciddi bir bakışla delikanlının yüzüne bakakaldı. Derken, yeniden gülmeye koyuldu.

Şinji yüzünü kızın yüzüne yaklaştırarak sordu: “Doğru mu bu?”

“Yok canım, sunturlu yalan.”

“Herkes öyle söylüyor ama.”

“Yalanın sunturlusu dedim ya.”

Şimdi, ikisi teknenin gölgesinde oturmuş, ellerini dizlerinde kenetlemişlerdi.

“Oh, ağrımayan yanım kalmadı gülmekten, çok güldüm, her yerim ağrıdı, şurası da işte...” Kız elini göğsüne dayadı.

Solmuş iş kıyafetinin çizgileri kımıldıyor, memelerinin üzerinden geçtiği yerde, şişip kabarıyordu.

“Burası ağrıyor işte,” dedi Hatsue yeniden.

“Şimdi de mi?” diye soran Şinji, daha fazla düşünmeden elini aynı yere dayadı.

“Sen elini bastırınca ağrısı azalıyor,” dedi kız.

Artık Şinji de daha sık soluk almaya başlamıştı.

Yanakları birbirine çok yaklaşmıştı. Her biri, öbürünün vücudundan yükselen kokuyu duyuyordu, tuzlu sudan çıkan o kuvvetli kokuyu. Birbirlerinin sıcaklığını da hissediyorlardı.

Kurumuş, çatlak dudakları birbirini buldu. Hafif bir tuz tadı vardı dudaklarında.

“Tıpkı yosun gibi...” diye geçirdi içinden Şinji.

Sonra, geri çekilip ayağa kalktı. Hayatının bu ilk denemesinde bir tür suçluluk duygusu onu kızdan uzaklaştırmıştı.

“Yarın balıktan dönünce fener bekçisine birkaç balık getireceğim.”

Açık denize bakınca, Şinji yeniden toparlanmıştı. Ağzından çıkan ses sakin ve erkekçe bir sesti.

“Yarın öğleden sonra ben de onlarda olacağım,” dedi kız denize bakarken.

Böylece, teknenin baş tarafında birbirlerinden ayrılıp her biri başka bir yöne doğru uzaklaştı. Şinji doğru eve gitmek niyetindeydi ama kızın balıkçı teknelerinin arasından çıkmadığını gördü. Kendisinden saklanmak isteyen kızın en sondaki teknenin arkasına sindiği de gözünden kaçmadı.

“Gölgen ele veriyor seni!” diye bağırdı.

Kız birdenbire fırlayıp arkasına hiç bakmadan ürkmüş bir av hayvanı gibi kumsalda koşmaya başladı.

Altıncı bölüm

Ertesi gün balıktan dönen Şinji, fener kulesine doğru yola çıktı. Elinde, her biri on beş santim uzunluğunda ve solungaçlarından geçen ince bir saza bağlı iki iskorpit balığı vardı. Yaşiro Tapınağı'nın arkasına vardığı sırada, Tanrı'nın bu kadar kısa bir süre içinde bahşettiği lütuflar için henüz şükran borcunu ödememiş olduğunu hatırladı. Çabucak tapınağın önüne geçip duasını etti.

Duayı bitiren Şinji, ay ışığı altındaki İse Körfezi'ne bakıp derin bir soluk aldı. Ufukta, Eskiçağ tanrılarını andıran bulutlar yüzüyordu.

Genç balıkçı, dört bir yanındaki bereketli doğayla birleşmiş gibi hissediyordu kendisini. Yeniden derin bir soluk aldı. Doğanın gözle görünmez bir parçası olan hava, içine doluyor gibiydi. Kıyıya çarpıp duran dalgaların sesini duydu, damarlarındaki ateşli kan çağlıyordu sanki. Günlük yaşamında, Şinji'ye müzik sesi gerekmezdi hiç, bu özlemini doğa yerine getiriyordu zaten.

İskorpitleri gözü hizasına kaldıran Şinji, dikenli suratlarını kendisine çevirip dillerini dışarı çıkarttı. Balıkların hâlâ yaşadıkları kesindi ama en ufak bir kıpırtı bile yoktu vücutlarında. Şinji balıkları çenelerinden tutup birini havaya doğru zıplattı.

Delikanlı, heyecan ve sevinç verici bu buluşmanın hızlıca geçip gitmesini istemediği için yavaş yavaş, sallana sallana yürümeye devam etti.

Fener bekçisi ile karısı, yeni konukları Hatsue'den çok hoşlanmışlardı. Genç kız suspus oturduğu için tam da onun çok da cana yakın bir kız olmadığını düşündükleri anda, Hatsue aniden çocuksu, neşeli bir gülüş atıyor; boşluğa bakıyormuş gibi görünmesine rağmen aslında konuşulanları pür dikkat dinliyordu. Ev idaresi ve görgü derslerinin bitiminde, öbür kızlardan hiçbiri böylesine düşünceli bir davranışta bulunmayı akıl edemeseler de Hatsue arada çay içtikleri kâseleri toplayıp yıkıyor, etrafta başka bulaşık kalmışsa onları da yıkayıveriyordu.

Fener kulesindeki karıkocanın Tokyo'da üniversiteye devam eden bir kızları vardı. Kızları ancak yaz tatilinde eve gelebildiği için, iki ihtiyar, kendilerini ziyarete gelen köydeki kızlara kendi kızları gözüyle bakarlardı. Kızların gelecekleriyle çok yakından ilgilenir, içlerinden biri özellikle mutlu olursa kendi kızlarıymış gibi sevinirlerdi.

Otuz yıldır bu işte olan fener bekçisi, sert bakışlarından ve kuleyi keşfetmek için gizli gizli yaklaşan çocukları kovarken çıkardığı öfkeli sesten ötürü, köydeki çocukların korktuğu bir adamdı. Oysa aslında özünde anlayışlı ve yumuşak bir insandı. İnsanlardan uzak, ıssız fener kulelerinde yaşadıkları için kötü niyetlere sebep olabilecek her türlü duygudan da uzak kalmıştı. Fener kulesinde yaşayan insanlar için konuk ağırlamaktan daha fazla sevinç verecek bir şey olamazdı. Kötü niyetli bir kimsenin bunca yolu yürüyüp ıssızlığın ortasındaki bir fener kulesini ziyaret etmesi beklenemezdi; hiç değilse böylesine sınırsız bir konukseverlikle karşılandığından ötürü, niyeti kötü bile olsa vazgeçerdi o niyetinden. Fener bekçisi de sık sık öyle söylemez miydi zaten: "Kötü niyetler iyileri kadar uzun ömürlü olamaz."

Fener bekçisinin karısı da iyi bir insandı. Eskiden köydeki kız okulunun öğretmeniydi. Evlendikten sonra, fener kulelerinde geçirdiği yıllar boyunca okuma hırsı körüklendikçe körüklenmiş, sonunda ayaklı ansiklopedi gibi her şeyi bilir hale gelmişti. Sadece, La Scala opera binasının Milano'da olduğunu bilmekle kalmayıp şu ya da bu film yıldızının Tokyo'da kısa bir süre önce ayağını incittiğinden bile haberi vardı. Bir tartışma çıktı mı, kocasını konuştuğuna pişman ediyor, sonra gönlünü almak için çoraplarını canla başla yamamaya ya da yemeğini hazırlamaya koyuluyordu. Bir konukları oldu mu susmak nedir bilmiyordu. Köyden gelenler, bu diline çabuk kadını büyülenmiş bir halde dinliyor, kimileri fener bekçisi ile karısını gizliden gizliye karşılaştırıp bu kendi halindeki sessiz fener bekçisine acıyorlardı. Fener bekçisi ise kendisini geliştirip ilim irfan sahibi olduğu için büyük bir saygı duyuyordu karısına.

Üç odalı, alçak tavanlı bir evde oturuyorlardı. Bu odalarda ne varsa, fener kulesinin kendisi gibi tertemiz, pırıl pırıldı. Duvarda bir gemicilik şirketinin takvimi asılıydı; oturma odasının ortasında tandıra benzeyen, yere gömme bir ocak vardı. Ocaktaki küller etrafa taşmaz, çevresi her zaman temiz kalırdı. Kızları evde olmasa da konuk odasının bir köşesinde duran, üzerine süs olarak bir Fransız oyuncak bebeğin konduğu çalışma sehpası, boş bir kalem kutusunun mavi camını yansıtırdı. Evin arka tarafında, gaz

haline dönüştürülmüş makine yağı artıklarıyla ısıtılan yuvarlak bir küvetleri vardı. Oldukça kirli olan kimi balıkçı evlerinin aksine burada ayakyolu kapısında asılı duran yeni yıkanmış çivit mavisi el havluları bile daima tertemiz görünürdü.

Fener bekçisi günün büyük kısmını sönük ocağın yanında, tutumluluk olsun diye ikiye bölüp pirinç bir ağızlığa iliştirdiği ucuz Yeni Hayat sigarasını tüttürerek geçirirdi. Bütün gün boyu, fener kulesi ölüm sessizliği içinde kalırdı. Sadece gençten bir nöbetçi gözcü kulübesinde oturur, gelen geçen gemilerin kaydını düşerdi deftere...

O akşam görgü dersi verilmeyecekti ama Hatsue hediye olarak gazete kâğıdına sardığı birkaç denizhıyarıyla yine de çıkageldi. Mavi keten etekliğinin altına ten rengi pamuklu bir külotlu çorap, üzerine de kırmızı kısa çoraplar giymişti. Üstünde her zamanki gibi kırmızı kazağı vardı.

Hatsue evden içeri henüz adım atmıştı ki, fener bekçisinin karısı hemen içten nasihatlere başladı:

“Hatsue, mavi etek giyince kara çorapları seçmelisin. O çoraplardan sende var biliyorum, geçenlerde almıştın.”

“Evet...” Hatsue hafiften kızararak ocağın başına geçti.

Ev idaresi ve görgü konusundaki düzenli ders saatlerinde, kızların hemen hepsi pür dikkat kesilir, hocaları olan fener bekçisinin karısı da otoriter bir ses tonuyla ders anlatırdı. Ama o anda, Hatsue’yle ocağın başında otururlarken dostça ve rahat bir tavırla konuşuyordu. Karşısındaki genç bir kız olduğu için önce aşk üzerine genel görüşlerini açıkladı ardından da şöyle açık sorulara girişti: “Özellikle hoşlandığın biri var mı?” Kızın utandığını gören fener bekçisi, zaman zaman şaka yollu bir soru atıyordu ortaya.

Vakit gecikince akşam yemeğine alıkoymak istediler Hatsue’yi. Ne var ki Hatsue, babasının evde tek başına kendisini beklediğini, bu yüzden geri dönmesi gerektiğini söyledi. Ama akşam yemeğinin hazırlanması için yardıma hazır olduğunu da sözüne eklemekten geri kalmadı. O dakikaya kadar kendisine ikram edilen tatlılara elini bile sürmemiş, yanakları kıpkırmızı, gözlerini yere dikip oturmuş olan Hatsue, mutfağa girer girmez yeniden neşelenmişti. Denizhıyarlarını dilmeye koyulurken, adada Bon Dansı Festivalinde söylenen eski bir İse halk şarkısını söylemeye başladı. Bu şarkıyı evvelsi gün Uta-Jima’lı bir kadından öğrenmişti.

Yüksek yüksek dolaplar, koca sandık, bavullar
Kızım, kızım, çeyizin öylesine büyük ki,
Düşünme hiç artık geri dönmeyi...
Anacığım, öyle ama, büyük sözden korkmalı...
Doğudaysa bulutlar, derler rüzgâr çıkacak,
Batıdaysa bulutlar, derler yağmur yağacak,
Patladı mı kötü hava bir anda
Yoi! Sora!
En sağlam gemi bile döner limana...

“Ooo, demek o şarkıyı biliyorsun, Hatsue?” dedi kadın. “Biz üç yıldır buradayız ama ben bu şarkıyı daha doğru dürüst öğrenemedim.”

“Oizaki’de söylediğimiz şarkılara çok benziyor da ondan...” diye karşılık verdi Hatsue.

Tam o sırada dışarıdan ayak sesleri geldi, ardından da birinin karanlıkta seslendiği işitildi:

“İyi akşamlar.”

“Şinji olsa gerek,” diyen kadın dışarı bakmak için mutfak kapısına yürüdü. Sonra bağırdı:

“Aman ne güzel... Yine mi balık? Çok teşekkür ederim. Baksana bey, Şinji bize balık getirmiş yine...”

“Teşekkür ederiz, sağ olasın...” diye bağırdı fener bekçisi ocaktan o yana doğru. “İçeri gir Şinji, içeri girsene...”

Karıkoca genç balıkçıyı selamlayıp teşekkür ederken Şinji ile Hatsue birbirlerine kaçamak bir bakış attılar. Şinji gülümsedi. Hatsue de gülümseyerek karşılık verdi. Ama tam o sırada kadın dönmüş, ikisinin birbirine gülümsediğini görmüştü.

“Yaa, demek tanışıyorsunuz, öyle mi? Eh, elbette, ne kadarcık köy ki zaten. Öyle olduğu da daha iyi. Hadi içeri girsene Şinji. Ne diyecektim, öyle ya, geçen gün Tokyo’dan, Çiyoko’dan mektup aldım. Mektubunda özellikle seni sorup duruyor. Bana kalırsa Çiyoko’nun senden hoşlandığına kuşku yok, ne dersin? Yakında bahar tatili başlıyor, evine dönmesine az kaldı. Bak ama o zaman bizi muhakkak ziyaret edeceksin...”

Hoş, Şinji eve henüz ayak basmıştı ama bu sözleri duyunca eve girme hevesi birden sönüverdi. Hatsue yine mutfak tezgâhına yönelip delikanlı karanlığa doğru geri çekilirken dönüp bakmadı bile. Kadın, kalması için

dayattı durduysa da Şinji içeri girmek istemedi. Uzaktan eğilerek selam verip gitmeye yeltendi.

"Olur şey değil bu Şinji de, amma çekingen çocuk değil mi bey?" dedi kadın gülerek.

Kahkahası evin içinde yankılandı. Ama ne fener bekçisi ne de Hatsue katıldılar bu kahkahaya.

Ötede, patikanın "Kadın Bayırı'na yöneldiği yerde, Şinji, Hatsue'yi bekledi.

O saatlerde, batan güneşin son zayıf ışınları, karanlığa gömülmekte olan fener kulesinin çevresine henüz yansımaktaydı. Çam dallarının gölgesi daha da karanlık görünüyordu ama denizin üzeri günbatımının kızıllığı içindeydi. Doğudan esen bahar meltemi bütün gün adanın üzerinden geçmişti ve o sırada, gece başlarken hava henüz soğumamıştı.

Şinji "Kadın Bayırı"nı dönerken meltemin bu son soluğu da kesilmişti. Artık alacakaranlık içinde, bulutlardan geçip sızan soluk ışık huzmelerinden başka bir şey yoktu.

Şinji, Uta-Jima Limaninın karşısında, denize boylu boyunca uzanan küçük tepeyi gördü. Bu tepenin burun kısımlarındaki kayalıklar zaman zaman sanki omuzlarını sallıyor da zarif bir hareketle dalgaların köpüğünü sıçratıyordu. Tepenin çevresi özellikle aydınlıktı. En yüksek yerinde, batan güneşin ışığı altında tek başına bir çam ağacı duruyordu. Genç balıkçı çamın gövdesini keskin gözleriyle çok iyi seçebiliyordu. Birdenbire, son ışık parıltısı da ağacın gövdesinden ayrıldı. Yukarıdaki bulutlar karardı, Higaşi Dağı'nın üzerinde yıldızlar parıldamaya başladı.

Şinji kulağını bir kayaya dayadı, fener kulesinin kapısı önündeki taş basamaklardan aşağı inen patikadan yaklaşmakta olan hızlı ayak seslerine kulak verdi. Aslında Şinji burada saklanıp Hatsue geçerken kızı hafiften korkutmak niyetindeydi. Ne var ki, kulağına çok hoş gelen adımları daha da yaklaştıkça, kızı korkutmaktan çekindi. İyisi mi, varlığını, bir süre önce kızın söylediği şarkıyı ıslıkla çalarak belli etmeyi düşündü.

Doğudaysa bulutlar, derler rüzgâr çıkacak,
Batıdaysa bulutlar, derler yağmur yağacak,
Patladı mı kötü hava bir anda...

Hatsue yamacı döndü ama Şinji'nin orada olduğunu hiç görmemiş gibi yanında durmayıp yürümeye devam etti.

"Heeey!"

Kız yine dönüp bakmadı. Şinji için, kızın ardına düşmekten başka yapılacak bir şey kalmadı.

Çamlık koruya vardıklarında yol kararıp dikleşmişti. Hatsue, çevresini görebilmek için el fenerini yaktı. Adımları yavaşlamıştı. Kız farkına bile varmadan Şinji önderliği ele almıştı bile.

Hatsue aniden küçük bir çığlık kopardı. El fenerinin ışığı, ürkmüş bir kuş gibi çam ağaçlarının köklerinden tepelerine doğru uçarcasına yükseldi.

Sesi duyan Şinji şimşek hızıyla döndü. Sonra, yerde yatan kızı iki koluyla kavrayıp ayağa kalkmasına yardım etti.

Kıza yardım ederken, az evvel onun yolunu nasıl beklemiş olduğunu, nasıl ıslık çaldığını, sonra kızın nasıl ardına düştüğünü düşündü utanarak. Hoş bütün bunları, içinde bulundukları zor durumdan ötürü yapmıştı ama şimdi bir bakıma haksızlık gibi geliyordu kendisine. Bir gün önceki tutkulu halinin tam tersi, kızın eteğindeki tozu bir kardeş şefkatiyle nazikçe silkti. Oralarda yerler kuru ve kumluktu, kir çok kolay silkeleniyordu. Bereket kızın bir tarafı incinmemişti.

Hatsue, çocuk gibi kıpırdamadan duruyor, Şinji elleriyle eteğini silkelerken, delikanlının kuvvetli omzuna yaslanıyordu. Sonra, yitirdiği el fenerini aramaya koyuldu. El feneri arkalarında, toprak üzerindeydi, zayıf ışığı çam dikenleri ile kaplı toprağın üzerine yansıyordu hâlâ. Adanın karanlığı, bu tek aydınlık noktanın dört bir yanını dolduruyordu.

"İşte işte, bak, şurada... Ben düşerken o da arkama düştü herhalde."

Genç kız artık çok neşeliydi, neredeyse gülmeye başlayacaktı.

"Bana neden öfkelendin öyle?" diye doğrudan sordu Şinji.

"Çiyoko'yla ilişkinden ötürü."

"Çok saçma."

"Bir şey yok mu aranızda?"

"Hiçbir şey yok."

Omuz omuza yürümeye devam ettiler. Şinji el feneri elinde, gemileri limana sokan bir kılavuz römorkörü gibi Hatsue'ye sarp patikada yol gösteriyordu. Ne söyleyeceğini bilemeyen ve aslında hiç de konuşkan olmayan Şinji, sessizliği bozmak amacıyla tereddütle konuşmaya başladı.

“Evet, vakti saati gelince bir kıyı gemisi alacağım işte. Yani kazanıp biriktirdiğim parayla demek istiyorum. Sonra kardeşimle birlikte Kişu’dan kereste, Kiyuşu’dan da kömür taşıyacağım. O zaman anam da biraz daha rahat eder, ben de yaşlanınca adaya dönüp rahatıma bakacağım. Nereye gidersem gideyim adamızı unutmayacağım. Bütün Japonya’da adaların en güzeli –Uta-Jima’da oturan herkes buna inanırdı– onun için adamızdaki hayatın daha güzel, daha huzurlu olması uğrunda elimden geleni yapmak niyetindeyim. Gelmiş geçmiş en mutlu hayat... Çünkü biz bunu yapmayacak olursak o zaman ada unutulmaya başlanır, adayı özleyip geri dönen olmaz. Bütün kötülükler, her daim adamıza ulaşmadan yok olur. Deniz... O, ada için gerekli olan iyi, güzel şeyleri getirir yalnız... Sahip olduğumuz iyi ve güzel şeyleri burada tutan da denizdir... İşte bu yüzdendir ki adamızda hırsız yok; sadece namuslu, işinin ehli erkekler var. İçleri çalışma isteğiyle dolu erkekler, başlarına gelecek her şeye dayanabilen erkekler, sevgilerinde sahtelik olmayan, aşağılık yanları olmayan erkekler...”

Genç balıkçı, hitabeti kuvvetli biri değildi kuşkusuz; anlattığı şeyler birbiri ardına sıralanmış karmakarışık cümlelerden ibaretti. Yine de beklenmeyen bir akıcılıkla Hatsue’ye özetle bunları anlatmıştı.

Genç kız, Şinji’nin konuşmasını kesmeyip ne anlatırsa başını sallayarak dinliyordu. Canı sıkılıyormuş gibi de görünmüyordu. Yüzünden Şinji’ye karşı samimi bir sempati ve güven duyduğu anlaşılıyordu. Bunu görmek Şinji’yi sevindiriyordu.

Böylesine ciddi şeyler anlattıktan sonra kızın gözünde kararsız gözükmek istemiyordu. Onun içindir ki birkaç gece önce deniz tanrısına dua ederken dilediği önemli şeyleri konuşmasının sonuna bilerek eklememişti.

Yol, ağaçların koyu gölgesi içinde sürüp gidiyordu. Kolunu Hatsue’nin beline dolamasına hiçbir şey engel olamazdı, ne var ki bu akşam kızın elini bile tutmadı, onu yeniden öpmeyi de aklından geçirmedi.

Dün karanlık kumsalda geçenler, kendi iradeleri dışında gerçekleşmiş gibi geliyordu ikisine de. Kendilerinin dışında bir gücün gizemli bir şekilde doğurduğu bir olay... Az buçuk zorlanarak, bir dahaki buluşmalarının yerini ve zamanını kararlaştırdılar: Balıkçı teknelerinin denize açılmayacakları bir sonraki tatil gününde öğleden sonra yine gözetleme kulesinde buluşacaklardı.

Yaşiro Tapınağı’nın arkasından geçip de yolun yeniden ileri doğru dönemeç yaptığı yerde, Hatsue hayretle bağırıp kalakaldı. Şinji de duraladı hemen.

Bütün köy birdenbire pırıl pırıl ışıklar içinde ortaya çıkmıştı. Sessiz, ihtişamlı bir festivalin açılışı gibiydi. Pencerelerden pırıl pırıl, kuvvetli bir ışık yayılıyordu. Bu ışıklar, yağ kandillerinin loş ışıklarına hiç mi hiç benzemiyordu. Sanki bütün köy birdenbire canlanmış da kara gecenin içinden yukarı doğru yükselmişti. Çoktandır çalışmayan elektrik jeneratörü onarılmıştı demek.

Köye girmeden evvel, Hatsue ile Şinji başka başka yollara saptılar. Hatsue uzun bir süre sonra, lambaları yeniden yanmaya başlayan sokaklara giden taş merdivenleri inmeye koyuldu.

Yedinci bölüm

Şinji'nin kardeşi Hiroşi'nin büyük okul gezisine katılacağı gün gelip çatmıştı. Çocuklar altı gün içinde Kyoto ile Osaka arasındaki bölgeyi gezecekler, beş gece evlerinden uzak kalacaklardı. Böylece, doğup büyüdükleri adadan hiç ayrılmamış gençler, uzak yerleri kendi gözleriyle görüp tanıyacak, dış dünyayı öğreneceklerdi. Daha önce küçücük okul öğrencileri bile teknelere binip karşıdaki büyük anavatan topraklarına geçmişler, hayretten yusyuvarlak açılmış gözleriyle hayatlarının ilk atlı tramvayına bakıp bağırmışlardı: "Şuna bak, şuna bak... Helayı çekip götüren koca bir köpek..."

Adanın çocukları, tanımadıkları bu dünya üzerine ilk bilgileri doğrudan doğruya görerek değil de, okul kitaplarındaki resimler ve yazılar aracılığıyla öğreniyorlardı. Tramvay, gökdelen, sinema ya da metro gibi şeyleri kafalarının içinde canlandırmaları elbette zordu onlar için. Ama bu mucizeyi gözleriyle bir görüp de ilk şaşkınlıkları geçti mi, bütün bunların hayalini kurmaya çalışmanın yararsız olduğunu anlıyorlar, adaya döndükten sonra geçirdikleri uzun bir senenin ardından şehirlerin büyük sokaklarında ihtişamla gidip gelen tren gibi şeyler onlar için yine hayal edilemez oluyordu.

Her okul gezisinden önce, Yaşiro Tapınağı'nda çokça muska satılırdı.

Kendilerinin hiç görmediği o uzak ve büyük kentlere yapılacak geziye sıra geldi mi, analar birdenbire, çocuklarının ölüm tehlikesiyle dolu bir serüvene atıldığı kanısına kapılıyorlardı. Halbuki kendileri her gün denizin içine gizlenmiş tehlikelerle karşı karşıya kalıyorlardı.

Hiroşi'nin anası, oralılar için çok değeri olan iki yumurta ayırıp oğluna yolluk olsun diye tuzlu rulo şeklinde bir omlet yapmıştı. Ve okul çantasının en dibine, çocuğun kolay kolay el atamayacağı bir yere de, birkaç yemiş ile birkaç da şekerleme saklamıştı.

O gün, adanın yolcu gemisi Kamikaze-maru hiç alışılmamış bir saatte, öğle vakti saat birde Uta-Jima'dan kalktı. Bugüne dek, ancak yirmi ton olan

bu buharlı teknenin inatçı, eski kafalı kaptanı, uygulanan tarife dışında en ufak bir değişikliği, duyulmamış bir küstahlık diye adlandırıp derhal geri çevirirdi. Ama kendi oğlunun da katıldığı gezinin yapılacağı saat gelip çatmıştı şimdi. Gemi, Toba'dan kalkacak trenin hareketinden çok önce Toba'ya varacak olursa, çocuklar paralarını çarçur ederler diye isteksiz de olsa okulun istediği saatte yola çıkmıştı.

Kamikaze-maru'nun güvertesine ve kamaralarına, sırtlarındaki çantaları, kayışları göğüslerinden çaprazlamasına geçen mataralarıyla bir sürü okul çocuğu doluşmuştu. Görevli öğretmenler, rıhtıma toplanmış anneler kalabalığına öfkeleniyorlardı. Uta-Jima'da bir öğretmenin işinde kalabilmesi, annelerin isteklerine bağlıydı. Bir seferinde bu öğretmenlerden biri, anneler tarafından komünist olmakla itham edilmiş, adadan sürülmüştü.

Pırıl pırıl bir ilkbahar günüydü, gemi rıhtımdan ayrılırken, her ana kendi çocuğunun adını haykırıyordu. Okul kasketlerinin kayışlarını çenelerinin altından sımsıkı geçirmiş olan çocuklar, yolcu gemisinin yüzleri seçilmeyecek kadar uzaklaşmasını bekledikten sonra limana doğru dönüp olanca sesleriyle bağırmaya koyuldular: "Hoşça kal, ihtiyar bunak... Yuuuh geri zekâlılar!.. Mankafalar!.."

Güvertesi boydan boya okul çocuklarının üniformalarından kapkara kesilmiş olan gemiden, kasketlerin maden armalarından yayılan parıltı titreşiyor, cilalı düğmelerin ışıltısı kumsala kadar yansıyordu. Sonunda, bütün bunlar uzaklarda yok oldu...

Hiroşi'nin anası dönünce, öğle vakti bile sessiz ve loş olan evdeki hasır döşeğe oturup ağlamaya başladı. Oğullarının her ikisinin de, hiç dönmemek üzere denize açılacakları günü düşünüyordu.

Kamikaze-maru, İnci Adası'nın karşısındaki Toba Rıhtımı'na okul çocuklarını bıraktıktan sonra yeniden o kaygısız havasına bürünüp Uta-Jima'ya dönme hazırlıklarına başladı. Eski bacanın tepesinden aşağı bir kova asılıydı. Pruvanın arka kısmıyla güverteden sarkan hasır balık sepetlerinin üzerinde dalgaların ışıltılarla yansıdığı görülüyordu. Tam deniz kıyısında gri bir dükkân vardı. Duvarında büyük beyaz harflerle "dondurma" yazısı okunuyordu.

Fener bekçisinin kızı Çiyoko, rıhtım iskelesinin en sonunda duruyordu; elinde bavulu vardı. Uzun bir ayrılıktan sonra adaya dönmüş olan bu

çekingen kız, adada oturanların kendisini selamlayıp konuşmalarından hoşlanmazdı.

Çiyoko'nun hafiften de olsa boyamadığı yüzü, üzerindeki gösterişsiz, koyu kahverengi giysiyle daha da fark edilmez olmuştu. Esmer yüzündeki mimikler birçoklarına çekici gelebilirdi belki ama o, daima karamsar bir yüz ifadesi takınır, kendi kendisini inatla çirkin olduğuna inandırırdı. O güne dek Tokyo Üniversitesi'nde aldığı eğitimin en çok fark edilen sonucu buydu. Fakat böylesine sıradan bir çehrenin güzel olmadığını düşünmek, inanılmaz güzel olduğunu düşünmekle aynı derecede küstahlık sayılabilirdi.

Çiyoko'nun iyi niyetli babası da fark etmeden bu hoşnutsuzluğu körüklüyordu. Çiyoko açıktan açığa, bu çirkinliğin kendisine babadan kalma bir miras olduğundan yakındıkça açık sözlü fener bekçisi, hemen bitişik odada da olsa, konuklarına yakınmaya koyulurdu:

"Ah ah, evlenme çağındaki kızım daha güzel olmadığına çok üzülüyor! Bundan sorumlu olan da çirkin babası elbette, kendimi sorumlu tutuyorum bundan... Ama ne yaparsın, alın yazısı..."

* * *

Biri Çiyoko'nun omzuna dokununca, kız döndü. Gençler Birliği'nin Başkanı Yasuo Kavamoto'ydu omzuna dokunan. Durduğu yerde gülümseyen gencin deri ceketi güneşin altında parlıyordu.

"Merhaba, hoş geldin. Bahar tatili, değil mi?"

"Evet. Sınavları dün bitirdik."

"Demek bir süre yine anneciğinin kucağına döndün, öyle mi?"

Yasuo bir gün önce, babasının kooperatif işiyle ilgili bir bildirisini idare makamları önünde açıklamak üzere adadan ayrılmış, Tsu şehrine gitmişti. Geceyi, bir hısmının Toba'daki pansiyonunda geçirmişti, şimdi de yolcu gemisiyle Uta-Jima'ya dönmek istiyordu. Tokyo'dan yeni gelmiş bu üniversiteli kıza ne kadar düzgün ve güzel bir şiveyle konuşabildiğini göstermekten gurur duyuyordu.

Çiyoko, yaşıtı olan bu delikanlıdan fışkıran erkekçe neşeyi içinde duyuyordu. Delikanlının kendinden öylesine emin bir hali vardı ki, "Bu kızın hoşuna gittiğimden eminim," der gibiydi. Bu duygu Çiyoko'yu daha da karamsarlığa sürükledi.

"İşte yine olan oldu," diye söylendi içinden.

Tokyo'da gördüğü filmler ve okuduğu kitaplar, artık gözlerinin içine bakıp, "Seni seviyorum," diyecek bir erkek bulma isteğini uyandırmıştı

ruhunda, “Beni seviyorsun,” diyen bir erkek değil. Ne var ki bunu asla yaşayamayacağına inanıyordu.

Kamikaze-maru’dan kuvvetli, kaba bir ses yükseldi:

“Heey, şilte hangi cehennemin dibinde kaldı be? Bir baksanıza!..” Hemen bunun üzerine, sırtında renkli bir şilte balyasıyla bir adam göründü. Adam kıyıdaki antreponun gölgesinde rıhtıma doğru ilerliyordu.

“Gemi birazdan kalkıyor,” dedi Yasuo. Rıhtımdan güverteye atlarlarken Yasuo, Çiyoko’yu elinden tutup yardım etti. Çiyoko, bu demir gibi elin Tokyo’daki erkeklerin ellerinden farklı bir dokunuşu olduğunu düşündü. Ama Çiyoko’nun düşlerinde canlandırdığı el, aslında Şinji’nin eliydi, bütün hayatı boyunca bir defa bile sıkamadığı el...

Yasuo ile Çiyoko, giriş kapısının küçük lumboz deliğinden yolcu kamarasına bir göz attılar. Kamara, güneşe alışmış olan gözlerine olduğundan daha da karanlık göründü. Kamaranın hasır döşemesinin üzerine uzanmış insanları, boyunlarına geçirdikleri beyaz havluları ve parıldayan gözlük camlarını zar zor seçebildiler.

“Güvertede kalalım daha iyi. Biraz soğuk bile olsa...”

Kaptan köşkünün ardında rüzgârdan korunabilecekleri bir yer arayıp sırtlarını bir halat yığınına dayadılar.

Kaptanın çok bilmiş yardımcısı çıkagelip, “Heey, siz ikiniz!” diye bağırdı, “Gerilerinizi şöyle biraz kaldırın bakalım.”

Bunu söyleyip altlarındaki bölme tahtasını çekti. Yolcu kamarasına ışık veren bir lumboz deliğinin üzerine oturmuşlardı.

Duvarlarındaki boyanın yaprak yaprak dökülüp altından tahta damarlarının meydana çıktığı kaptan köşkündeki kaptan, gemi çanını çaldı. Kamikaze-maru yol almaya başladı.

Vücutları eski motorun takırtısıyla sallanmaya koyulan Yasuo ile Çiyoko, giderek küçülmekte olan Toba Liman’ına baktılar. Yasuo, dün bir geceliğine bir sevgili satın aldığından söz açmak istedi önce ama sonra vazgeçti. Herhangi bir çiftçi ya da balıkçı köyündeki bir genç, kadınlarla arasındaki ilişkilerden övünerek söz açabilirdi ama Uta-Jima gibi geleneklerine sıkı sıkı bağlanmış bir adada ağzını açmaması gerekirdi. Ne kadar genç de olsa Yasuo olduğundan başka türlü görünmeyi çoktan öğrenmişti.

Çiyoko, bir martının Toba İstasyonu önündeki teleferik kulesinin tepesini aşarsa gerçekleşeceğine inandığı bir dilek tuttu içinden. Çekingenliğinden ötürü Tokyo’da başından hiçbir serüven geçmemiş olan

kız, için için adaya döndükten sonra olağanüstü bir şey, bütün dünyasını değiştirecek bir serüven yaşayacağı umudunu besliyordu. Gemi rıhtımdan uzaklaştıkça, alçaklarda uçan martılar bile kuleyi aşıyormuş gibi görünürdü. Fakat gemi rıhtımdan henüz kalktığı için kule hâlâ çok büyük görünüyordu. Çiyoko, kırmızı bir kayışla bileğine sarılmış olan kol saatinin saniye göstergesine gözlerini dikti.

"Şu uçan martılardan biri otuz saniye içinde yukarılara yükselip kuleyi aşarsa, adada beni olağanüstü şeyler bekliyor demektir."

Beş saniye geçti. Geminin ardına düşmüş martılardan biri, birdenbire kanat vurup havaya yükseldi.

Yanındaki genç gülümsediğini fark etmesin diye, genç kız hemen sessizliği bozdu:

"Adada yeni bir şey var mı?"

Geminin sancak tarafında Sakate Adası görünüyordu. Yasuo'nun sigarası öylesine küçülmüştü ki, neredeyse dudağını yakacaktı. İzmariti güverteye bastırıp söndürerek karşılık verdi:

"Önemli bir şey yok. Ha öyle ya, on gün öncesine kadar jeneratör çalışmıyordu, bütün köy bir süre yağ kandillerini kullandı! Ama şimdi her şey yolunda yine."

"Öyleymiş, annem de öyle yazmıştı bana."

"Yaa, demek öyle! Başka bir haber gelmiyor aklıma."

Bahar ışığıyla parıldayan dalgaların ışıltısı gözlerini kamaştırdığı için Yasuo gözlerini kısmak zorunda kalıyordu. On mil kadar uzaktan sahil güvenlik gemisi, kar beyazı Hiyodori-maru, Toba yönünde geçti gitti.

"Öyle ya, bir şey daha var! Teru Amca kızını eve geri çağırdı. Kızın adı Hatsue, güzel mi güzel üstelik."

"Yaa!"

Çiyoko'nun yüzü "güzel" sözünü duyar duymaz asıldı. Kendi görünüşünün gizliden gizliye yerilmesi gibi çalındı bu söz kulağına.

"Teru Amca benden hoşlanır. Hem ailemizin adını sürdüren ağabeyim de var üstelik. Köydekilere bakılırsa, Teru Amca beni Hatsue'nin kocası olarak içgüveysi alacakmış."

Biraz sonra iskelede Suga Adası, sancakta da Toşi Adası göründü. Havanın en durgun olduğu günlerde bile, bu iki adanın rüzgârdan koruduğu alandan çıkan her gemi, omurgalarını çatırdatan koca dalgaların saldırısına uğrardı. Sonra, kendilerini dalgaların sallantısına bırakmış sürüyle

karabatak göründü, uzakta da Okinose mercan resiflerinden yükselen kayalıklar görünüyordu.

Yasuo kaşlarını çattı, Uta-Jima'nın bugüne dek tatmış olduğu tek utanç konusu olan Okinose'den gözlerini ayırdı. Öteden beri Uta-Jima gençliğinin, uğrunda kan döktüğü Okinose'de balık yumurtası avlama hakkı, Toşi Adası'na geçmişti.

Çiyoko ile Yasuo ayağa kalkmışlar, oldukça alçak olan dümen dairesinin üzerinden bakıyor, adalarının karşılarında belirmesini bekliyorlardı.

Gerçekten de biraz sonra, Uta-Jima esrarlı, garip bir miğfer gibi denizin üzerinde yükseliverdi.

Gemi yan tarafa doğru dönmeye başladı, onunla birlikte miğfer de...

Sekizinci bölüm

Balığa çıkmaya ara verilecek bir gün gelmeyecek gibiydi. Neden sonra, Hiroşi'nin okul gezisine katılması üzerinden iki gün geçmişti ki adada, teknelerin denize açılamayacağı kadar kuvvetli bir fırtına baş gösterdi. Görünüşe bakılırsa, henüz açmaya başlamış olan narin kiraz çiçekleri bile mahvolmaktan kurtulamayacaktı.

Bir gün önce, bir mevsim için olağanın dışında sayılacak nemli bir rüzgâr yelkenleri şişirip doldurmuş, güneş batarken gökyüzünde garip bir ışık belirmişti. Fırtınadan önceki saatlere özgü bir çalkantı başlamıştı denizde. Körfezde gümbürdeyen dalgalar kuleler gibi yükseliyor, kıyıdaki ufak böcekler canla başla korunacak yerler arıyorlardı. Gece yarısı yağmurla karışık bir rüzgâr esmeye başladı, hem gökten hem denizden çığlığa ya da düdük sesine benzer sesler duyuluyordu.

* * *

Şinji hasır yer döşeğine uzanmış, fırtınanın sesini dinliyordu. Bu ses ona teknelerin denize çıkamayacağı haberini vermekteydi. Evet, halat örmek, balık ağlarını onarmak bile olacak iş değildi. Belki de fırtına, Gençler Birliği'nin karara bağladığı fare avına bile engel olacaktı.

Az ötedeki yer döşeğinden gelen hafif soluk sesi anasının hâlâ uyuduğunu belli ediyordu. Şinji anasını uyandırmak istemediği için hiç sesini çıkarmıyor, pencereden girecek ilk sabah ışığını sabırsızlıkla bekliyordu. Ev temellerinden sarsılıyor, pencereler vurup duruyordu. Bir yerlerde bir teneke parçasının toprağa düştüğü duyuldu. Büyük, zengin evleri olsun, Şinji'lerinki gibi küçük evler olsun, Uta-Jima'daki bütün evler hep aynı plana göre yapılmıştı. Sokak kapısından bir sofaya girilir, solda hela, sağda mutfak bulunurdu. Yeri göğü oynatan bu rüzgârda günün ağarmasına az kala ve karanlık içinde, bütün evi tek bir koku sarmıştı ve odaların havasını bulandırıyordu bütün ağırlığıyla: heladan gelen ağır, mide bulandırıcı koku...

Komşu sundurmanın duvarına bakan pencere yavaş yavaş aydınlanıyordu. Şinji, damın üzerinde takırdayıp pencere camlarından süzülen yağmura baktı. Çok yakın bir zamana kadar, balığa çıkamadığı böyle günlerden nefret ederdi. Çünkü böylesi günler, hem çalışmaktan hem de para kazanmaktan aldığı zevki berbat ediyordu. Ne var ki şimdi bu hava renkli bir bayram gününün başlangıcı gibi görünüyordu gözüne. Bu, mavi bir gök, bayraklar ve direklerdeki pırıl pırıl flamalarla güzelleşen bir bayram değil, öfkeyle kabaran bir deniz, yerlere eğilmiş ağaçların arasından ıslık çalarak geçen bir rüzgârın güzelleştirdiği bir bayramdı.

Genç balıkçı artık daha fazla bekleyemedi, ayağa fırlayıp pantolonunu, ötesinde berisinde delikler olan siyah, yuvarlak yakalı kazağını giydi.

Biraz sonra uyanan anası, ağaran günün hafiften aydınlattığı pencerenin önündeki erkek gölgesini gördü.

“Hey, kim var orada?” diye seslendi.

“Benim, ben.”

“Neden korkutuyorsun beni böyle? Bu havada balığa mı çıkacaksın yoksa?”

“Tekneler bugün denize açılamaz; ama...”

“Öyleyse neden biraz daha uyumuyorsun? Pencerenin önünde yabancı biri var sandım.”

Annesi pek haksız da sayılmazdı: Bu sabah oğlu gerçekten de yabancı bir erkek gibiydi. Aslında ağzını pek açmayan oğlu Şinji, karşısında durmuş, pürüzsüz bir sesle şarkı söylüyor, sürme kapının üst eşiğine asılıp jimnastik yapıyormuş gibi sallanıyordu.

Anası, oğlu evi kırıp geçirecek diye korktu. Ama homurdanmaktan başka bir şey de gelmiyordu elinden.

“Dışarıda fırtına var, görünüşe bakılırsa evin içinde de öyle...”

Şinji sık sık, isten kararmış duvar saatine yaklaşıyor, kadranına göz atıyordu. Şinji’nin yüreği kuşku nedir bilmezdi, kızın böyle kötü bir havada verdiği sözü tutup tutmayacağını bir an için olsun aklına getirmiyordu. Şinji’de düş kurmak diye bir şey yoktu. Bundan ötürüdür ki mutlu ya da kederli olsun, duyguların hayal gücü yardımıyla büyütülüp karışık bir hale sokulduğu şu melankolik anların sürüp gitmesi diye bir şeyden haberi yoktu.

Şinji artık daha fazla bekleyemeyeceğini anlayınca sırtına yağmurluğunu geçirip kumsala indi. Sessiz sorularına anlayışla karşılık verecek olan denizdir gibi geliyordu ona.

Öfkeli dalgalar, dalgakıranın üzerine kadar yükseliyor, korkunç bir gümbürtüyle köpürüyor, sonra yine geri çekiliyordu. Bir akşam önce verilen fırtına haberi üzerine bütün tekneler, kumsalda her zamankinden daha yukarılara çekilmişti. Dev gibi dalgalar geri çekildikçe deniz öyle alçalıyordu ki neredeyse limanın dibi görünecekmiş gibi geliyordu insana.

Rüzgârın kırbaçladığı yağmur ve dalgalardan sıçrayan köpükler Şinji'nin yüzüne çarpıyordu. Kızarmış yanaklarından ve burnundan aşağı akan keskin, taze, tuzlu su ona Hatsue'nin dudaklarını hatırlatıyordu.

Bulutlar hızla sürükleniyor, gökyüzü bir aydınlanıyor bir kararıyordu. Zaman zaman, Şinji uzaklarda alaca bir ışıkla aydınlanıyormuş gibi görünen bulutlara bakıyor, göğün bulutlardan sıyrılıp havanın açacağını müjdeler gibi görünen bu belirti, hemen sonra yok oluyordu.

Şinji göğün bu görüntüsüne öyle dalmıştı ki bir dalganın doğru üzerine gelip ayağındaki tahta nalınların kayışlarını ıslattığını görmedi. Gözlerini yere çevirince ayaklarının hemen dibinde, herhalde bu dalgaların getirmiş olduğu güzel, küçük, pembe bir midye gördü.

Midyeyi yerden alıp inceledi. Sımsıkı kapalıydı, mükemmel bir şekli vardı, incecik, narin kenarlarında en ufak bir çatlak yoktu. Çok güzel bir armağan olur, diye düşünerek midyeyi cebine koydu.

Hemen yemekten sonra Şinji yine evden çıkmaya hazırlandı. Oğlunun ikinci defa fırtınalı havaya rağmen çıkmak üzere olduğunu anlayan anası, bulaşıkları yıkarken durup Şinji'nin ardından baktı. Ama nereye gittiğini sormaya cesaret edemedi. Oğlunun halini görünce nedense susması gerektiğini düşündü. Evde yanında kalıp ev işlerine yardım edecek bir kız evlat doğurmadığı için pişmanlık duyuyordu.

Erkekler balığa çıkıyor, gemilere binip birçok limana sürüyle yük götürüyorlardı. Denizaşırı yerlerle işleri olmayan, uzaklara gidemeyen kadınlar da pirinç haşlayıp su taşıyor, yosun topluyor ve yaz gelince denizin derinliklerine dalıyorlardı. Dalgıç kadınlar içinde en deneyimlilerden olan Şinji'nin anası deniz dibindeki karanlık dünyanın kadınların dünyası olduğunu çok iyi biliyordu.

Öğle saatinde bile loş olan evin içi... acılı doğum sancıları... deniz dibindeki alaca ışık... İşte bunlar hep birlikte onun dünyasını oluşturuyordu.

Şinji'nin anası geçen yazı, henüz sütten kesilmemiş bebeğini incecik kollarında taşıyan kendisi gibi dul kalmış o kadını hatırladı.

Kadın sünger çıkarmak için dalmış, tekrar çıkıp da kurumak üzere ateşin başına geçerken birdenbire düşüp bayılmıştı. Gözleri aka kesmiş, morarmış dudaklarını ısırıp yere yığılmıştı. Kadının cesedi akşamın alacakaranlığında çamlık koruda yakılırken öbür dalgıç kadınlar öylesine fenalaşmışlardı ki ayakta duramayıp ağlayarak yerlere çömelmişlerdi.

Bu olayla ilgili olarak ortalıkta garip bir söylenti dolaşmaya başlamış, kimi kadınlar dalmaktan korkar olmuşlardı. Ölen kadının, deniz dibinde insanların görmemesi gereken çok korkunç şeyler gördüğü için cezalandırıldığı söyleniyordu.

Şinji'nin anası bu söylentiyi alaya alıp hep daha derine, daha derine dalmış, mevsimin en zengin sünger avını yapmıştı. Aklının basmadığı şeylere kafasını yormazdı bile.

Böyle bir anı bile onun yaradılıştan sahip olduğu neşeyi bozamıyordu. Sağlığının yerinde olmasından gurur duyuyor ve dışarıda uluyan fırtına, keyfinin artmasına sebep oluyordu ancak... oğluyla birbirlerine çok benzerlerdi bu bakımdan.

Bulaşığı yıkadıktan sonra, kimonosunun eteklerini alabildiğine açıp yere oturdu, çıplak bacaklarını ileri uzatıp panjurları takırdayan pencereden sızan zayıf ışık altında, bacaklarını ciddi bir yüzle gözden geçirdi. Güneş yanığı, dolgun kalçasında tek bir kırışık bile yoktu, güzel, yuvarlak teni, kehribar gibi parlıyordu.

"Daha üç, hatta beş çocuk doğurabilirdim," diye düşündü. Ama bu henüz aklına gelmişti ki, saf temiz yüreğini kötü bir his kapladı.

Kimonosunu çabucak örtünüp kocasının ruhuna adanan Budist anı levhası önünde eğildi.

Şinji'nin, fener kulesine tırmandığı patika, yağmurdan ötürü bir dağ seline dönüşmüş ayakları sular altında kalmıştı. Çamların tepelerinden iniltili sesler yükseliyordu. Şinji'nin ayaklarındaki lastik çizmeler tırmanmasını güçleştiriyor, şemsiye taşımadığı için kısa kesilmiş saçlarından aşağı, ensesine doğru sızan yağmur sularını olduğu gibi hissediyordu. Ama fırtınaya karşı, durmadan tırmanmaktan da geri kalmıyordu. Fırtınaya karşı koymuyor, doğanın sessizliği dört bir yanını sardığı zamanlar nasıl mutluluk duyuyorsa, o anda doğanın kükremesiyle de aynı ahenk içinde buluyordu kendini.

Çam ağaçlarının arasından, köpüklü dalgaların şiddetle gelip kumsala kadar vurduğu denize baktı. Zaman zaman, limanın karşısındaki tepenin uçlarındaki yüksek kayalar bile dalgalarla kaplanıyordu.

“Kadın Bayırı”nı döndükten sonra, fener bekçisinin basık evini gördü Şinji. Ev, fırtınadan yerlere yıkılacakmış gibiydi. Bütün pencereleri kapatılmış, perdeler sımsıkı çekilmişti. Şinji, fener kulesine çıkan son basamakları da tırmandı.

Kapalı gözcü kulübesinde nöbetçinin izi bile yoktu. Yağmur damlalarının pıt pıt diye sesler çıkararak çarpıp durduğu cam kapının ardında, kapalı pencereye doğru dönmüş bir dürbün görünüyordu. Masadaki kâğıtlar rüzgârdan karmakarışık olmuştu. Odanın içinde bir pipo, sahil muhafaza memurlarının giydiği bir kasket, bir gemicilik şirketinin takvimi, bir duvar saati ve saatin yanına çakılmış bir çiviye gelişigüzel asılmış iki büyük gönye vardı.

İliklerine kadar ıslanmış olan Şinji, gözetleme kulesine ulaştı. Kimseciklerin bulunmadığı bu yerde fırtına daha da korkunç bir öfke içindeydi. Burada, adanın bu en yüksek yerinde, çıplak gök ile toprak arasında hiçbir şey bulunmayan bu yerde, fırtına egemenliğini sınırsız bir kudretle ortaya koyuyordu.

Üç tarafında kocaman açık pencereler bulunan bu yıkık yapının fırtınaya karşı en ufak bir korunması yoktu. Görünüşe bakılırsa kule daha çok fırtınayı odalarına buyur etmiş de kendini fırtınanın kollarına bırakmış gibiydi. İkinci kattan baktığında Pasifik Okyanusu’nun geniş görüş alanının yağmur bulutlarından ötürü daralmış olduğunu gördü. Ne var ki karanlık yağmur bulutları altında, öfkeli dalgaların beyaz köpüklerinin oluşturduğu manzara fırtınalı bir enginliğin etkisini uyandırıyordu.

Şinji yeniden dış merdivenden aşağı inip bir süre önce anasının yakacak çalı çırpı aldığı ilk kattaki odaya baktı. Anlaşıldığına göre, burası eskiden depo olarak kullanılmıştı. Pencereleri oldukça küçüktü, bu nedenle yalnızca bir tanesi fırtınadan hasar görüp kırılmıştı. Fırtınaya karşı bulunmaz bir sığınaktı burası. Bir süre önce oradaki çam dallarından oluşmuş tepe, dallar yavaş yavaş taşındığı için, yok olmuş gibiydi, en dış köşede dört ya da beş çalı çırpı demeti kalmıştı topu topu.

“Zindandan farkı yok,” diye düşündü Şinji küf kokusunu alınca.

Genç balıkçı, fırtınaya karşı henüz bir sığınak bulmuştu. Ancak o zaman, ne kadar ıslak ve üşümüş olduğunu anladı. Yüksek sesle hapşırdı.

Yağmurluğunu çıkarıp pantolonunun ceplerinde kibrit aradı, denizde geçirdiği günler ona kibritini yanında taşımayı öğretmişti.

Daha kibriti alamadan, parmakları o sabah kumsalda bulduğu midyeye dokundu. Midyeyi çıkarıp pencerelerin birinden sızan ışığa tuttu. Pembe kabuk, hâlâ deniz suyundan ıslakmış gibi, pırıl pırıldı. Sevinerek midyeyi yeniden cebine attı.

Kibritler ıslanmıştı, zor tutuşuyordu. Biraz kurumuş çam yaprağı getirip dağılmış bir demetten biraz da çalı çırpı aldıktan sonra, çimento döşemenin üzerine yığdı. Kibritlerden birini ateşleyip dalları tutuşturdu. Bir süre bütün oda dumana boğuldu, neden sonra, duman küçük, titreşen bir alev halini aldı.

Şinji, sırılsıklam olmuş pantolonunu çıkarıp kurusun diye ateşin yanına astı. Sonra, ateşin başına oturup elleriyle dizlerini kavradı. Şimdi sıra beklemeye gelmişti.

Şinji bekledi. En ufak bir huzursuzluk duymadan geçiyordu zaman. Şinji parmaklarını kara kazağının deliklerine geçiriyor, delikleri daha da genişletiyordu.

Bulunduğu yer iyice ısınmıştı. Dışarıda fırtına sesi ulurken Şinji vücudunun giderek daha da rahatlayıp gevşediğini hissediyordu. Kendini, içinde yeşeren sevgiden dolayı yükselen mutluluk duygusuna bıraktı. Sahip olduğu hayal gücü, kızların çıkarabileceği engelleri düşünmek için yeterli gelmiyor, ondan ötürü de rahatı kaçmıyordu.

Bir süre sonra, başını dizlerine dayayıp uykuya daldı.

Şinji gözlerini yeniden açtığında önündeki ateş bıraktığı gibi canlı yanmaktaydı. Gözlerini bir an için kapatmıştı sanki. Ama ateşin öbür yanında garip, ne olduğu anlaşılmayan bir gölge duruyordu. Acaba düş mü görüyorum, diye sordu Şinji kendi kendine.

Gölge, çıplak bir kızın gölgesiydi. Orada, başı önüne eğilmiş duruyor, beyaz gömleğini kurutmak için ateşe tutuyordu. Böyle iki eliyle gömleğini ateşe tutarken, vücudunun belden yukarısı olduğu gibi görünüyordu.

Şinji düş görmediğinden emin olunca ufak bir hileye başvurmak, uyuyormuş gibi yapmak istedi. Böylece, yarı kapalı gözlerinin arasından kızı gözetleyebilirdi. Ne var ki Hatsue, kıpırdamadan izlemek için fazla güzeldi.

Vücutlarını ateşte kurutmak, sudan çıkan dalgıç kadınların öteden beri başvurdukları bir gelenekti. Hatsue de ateşin karşısına geçmekte bir sakınca görmemişti anlaşılan. Buluşmak için söz verdikleri yere gelmiş, ateşi bulmuş, ateşin önünde de derin uykuya dalmış Şinji'yi görmüştü. Küçük bir çocuk gibi, üzerinde çok da düşünmeden, ıslak giysileri ile ıslak vücudunu delikanlı uyurken kurutmaya karar vermişti. Burada, bir erkeğin önünde soyunduğunu aklına bile getirmemişti. Sadece ateşin önünde soyunuyordu, o kadar. Çünkü üstü başı sırılsıklamdı, tek ateş de buydu.

Şinji kadınları iyi tanıyan bir genç olsaydı içinde fırtınanın uluduğu bu yıkık yapıdaki ateşin karşısında duran çıplak Hatsue'nin henüz erkek eli değmemiş bir vücuda sahip olduğunu daha ilk bakışta anlardı. Kızın cildi hiç de beyaz değildi, ne var ki sürekli deniz suyuyla temas ettiği için pürüzsüz ve kaygandı. Uzun dalışlara bile dayanabilen geniş göğsündeki, sanki birbirlerinden utanıyorlarmış gibi ayrı taraflara bakan iki küçük, diri memenin ucunda dikleşmiş iki pembe tomurcuk vardı. Yakalanmak korkusuyla gözlerini ancak çok az aralayabilen Şinji, kızın vücut hatlarını, tavana kadar yükselen alevlerin arasından, belli belirsiz bir şekilde ancak ayırt edebiliyordu.

Derken, genç balıkçı gözlerini kırpıştırınca ateşin ışığı altında kirpiklerinin gölgesi bir an için yanaklarının üzerine düştü.

Genç kız, şimşek gibi bir hızla memelerini henüz tamamen kurumamış olan gömleğinin ardına saklayıp bağırdı:

"Sakın gözlerini açayım deme!"

Kızın güvenini sarsmak istemeyen Şinji, gözlerini sımsıkı kapattı. Uyur gibi görünmekle doğru etmediğini düşünüyordu. Ama uyanmasının da önüne geçemezdi ya. Böyle düşünmek işine geldi, cesaretini artırdı, güzel kara gözlerini ikinci defa açtı.

Kız öylesine utanmıştı ki gömleğini çabucak sırtına geçirmeyi bile unutmuştu. Kuvvetli, çocuksu sesiyle yeniden bağırdı:

"Kapatsana gözlerini!"

Ne var ki Şinji onun sözünü dinlemeyi düşünmüyordu bile. Doğduğu günden beri bu balıkçı köyündeki kadınların vücutlarını çıplak görmeye alışkındı. Ama o anda âşık olduğu kızı ilk defa çıplak görüyordu. Anlayamadığı bir şey varsa, o da kızın üzerinde bir şey yok diye aralarına bir ayrılık duvarının dikilmesi, aslında çok doğal bir şey olan karşılıklı güvenlerinin sarsılmaya yüz tutmasıydı. Gençliğinin verdiği bütün mertliğiyle doğruldu.

Şinji ile genç kız karşılıklı durmuşlar, alevlerin arasından birbirine bakıyorlardı.

Şinji sağa doğru kısa bir adım attı. Aynı anda Hatsue de biraz sola kaçtı. Ve önceki gibi, yine ateş girdi aralarına.

“Niye kaçıyorsun benden?”

“Utanıyorum da ondan.”

Şinji, “Peki neden giyinmiyorsun öyleyse?” demedi. Kızı hiç değilse kısa bir süre daha böyle görmek istiyordu. Neden sonra, sessizlik dayanılmaz bir hal alınca, Şinji çocukça bir soru sordu:

“Utanmaman için ne yapabilirim peki?”

Ve genç kız şu masum, aynı zamanda da şaşırtıcı karşılığı verdi:

“Sen de soyunursan utanmam geçer belki.” O an utanma sırası Şinji’ye gelmişti. Bir saniye çekimser durdu, sonra hiçbir şey söylemeden yuvarlak yaka kazağını çıkarmaya koyuldu. O sırada, kızın kaçıp sıvışmasından korktuğu için, kazağı yüzünü örttüğü sırada, ilmek deliklerinin arasından bakmayı da unutmadı. Sonra, hızlı el hareketleriyle kazağı çekip çıkararak bir kenara attı. Delikanlının çıplak vücudu ortaya çıktı. Giyinik haline kıyasla çok daha yakışıklı görünüyordu çıplakken. Üzerinde kala kala beyaz bir kumaş parçasından bağladığı donu kalmıştı. Kafası, karşısındaki kızla öylesine doluydu ki, bir an için utanma duygusu falan kalmamıştı içinde.

Şinji sanki kızı sorguya çeker gibi bir sesle, “Artık utanmıyorsun değil mi?” diye sorduğunda, Hatsue hiç düşünmeden şaşırtıcı ve kaçamak bir cevap verdi:

“Utanıyorum...”

“Neden?”

“Sen bütün üzerindekileri çıkarmadın da, ondan...”

O an Şinji’nin utanç duygusu geri gelmiş, bütün vücudu kızarmıştı sanki. Konuşmaya yeltendi ama ses çıkmadı ağzından. Ateşe öylesine yaklaşmıştı ki, neredeyse parmaklarının uçları yanacaktı. Gözlerini kızın gömleğine dikti, alevler gömleğin üzerinde uçuşan gölgeler yaratıyordu. Neden sonra, zar zor birkaç söz çıkabildi ağzından:

“Eğer... eğer şunu çıkarırsan... o zaman ben de soyunurum.”

Hatsue’nin yüzünde bir gülümseme belirdi birdenbire. Şinji de Hatsue’nin kendisi de bu gülümsemenin ne manaya geldiğini anlayamadı.

Genç kızın elindeki gömlek, vücudunu, memelerinden kalçalarına kadar örtmüştü. Hatsue, gömleğini çektiği gibi arkaya savurdu.

Bunu gören Şinji ateşin içinden gözlerini kıza dikti. Bir heykel gibi dimdik durup sert hareketlerle kuşağını çözmeye başladı.

Tam o sırada dışarıda, pencerelerin önünde, fırtına birdenbire şiddetini artırmıştı. Rüzgârla yağmur hanidir bu yıkık kuleye çarpıp duruyordu ama, genç balıkçı ile kız, fırtınanın varlığını tam anlamıyla ancak fark ediyorlardı. Yüksek pencerelerin tam altında engin okyanusun delirmişçesine sarsıldığını duyuyorlardı.

Genç kız birkaç adım geriledi. Gidecek yer yoktu. Sırtı, isli çimento duvara yaslandı.

“Hatsue!..” diye bağırdı Şinji.

Genç kız nefes nefeseydi.

“Ateşin içinden atlayıp bana gel. Ateşin içinden atlarsan...” dedi Hatsue pürüzsüz ve coşkulu bir sesle.

Çıplak Şinji bir an bile tereddüt etmedi. Parmak uçlarının üzerinde yükselip ileri atladı, bütün vücudunu aydınlatan alevlerin arasından geçti. Hemen sonra genç kızın tam karşısındaydı. Göğsü kızın memelerine değdi hafiften.

“Hem yumuşak hem de diri; tıpkı kırmızı kazağının altında düşündüğüm gibiler, öylesine yumuşak, öylesine de diri ki,” diye geçirdi içinden.

Birbirlerine sarıldılar. Kız hafifçe kendini yere bıraktı.

“Çam iğneleri canımı acıtıyor,” dedi kız.

Şinji beyaz gömleğe uzanıp aldı. Kızın altına yaymaya çalışırken Hatsue aniden Şinji’ye engel olup kollarından kurtuldu. Dizlerini yukarı çekti, gömleğini tortop edip çalılıkların içinde böcek yakalayan çocuklar gibi avuçlarının arasına aldı. Kendini bununla korumaya girişti.

Hatsue’nin bundan sonra söyledikleri, onun ne kadar erdemli bir genç kız olduğunu ortaya koydu:

“Doğru değil... Bu doğru değil... Bir kızın bunu evlenmeden yapması doğru olmaz.”

Şinji bir an için bocaladı ve cılız bir sesle sordu: “Gerçekten doğru olmaz mı sence?”

“Evet, doğru değil.” Kız gözlerini kapatmış olduğu için hiç ara vermeden konuşmayı sürdürüyordu, hem ders verir gibi hem de şefkatli bir ses tonuyla. “Şu anda doğru değil. Günün birinde evleneceğim erkeğin sen olduğundan eminim. Ama o güne kadar doğru değil.”

Şinji, bütün ahlak kurallarına saygı duyardı. Henüz kadınları tanımadığından, o anda bir kadının derin ahlak anlayışıyla karşı karşıya bulunduğunu hissediyordu. Hatsue’yi daha fazla zorlamadı.

Şinji kollarını genç kızın vücuduna doladı. Karşılıklı nabız atışlarını duyuyorlardı. Daha fazlasını arzu eden genç balıkçı için uzunca öpüşmeleri başta işkence gibi gelmişti. Bu işkence, bir süre sonra, garip bir mutluluk duygusuna dönüştü.

Sönmeye yüz tutan ateş, zaman zaman çıtırtılar çıkarıyordu. Alevlerin çıtırtısı ve rüzgârın cama vuran ıslığına karışan kalplerinin atışını dinliyorlardı. Bu sonsuz sarhoşluk duygusu, dışarıdaki denizin boğuk boğuk gümbürdemesi ve fırtınanın ağaçların tepesinde uluması, doğanın biricik büyük ve yabansı ritmini izleyen bir şey gibi geliyordu Şinji’ye. Bu duyguda saf, sonsuz bir mutluluk vardı.

Şinji vücudunu Hatsue’nin vücudundan ayırdı. Sonra erkekçe, sakin bir sesle konuştu:

“Bugün kumsalda güzel bir midye buldum. Sana getirdim.”

“Oh, teşekkür ederim, göstersene bakayım.” Şinji ayağa kalkıp çıkardığı giysilerinin yanına gitti. Delikanlı giyinirken, Hatsue de sakin bir tavırla gömleğini sırtına geçirip giysilerinin içine süzüldü.

Sonra, Şinji kıza doğru ilerleyip midyeyi uzattı.

“Ah, ne güzel!..” Hatsue, parıldayan kabuğu alevlere doğru uzattı. Sonra, saçının kenarında tutup, “Mercan gibi değil mi?” dedi. “Saçımı süslemek için kullanabilirim belki.”

Şinji yere, kızın hemen yanı başına çöktü.

Şimdi, böyle giyinikken, hiç çekinmeden öpüşebilirlerdi.

Bir süre sonra, dönmek için yola koyulduklarında fırtına henüz dinmemişti. Bundan ötürü Şinji, Hatsue’den fener kulesinin yukarısında ayrılmayıp fener kulesindekilerin ne düşüneceklerine aldırmaksızın onunla birlikte yürümeyi sürdürdü. Hemen fener kulesinin yanından geçen daha kolay yürünebilecek bir patika seçtiler. Sonra beraber rüzgârın hâlâ kasıp kavurduğu taş merdivenlerden aşağı indiler.

Çiyoko evine gelmişti ama daha ilk günden sıkılmaya başlamıştı. Şinji bile gelmemişti ziyaretine. Önceden kararlaştırılmış gün gelip çatınca, köyün kızları görgü dersi için Çiyoko’larda toplandılar.

Aralarında o âna kadar tanımadığı bir yüz vardı. Çiyoko bu kızın, Yasuo'nun sözünü ettiği Hatsue'den başkası olamayacağını hemen anladı. Ve kızın bu taşralı hali ona, adada oturanların anlattığından çok daha güzel geldi. Öteden beri Çiyoko'nun iyi yönlerinden biriydi bu: Az çok kendine güveni olan herhangi bir kadın başka kadınları eleştirmekten geri durmazdı. Ne var ki Çiyoko bir erkekten daha açık sözlü bir şekilde başka kadınların güzel yanlarını her zaman görüp takdir ederdi.

Yapacağı daha iyi bir şey olmadığı için Çiyoko, İngiliz edebiyat tarihini çalışmaya başlamıştı. Kraliçe Viktorya zamanında yaşamış kadın şairleri sıralıyor –Christina Georgina Rossetti, Adelaide Anne Procter, Jean Ingelow, Augusta Webster– ve bu kişilere ait tek bir eser okumamış olmasına rağmen şairlerin isimlerini ezberliyordu. Tıpkı Budizmle ilgili bir metni ezberlercesine... Mekanik ezbercilik Çiyoko'nun kuvvetli yanıydı, profesörlerin ağzından çıkan her sözü, aksıracak bile olsalar, not defterine geçirirdi.

Çiyoko'nun annesi kızından yeni bilgiler öğrenmek için hevesle peşinde dolaşırdı. Hoş, üniversite eğitimi aslında Çiyoko'nun fikriydi ama annesi bu fikre heyecanla katılmamış olsaydı önceleri çekimser kalan babası kolay kolay evet demeyecekti.

Fener kulesinden fener kulesine, ıssız bir adadan ıssız bir adaya yapılan uzun göçlerle dolu yaşantısı boyunca kadının içindeki öğrenme hırsı hep daha da ateşlenmişti. Hayallerinde hep kızının yaşadığı gibi bir hayat olduğu için Çiyoko'nun içinde büyüyen huzursuzluğun farkına bile varamamıştı.

O fırtınalı sabah, anne ile kızı uzun uzun uyumuşlardı. Kötü hava bir akşam önce başlamış, bu yüzden, ana kız, gecenin büyük bir kısmında görevini çok ciddiye alan fener bekçisinin yanında kalmışlardı.

Aslında hiç âdetleri olmadığı halde, öğle yemeği aynı zamanda kahvaltı yerine geçmişti. Kötü havadan ötürü dışarı adım atamadıkları için yemekten sonra üçü bir arada, sessiz sedasız oturup kalmışlardı.

Çiyoko, Tokyo'yu özlemeye başlamıştı. Böyle fırtınalı bir günde bile otomobillerin caddelerden her zamanki gibi geçtiği, apartmanlardaki asansörlerin bir aşağı bir yukarı inip çıktığı, tramvayların takırtılarla geçtiği Tokyo'yu... Orada, büyük kentte, hemen hemen bütün doğa boyunduruk altına alınmıştı, serbest kalmış bir parçacık doğa kudreti varsa, o da insanlara düşman görünürdü. Oysa adadaki insanların hepsi doğayla dost oluyor, onun tarafında yer alıyorlardı.

Okumaktan canı sıkılan Çiyoko, yüzünü pencereye dayayıp kendisini eve hapsetmiş olan fırtınaya dikti gözlerini. Fırtına tekdüze geliyordu Çiyoko'ya. Dalgaların gümbürdemesi kulaklarını öylesine rahatsız ediyordu ki gürültünün bir sarhoşun zevzek konuşmalarından farkı yoktu onun için.

Nedendir bilinmez, birdenbire, sevdiği erkek tarafından baştan çıkarılan bir sınıf arkadaşı üzerine konuşulanları düşündü. Kız o erkeği candan davranışları ve şefkatli duygularından ötürü sevmiş, bunu açıktan açığa da söylemişti. O geceden sonra ise onu kabalığı ve bencilliğinden ötürü sevmiş – ama kız bunu kimseye açmamıştı.

Tam o sırada Çiyoko, Şinji'nin, fırtınanın kırbaçladığı taş merdivenlerden aşağı indiğini, Hatsue'nin de ona yaslanmış olduğunu gördü.

Çiyoko, kendi yüzü gibi çirkin bir yüzün de bazı olumlu tarafları olduğuna inanırdı. Böyle bir yüz bir kere tam formunu bulduktan sonra, her türlü duyguyu güzel bir yüzden daha iyi gizlemeyi başarabilirdi. Çiyoko'nun çirkinlik diye kabul ettiği şey, aslında bir bakirenin alçıdan maskesiydi.

Çiyoko pencerenin kenarından çekildi. Ana babası, döşemeye oyulmuş ocağın başında oturuyorlardı. Annesi dikiş dikiyor, babası da Yeni Hayat sigarasını tüttürüyordu. Dışarıda fırtına ortalığı kasıp kavururken, içeride olağan aile hayatı sürüp gidiyordu. Çiyoko'nun mutsuzluğunu fark eden kimse olmamıştı.

Çiyoko yeniden çalışma sehpasının başına geçip İngilizce kitabı açtı. Kitaptaki sözlerin hiçbir anlamı yoktu onun için; harfler yan yana dizilmişti o kadar. Satırların arasında kanat çırparak yükselip alçalan kuşlar göründü gözüne. Martılar...

"Gemideyken," diye düşündü, "bir martı göklere yükselecek mi diye dilek tutmuştum kendi kendime; demek başıma gelecek şey buymuş."

Dokuzuncu bölüm

Hiroşi okul gezisinden yıldırım postayla bir kart göndermişti. Kartı adi postayla göndermiş olsaydı belki de kendisi döndükten sonra ellerine geçecekti. Kartpostalın üzerinde Kyoto'daki ünlü Kiyomizu-dera Tapınağı'nın resmi, bir de mor bir anı mührü vardı. Annesi kartı alır almaz, yıldırım postaya daha fazla para verdiği için Hiroşi'nin bir müsrif olduğunu, günümüz çocuklarının para kıymeti bilmediklerini kızarak dile getirdi.

Kartın arkasına zar zor sığmış olan yazı, Hiroşi'nin hayatında gördüğü ilk filmle ilgiliydi. Gördüğü yerlerin doğal güzelliklerinden, tarihî yerlerinden hiç söz açmıyordu.

Kyoto'da ilk gece dilediğimiz gibi gezebileceğimiz için Sou, Katsu, bir de ben hemen yakındaki bir sinemaya gittik. Sarayları andıran görkemli bir sinemaydı. Yalnız koltuklar çok dar ve sertti. Oturduğumuzda, tavukların tünediği değneklerin üzerindeyiz sandık. Hiç rahat değildik, gerilerimiz sancımaya başlamıştı.

Bir süre sonra arkamızdan bir adam bağırdı: "Oturalım! oturalım!" Ama oturmuştuk ya işte, herhalde şaka ediyor diye düşündük. Ne var ki bize çok iyi davranan bu beyefendi, biraz sonra ne yapacağımızı gösterdi. Bunların açılır kapanır koltuklar olduğunu, oturmadan önce aşağı itmemiz gerektiğini söyledi. Budalaca davranışımızdan ötürü utanmıştık. Koltukları aşağı itince ne kadar yumuşak olduklarını anladık, hani imparator bile oturabilirdi bu koltuklara. Günün birinde annem de böyle bir koltuğa otursa ne güzel olurdu...

Şinji, kartı annesine okudu. Son cümleyi duyan kadının gözlerinden yaşlar boşandı. Kartı küçük ev mihrabının üzerine koyup Şinji'den kendisiyle birlikte diz çöküp Hiroşi'nin gezi boyunca, iki gün sonra adaya döneceği güne kadar sağlığına sıhhatine fırtınanın bir zarar vermemesi için dua etmesini istedi.

Ardından da Şinji'yi tepeden tırnağa suçlamaya, okuyup yazmaktan hiç anlamadığını, Hiroşi'nin bu konularda çok daha becerikli olduğunu sıralamaya koyuldu. Aslında, Hiroşi'nin becerisi diye ileri sürdüğü şey, annesinin mutluluk gözyaşları dökmesini sağlayabilmesiydi.

Bir süre sonra, posta kartını göstermek üzere Hiroşi'nin arkadaşları Sou ile Katsu'nun ana babasına gitti. Akşamüzeri Şinji'yle birlikte sokak hamamına gidip de buharlar içinde posta müdürünün karısına rastlayınca kadının önünde anadan üryan diz çöküp eğilerek ekspres kartın eline çok çabuk geçmesinden ötürü teşekkür etti.

Şinji banyosunu yapmış, giriş kapısının önünde, anasının kadınlar bölümünden çıkmasını bekliyordu. Hamam binasının çatısı altındaki saçak, aşınmış ve rengi solmuş oymalarla süslenmişti. Hamamdan çıkan buhar, bu saçağın altında asılı kalmıştı. Gece hava sıcak, deniz durgundu.

Şinji birkaç metre kadar ötesindeki sırtı dönük bir adamın, caddenin ortasında durmuş, bir evin çatısına bakmakta olduğunu gördü. Adamın elleri ceplerindeydi, tahta nalınlarıyla yoldaki taşlara vuruyordu. Akşamın alacakaranlığı içinde Şinji, adamın sırtında açık kahverengi bir deri ceket olduğunu gördü. Uta-Jima gibi bir yerde pahalı bir ceket giymek, her babayiğidin harcı değildi. Şinji, adamın Yasuo olduğundan emindi.

Şinji tam sesleniyordu ki Yasuo arkasına döndü. Şinji ona bakıp şöyle bir gülümsedi. Ama Yasuo, yüzünde hiçbir değişiklik olmaksızın şöyle bir baktı sadece, sonra yine arkasını döndü.

Şinji, Yasuo'nun bu hoş olmayan davranışına pek de aldırış etmedi ama biraz da garip karşılamadı değil. Tam o sırada annesi hamamdan çıkınca Şinji her zamanki gibi konuşmadan annesiyle birlikte eve yollandı.

Bir gün önce, fırtınanın kesilmesinden hemen sonraki gün, hava açıktı. Tekneler balıktan döndükten sonra, Çiyoko, Yasuo'yu ziyaret etmişti. Alışveriş için annesiyle köye indiğini, geçerken şöyle bir uğrayıp onu görmek istediğini söylemişti. Annesi hemen yakındaki kooperatif başkanını görmeye gitmiş, kendisi de tek başına Yasuo'nun evine uğramıştı.

Çiyoko'nun, Şinji ile Hatsue'nin yan yana ve sıkı fıkı yürümeleriyle ilgili anlattıkları Yasuo'nun gururuna ağır bir darbe indirdi. Bütün gece bunu kurup durdu kafasının içinde. Ertesi gün, Şinji, Yasuo'yu gördüğü sırada Yasuo, köyün tam içinden geçen sarp bir yol üzerindeki bir evin çatısı altına asılmış bir listeyi incelemekle meşguldü.

Uta-Jima'da su çok kıttı. Eski takvime göre yılbaşına rastlayan günlerde bu kıtlık son haddine ulaşırdı. Bu sorunla ilgili olarak sonu gelmez anlaşmazlıklar baş gösterirdi. Topraktan çıkan tek su, köyün tam ortasından geçen taş döşeli caddenin basamaklarından aşağı dökülen dar bir dereydi. Sulak mevsim boyunca ya da kuvvetli bir yağmurdan sonra bu dere, köy kadınlarının kenarında çene çalarak çamaşır yıkadıkları çamurlu suyla dolardı. Çocuklar, el yapımı savaş gemilerini de törenle burada kızaktan indirirlerdi. Kurak mevsimde ise dere, en ufak bir pisliği bile sürükleyemeyen yarı kurumuş bir bataklık haline girerdi.

Dere bir kaynaktan besleniyordu. Bu kaynak, adanın dağlık tepelerine düşen yağmur sularının toprakta süzülüp birikmesi sonunda mı ortaya çıkmıştı, yoksa başka bir şekilde mi meydana gelmişti, bilinmiyordu; ne olursa olsun, adanın tek kaynağı olduğu kesindi. Uzun bir süreden beri köy muhtarlığı, sularını bu kaynaktan almak için köyde oturanları bir sıraya koyuyor, hazırladıkları liste de her hafta yayımlanıyordu. Su taşımak kadınların işiydi.

Yağmur suyunu süzüp bir varilde toplayabilenler, sadece fener kulesinde oturanlardı. Köyün bütün öbür evleri, sadece bu kaynağın suyuyla yetinmek zorundaydı. Her aile, su alma sıraları gecenin geç saatlerine denk geldiğinde hoşnutsuzluk duyuyordu. Hoş birkaç hafta sonra, listedeki bu gece yarısı saatleri daha uygun sabah saatlerine kayacaktı ya!

İşte Yasuo, köyün en işlek yerine asılmış olan bu listeyi gözden geçiriyordu. Miyata'ların sırası gece saat ikideydi. Demek bu saat Hatsue'nin su taşıyacağı saatti.

Yasuo hoşuna gitmemiş gibi başını iki yana salladı. Teknelerin sabah erkenden denize çıkmadığı ahtapot mevsiminde olsaydık keşke, diye düşündü. O sıralarda gelip çatmış olan mürekkepbalığı mevsiminde, teknelerin daha gün ağarırken İrako Geçidi'nin balık yataklarında bulunmaları gerekiyordu. Bundan ötürü her evde en geç sabahın üçüne kadar kahvaltı hazırlanmış oluyor, üstelik kimi aceleci evlerin bacalarından mutfak ateşinin dumanı çok daha erken yükseliyordu.

Ne olursa olsun bu hafta, Hatsue'nin sabahın üçünde sıraya girmek zorunda olduğu gelecek haftadan daha uygundu. Balıkçı tekneleri ertesi sabah denize açılmadan Hatsue'ye sahip olacağım, diye kendi kendine söz verdi Yasuo.

İşte böyle, listenin önünde durmuş kararını verirken, Şinji'yi erkekler hamamının kapısı önünde gördü. Şinji'ye karşı nefretle doldu yüreği. Her zamanki yapmacık nezaketini tamamen unutup arkasını döndü, çabucak evine yollandı.

Evden içeri giren Yasuo, babası ile ağabeyinin akşam sake'lerini içtikleri ve radyoda, sesi bütün evi dolduran geleneksel bir Japon halk şarkısını dinledikleri oturma odasına bir göz attı. Sonra da doğru birinci kattaki odasına çıkıp öfkeli bir suratla bir sigara yaktı.

Yasuo olan biteni, sağduyusuna güvenerek şöyle yorumluyordu: Şinji, Hatsue'yi baştan çıkarmayı başardığına göre tecrübesiz olmasa gerekti. Bu oğlan hanidir Gençler Birliği'nin toplantılarında masum bir gülümsemeyle oturur, ellerini dizlerine dolayıp çocuksu bir bakışla başkalarının konuşmalarına kulak kabartırdı, demek bütün bu süre içinde kadınlarla gizliden gizliye yapmadığını koymamıştı. Vay tilki vay!..

Ne var ki Şinji'nin temiz yüzü gözünün önüne gelince onun kızı kurnazlıkla elde etmiş olabileceğine yine de inanamıyordu. Şu halde önüne geçilmez sonuç, aynı zamanda Yasuo için de dayanılmaz olan şuydu: Şinji, dürüstlüğü ve içtenliğiyle kızın gönlünü çalmıştı.

Yasuo o gece yatakta, uyanık kalmak için sık sık bacağını çimdikleyip durdu. Aslında bunu yapmasına gerek yoktu: Hatsue konusunda kendisinden önce davrandığı için Şinji'ye duyduğu nefret ve kafasını işkenceli bir acıyla dolduran kıskançlık, uykusunu kaçırmak için yetecekti nasıl olsa.

Yasuo'nun, ötede beride övünerek gösterdiği fosforlu bir kol saati vardı. O gece, saati kolundan çıkarmamış, ceketi ve pantolonu üzerinde yatağa girmişti. Zaman zaman saati kulağına götürüyor, ikide bir, parıldayan rakamlarına bakıyordu. Sırf böyle bir saate sahip olduğu için bile birçok kadını elde edebileceğine inanıyordu.

Saat biri yirmi geçe Yasuo evden sıvıştı. Ay gökte pırıl pırıldı, bütün köy derin bir sessizlik içindeydi. Gecenin sessizliği içinde dalgaların hışırtısı olduğu gibi duyuluyordu.

Adada topu topu dört sokak lambası vardı; biri rıhtımda, ikisi köyün ortasından geçip dağlara çıkan yokuş üzerinde, biri de yukarıda, dağdaki kaynağın yanında. Limanda yolcu gemisinden başka bir de balıkçı tekneleri vardı, evlerdeki son ışıklar da çoktan sönmüştü. Çiftçi köylerini gece kasvetli gösteren şey sıra sıra dizilmiş kara damlarıydı ama bu balıkçı

köyünde evlerin damları ya kiremitten ya da çinko kaplı demirden yapıldığı için gece sazdan damlar gibi kasvetli görünmüyorlardı.

Yasuo, taşlı patikadan çabuk çabuk yukarı çıkmaya başladı, spor ayakkabılarının yumuşak tabanlarından hiç ses çıkmıyordu. İlkokulun tomurcuklanmış kiraz ağaçlarıyla çevrili bahçesinden geçti. Bu bahçe, bir süre önce oyun alanı eklenerek genişletilmiş, ağaçlar da ormandan getirilip buraya dikilmişti. Fidanlardan biri fırtınadan kırılmıştı. Ay ışığında kapkara görünen gövdesi, kumluk alana düşmüştü.

Yasuo derenin yanı başındaki taş basamakları tırmanıp kaynak sesinin duyulduğu yere kadar geldi. Sokak lambasının ışığı altında kaynağı şöyle böyle seçebilmişti.

Yosun tutmuş kayaların arasından pırıl pırıl bir su taş yalağa dökülüyor, sonra yalağın kenarlarından dışarı sızıyordu. Taş yalak parlak yosunlarla kaplanmıştı. Sanki su yosunun üzerinden dökülmüyordu da, yosunun üzeri saydam ve güzel bir cam tabakasıyla kaplı gibiydi.

Kaynağın ardındaki sık ormandan bir ak baykuşun sesi geliyordu.

Yasuo, bir lamba direğinin ardına saklandı. Yakında bir yerden havalanıp kaçışan kuşların hafif kanat çırpışlarını duydu. Sırtını bir kayın ağacının geniş gövdesine yasladı. Bir yandan da kol saatinin ışıldayan rakamlarına heyecanla bakarak beklemeye koyuldu.

Saat ikiyi ancak geçmişti ki Yasuo, kızın okul avlusundan geçerek geldiğini gördü. Kızın omzunda, her iki ucunda birer kova asılı bir sırık vardı. Ay ışığında vücudunun bütün çizgileri olduğu gibi görünüyordu.

Kadın gücü, aslında gece yarıları yapılacak işlere uygun değildi ama Uta-Jima’da kadın erkek, varlıklı yoksul, kim olursa olsun, herkes üzerine düşen görevi yerine getirmek zorundaydı. Üstelik Hatsue güçlü kuvvetli, sünger dalgıçlığı yaptığı için de adamakıllı dayanıklı bir kızdı. Taş basamakları hiç zorlanmaksızın tırmanıyordu. Boş kovaları ileri geri sallamasına bakılırsa, beklenilmedik işler yapmaktan keyif alan bir çocuk gibi mutluydu.

Artık Hatsue kaynağa ulaşmış, kovalarını kaynağın yanına bırakmıştı. Aslında o an Yasuo, kızın yanında bitivermeyi düşündü ama nedense bir an çekindi. Kız kovaları dolduruncaya kadar sabredip beklemeye karar verdi. Tam zamanında ileri atlayabilmek için, sol kolunu yukarı kaldırıp bir dala tutundu. Sonra hiç hareket etmeden öylece durdu. Kendini taştan bir heykelmiş gibi düşünüp hiç kıpırdamadan kızı gözetlemeye devam etti.

Hatsue'nin soğuktan biraz şişmiş ve kızarmış güçlü elleriyle kovaları borudan fışkıran suyun altına tutuşunu izledi. O an kızın capcanlı körpecik vücudunu fanteziler kurarak seyretmekten büyük bir zevk alıyordu.

Yasuo böyle dururken dala tutunduğu elinin bileğindeki gurur duyduğu fosforlu saati fosforlu ışınını yayıyor, hafif tik takları da duyuluyordu. Bu tik tak sesleri, dalda yuvalanmış bir eşekarısı sürüsünü ayaklandırdı, görünüşe göre arıların dikkatini çekmişti.

Eşekarılarından ufakça bir tanesi ürkerek kol saatine doğru uçunca, dört bir yanına pırıl pırıl ışık yayan ve düzenli bir şekilde mırıldanan bu garip böceğin dümdüz, soğuk, camdan bir zırha sahip olduğunu gördü. Belki de düş kırıklığına uğradığı için olacak, eşekarısı, iğnesini Yasuo'nun bileğine doğru çevirip bütün kuvvetiyle batırdı.

Yasuo var gücüyle haykırdı.

Hatsue olduğu yerde irkilip haykırmanın geldiği yöne döndü ama hiç sesini çıkarmadı. Ses çıkarmak şöyle dursun, kovaların asılı olduğu ipleri sırıktan çıkarıp sırığı, kendini savunmak istercesine, önünde çaprazlamasına tuttu.

Hatsue'nin gözünde acınacak duruma girdiğini Yasuo bile itiraf etmeliydi. Hatsue, bir-iki adım geriledi. Ne var ki kendini savunma durumunu bozmamıştı.

O anda Yasuo, bütün olan bitene şaka süsü vermenin daha yerinde olacağını düşünüyordu. Yüzüne aptalca bir gülümseme yerleştirdi.

"Hey!" dedi. "Korkuttum seni galiba. Beni hortlak sanmışsındır garanti."

"Ne dedin? Yasuo... sensin demek."

"Burada saklanıp seni korkutmak istedim."

"Ama... bu saatte mi?"

Genç kız, erkeklerin gözünde ne kadar çekici olduğunu bilmiyordu bile. Belki o anda biraz düşünecek olsaydı farkına varırdı bunun. Ama Yasuo'nun, oraya onu korkutmak için gizlendiğine inanmıştı.

Yasuo, durumun kendi yararına olduğunu o saat anlamıştı. Şimşek gibi bir hızla sırığı elinden kaptı, kızı sağ bileğinden yakaladı. Ceketinin derisi hışırdıyordu.

Yasuo o anda iç dengesine yeniden kavuşmuştu. Hatsue'nin önünde dimdik durup gözlerini kıza dikti. Yeterince sakinleşip temkinli bir şekilde kızı ikna etmek istiyordu. Bundan ötürü, içgüdüsel olarak Şinji'nin böyle durumlarda yapacağı gibi dürüst ve içten davranmaya çalıştı.

“Güzel,” dedi sakin bir sesle, “şimdi sana söyleyeceğim şeyi iyi dinle. Karşı koymaya kalkarsan canının acıyacağını bil. İyisi mi bana kulak ver... Şinji’yle aranda geçenleri millet duyup öğrenmesin istiyorsan...”

Hatsue’nin yüzü ateş gibi yanıyor, soluğu tıkanacak gibi oluyordu.

“Bırak kolumu... Ne demek istiyorsun? Şinji’yle aramda ne varmış?”

“Bırak masum numarasını hadi. Sanki Şinji’yle aranda hiçbir şey geçmemiş gibi... Evet, biliyorum o benden önce davrandı.”

“Saçmalayıp durma... Ben öyle bir şey yapmadım.”

“Ben her şeyi biliyorum. Fırtına günü dağ başında Şinji’yle ne yaptın? Gördün mü bak, yüzün bile kızarıyor. Aynı şeyi şimdi benimle de yapacaksın. Hadi, gel bakalım.”

“Çekil git!.. Bırak beni!”

Yasuo bırakmıyordu genç kızı. Bir şey yapmadan gitmesine izin verirse, babasına koşup her şeyi anlatırdı garanti. Ama istediğini elde ederse kalkıp tek bir insana bile lafını edemezdi. Yasuo, büyük kentlerde yayımlanan ve “baştan çıkarılmış” kızlar üzerine bilgi veren şu bayağı resimli dergileri severek okurdu. Bir kıza böyle bir şey yapıp da sonra hiç konuşmayacağından emin olmak harika bir duygu olsa gerekti.

Neden sonra Yasuo, kaynağın yanı başında Hatsue’yi zorla yere indirmeyi başarabildi. Kovalardan biri devrilmişti. Su yosun tutmuş toprak üzerinden akıp gidiyordu. Fenerin ışığı altında, Hatsue’nin burun kanatlarının titrediğini, alabildiğine açılmış gözlerinin kıvılcımlandığını gördü. Genç kızın saçları yerde akan sudan ıslanmıştı. Hatsue birdenbire dudaklarını büzüp Yasuo’nun yüzüne tükürdü.

Yasuo’nun tutkusu bundan ötürü daha da alevlenmişti. Göğsünün altında, kızın dalgalanıp duran memelerini duyuyor, yüzünü kızın yanaklarına bastırıyordu.

Gelgelelim tam o sırada yine haykırıp ayağa fırladı. Eşekarısı yeniden sokmuştu Yasuo’yu, şimdi de ensesinden...

Duyduğu öfkeden deliye dönen Yasuo hayvanı yakalamak istedi. Eşekarısını sanki dans ediyormuş gibi zıplaya zıplaya kovalamaya çalışırken, fırsattan istifade Hatsue kendini taş merdivenlerin oraya atabilmişti; Yasuo bir an afallamıştı fakat ne pahasına olursa olsun, kıza sahip olmak istiyordu. Ne yaptığını, önce ne yana dönmesi gerektiğini pek kestiremiyordu artık. Kızı tekrar yakalamaktan geri kalmadı.

Hatsue’nin gencecik vücudunu yine yosunların üzerine bastırmıştı ki, inatçı eşekarısı pantolonunun üzerine konup iğnesini olanca gücüyle

Yasuo’nun gerisine batırdı.

Yasuo yeniden ayağa fırlayınca Hatsue bu sefer de kaynağın arka tarafına kaçtı. Ağaçların arasından geçip kümelenmiş eğreltiotlarının gölgesinde gizlenmeye çalışırken gözüne koca bir taş ilişti. Taşı yerden kaldırıp iki eliyle tutarak başının üstüne kaldırdı, sonunda soluklandı ve kaynağın karşısından aşağı baktı. Artık yeniden soluk alabilir, kaynaktan aşağı göz atabilirdi.

O âna kadar Hatsue, hangi tanrının yardıma koştuğunu bilememişti. Ama o anda, kaynağın öbür yanında deliler gibi sıçrayıp duran Yasuo’ya nefretle bakarken, kendisini kurtaranın akıllı bir eşekarısı olduğunu anlamıştı. Yasuo ellerini havada döndürüp duruyor, genç kız, Yasuo’nun parmaklarının dört bir yanında altın parıltılı kanatların uçuştuğunu lamba ışığı altında olduğu gibi görüyordu.

Yasuo neden sonra arıyı kovunca olduğu yerde durup şaşkın şaşkın çevresine bakındı ve bir mendille suratındaki teri silmeye koyuldu. Sonra Hatsue’yi aramaya başladı. Kızın izini bile göremeyince ellerini ağzına boru yapıp hafif bir sesle ve korkuyla adını çağırdı.

Hatsue, ayağının ucuyla ve bile bile, fundayı biraz hışırdattı.

“Aşağı insene, hadi in aşağı... Sana hiç dokunmayacağım, söz veriyorum.”

“Hayır, istemiyorum.”

“Ne olursun in aşağı... Lütfen!”

Yasuo yukarı çıkmaya koyulunca Hatsue kaya parçasını başının üzerinde havaya kaldırıp salladı. Yasuo gerilemek zorunda kaldı.

“Yaptığın şeye bak... Kendine gel... Bunun şakası olmaz... Aşağı inmen için ne yapabilirim?”

Yasuo’nun o sırada bütün düşündüğü, oradan sıvışmaktı ama kızın, babasına her şeyi anlatacağından korkuyordu. Onun için yeniden yalvarıp yakarmaya başladı:

“Ne olursun... aşağı inersen istediğin her şeyi yapmaya hazırım. Babana muhakkak anlatırsın bunları, değil mi?”

Yasuo bir karşılık alamıyordu.

“Ne olursun, babana bir şey söyleme sakın... Söylemezsen, istediğini yapmaya hazırım.”

“Peki öyleyse, kovalarımı doldurup eve kadar taşırsan...”

“Doğru mu söylüyorsun?”

“Evet.”

“Güzel, çok güzel, doldurdum gitti... Teru Amca’dan korkarım ben.”

Başka tek bir söz bile etmeksizin kendine ait bir görevi yerine getiriyormuş gibi Yasuo işe sarıldı. Gerçekten de gülünç bir hali vardı. Devrilmiş kovayı yeniden suyla doldurdu, ipleri sırığa geçirdi, omzuna vurdu, yola koyuldu.

Yasuo daha ilk adımları atıp da dönüp ardına bakmıştı ki, Hatsue’nin fundaların arasından çıkıp iki metre kadar arayla kendisini izlediğini gördü. Kızın yüzünde en ufak bir gülümseme bile yoktu. Yasuo durunca o da duruyor, Yasuo yürümeye koyulunca o da harekete geçiyordu.

Damları ay ışığına bulanmış olan evler, önce derin bir uyku içindeydiler. Ama ikisi taş merdiveni basamak basamak aşağı inmeye koyulduklarında, köyün dört bir yanından yükselen horoz sesleri günün ağarmaya başladığını haber veriyordu.

Onuncu bölüm

Şinji’nin kardeşi okul gezisinden dönmüştü. Oğullarını karşılamak isteyen analar rıhtımdaydılar. İnceden çiseleyen bir yağmur ortalığı sise boğmuş, görüşü güçleştirmişti. Yolcu gemisi rıhtıma yüz metre kadar yaklaşmıştı ki, sisin içinde şöyle böyle göründü. Analardan her biri, kendi oğlunun adını haykırıyordu. Çocukların gemiden salladıkları kasketlerle mendiller de net bir şekilde görülüyordu artık.

Gemi yanaştı. Ama çocuklar kıyıya çıkıp da annelerinin karşısında durdukları sırada bile birbirleriyle şakalaşmayı sürdürüyor, kaçamak bir gülüşle annelerine bakıyorlardı. İçlerindeki duyguyu arkadaşlarının önünde açığa vurmak istemiyorlardı.

Hiroşi eve döndükten sonra hiçbir şeyi sakin sakin anlatamayacak kadar heyecanlı göründü. Önemsiz şeyler anlatıyor; örnekse, arkadaşlarından birinin gece yalnız başına ayakyoluna gitmekten korktuğu için, kendisini uyandırdığını, bu yüzden bütün gece uyuyamayıp ertesi sabah kendini çok yorgun hissettiğini söylüyordu. Gelgelelim, gezip gördüğü tarihî yerler üzerine tek bir söz bile çıkmıyordu ağzından.

Hiroşi’nin, bu geziden çok etkilendiği her halinden belli oluyordu ama sıra anlatmaya gelince iki sözü bir araya getiremiyordu. Geziyle ilgili bir şeyler anlatmayı denediğinde tutup başka şeyler araya giriyor; mesela bir yıl önce okulda koridorun bir yerine balmumu sürdüğünü, kadın öğretmenlerden biri muma basıp yuvarlanınca ne kadar eğlendiğini hatırlıyordu. Şimşek hızıyla üzerine doğru gelip yanından geçen gacırtılı tramvaylar, otomobiller, kuleler, neon ışıkları, şaşkın şaşkın bakakaldığı bütün o yeni şeyler anlatmaya gelince bir anda uçup gidiveriyordu aklından.

Evde ne varsa, geziye çıkmadan önce bıraktığı gibiydi. Eski mutfak dolabı, duvar saati, Buddha mihrabı, alçak yemek masası, giysi dolabı ve anası hepsi oradaydı işte. Mutfak ocağı ve eskimiş hasır yer döşekleri de yerlerindeydi. Bütün o eşya, hiç konuşmasa da onu anlamaya hazırdı. Ama

herkes, anası bile, yaptığı geziyi anlatsın diye neredeyse üstüne yürüyecekti.

Şinji'nin balıktan eve döndüğü sırada Hiroşi bir dereceye kadar sakinleşmişti. Akşam yemeğinden sonra gezi güncesini açıp anası ile kardeşine başından geçenleri güncede yazılanların sırasına göre anlattı. Annesi de kardeşi de Hiroşi'nin anlattıklarından memnun kalmışlardı. Yeni sorularla üzerine varmaya kalkışmadılar.

Hiroşi için artık her şey yeniden normal seyrine dönmüştü. Her şeyin anlaşılır olduğu, konuşmayı gerektirmediği yaşantısına döndüğünü hissediyordu. Mutfak dolabı, duvar saati, annesi, kardeşi; eski, is tutmuş ocak, dalgaların hışırtısı... Bütün bunlara sarmalanıp huzurlu bir uykuya daldı o gece.

Hiroşi'nin yaz tatili sona eriyordu. Bundan ötürü de sabah yataktan kalkıp gece yatağa girinceye kadar arkadaşlarıyla oynayarak her geçen günün tadını çıkarmaya çalışıyordu.

Adada güzelim oyun yerleri vardı. Hiroşi ile arkadaşları, o zamana dek yalnız başkalarından duydukları şu Batı dünyasının filmlerini Kyoto ve Osaka'da görmüşlerdi ya artık, en sevdikleri oyunlar "kovboy ve Kızılderili" oyunları oluvermişti hemen.

Mesela bir gün yine dışarıda oynarlarken, karşıdaki Şima Yarımadası'nın Motoura köyü civarında orman yangını çıktığını görmüşlerdi. Dumanı gören çocukların aklına hemen Kızılderili sığınaklarından yükselen işaret dumanları gelmişti.

Karabataklar, Uta-Jima'nın göçmen kuşlarıydı. İlkbahar gelip çattı mı birbiri ardından yitip giderlerdi. Buna karşılık o günlerde adanın her yerinde yeşil Japon bülbülleri şakıyordu. Okula inen ve bütün yönlerden esen rüzgârlara açık dik patikaya, köyde Kırmızı Burun Sokağı denirdi. Kışın, oradan inen herkesin burnu kıpkırmızı kesilirdi de, ondan. Ama o mevsimde, en soğuk günlerde bile hafif meltemlerin kimsenin burnunu pembeleştirdiği görülmezdi.

Adanın güney ucundaki Benten Burnu, çocukların Kızılderili oyunları için biçilmiş kaftandı. Burnun batı yanı tamamen kireç taşındandı. Orada, Uta-Jima'nın en gizemli yerlerinden biri sayılan bir mağaranın girişi vardı.

Mağaranın girişi, küçük, aşağı yukarı bir buçuk metre genişliğinde, yüksekliği yetmiş, seksen santim civarındaydı. İçerilere doğru uzanan koridor, giderek genişleyip sonunda üç bölümlü mağaraya ulaşıyordu. Giriş

kapkaranlıktı, mağaranın içerisine gelince, orada garip, loş bir ışık hüküm sürüyordu. Bunun nedeni mağaranın doğu tarafında görünmez bir çıkışa ulaşmasıydı. Orada dalgaların köpükleri içeri sıçrar, kayaların içindeki bir çukura dolardı.

Çocuklar, ellerinde mumlarla, mağaradan içeri girdi. “Dikkatli olun!” diye bağrışıp karanlık koridorda sürüne sürüne ilerlemeye başladılar. Titreşen mum ışığında, birbirlerinin gölgelenmiş yüzlerine bakarken akıllarından, şöyle gür sakallara sahip olsalar ne korkunç görünürlerdi bu loş ışıkta kim bilir, diye geçiriyorlardı.

Bu çocuk grubu, Hiroşi, Sou ve Katsu’dan oluşmuştu. Mağaranın en derin köşesinde saklı bir Kızılderili definesini aramayı akıllarına koymuşlardı. Sou başa geçmişti. Neden sonra, mağaranın ayakta durulabilecek bir yerine vardıklarında, Sou’nun başı kalın örümcek ağlarıyla örtülmüştü.

“Bana bak, neye benzediğinden haberin var mı?” diye bağırdı Hiroşi ile Katsu aynı anda. “Saçların süslenmiş bile. Sen pekâlâ kabile reisi olabilirsin.”

Ellerindeki mumları, eski zamanlarda birileri tarafından yosun kaplı bir duvara oyulmuş Sanskrit yazısının altına yerleştirdiler.

Mağaranın doğu tarafından, yükselip alçalmakta olan dalgaların, kayalara çarptıkça, kükremeyi andıran sesleri geliyordu. Dışarıda alışkın oldukları sesten çok daha başka bir sesti duydukları. Mağaranın, kireçli taşlardan oluşmuş dört duvarına çarpıp geri dönen ve yankılanan bir ses... Bir yankıyı, ardından gelen bir başkası izliyor, sonunda bütün mağara bir tek gümbürtüyle sarsılıp sallanmaya başlamış gibi oluyordu. Çocuklar korkuya kapılmışlardı. Haziran’ın on altısı ile on sekizi arasında, bembeyaz yedi tane köpekbalığının burada hiç yoktan var olup çukurdan geçerek denize açıldıkları üzerine anlatılanları hatırlayıp korkudan titremişlerdi.

Çocuklar, oynadıkları oyun süresince, rollerini canları istediği gibi değiştiriyorlar; isteyen düşman isteyen de müttefik rolünü oynuyordu. Başındaki örümcek ağından ötürü, Sou kabile reisliğine getirilmişti. Öbür ikisi de Kızılderilileri yakalamak için gönderilmiş iki askeri oynuyorlardı. Ama o anda şeflerine, dalgaların çıkardığı yankının neden o kadar korkunç olduğunu sormak istediklerinden, öbür ikisi hemen şefin sadık adamları rolüne girmişti.

Sou, oyunun değiştiğini çabucak kavradığı için, mum ışığı altındaki kayaların üzerine haşmetle kuruldu.

“Ey şefimiz, kulaklarımıza gelen bu korkunç ses nedir?”

“Bu... çocuklarım,” diye karşılık verdi Sou heybetle, “bu... bize öfkesini gösteren Tanrı’dır.”

“Tanrı’nın öfkesini yatıştırmak için ne yapabiliriz?” diye sordu Hiroşi.

“Bırakın düşüneyim... Evet, yapabileceğimiz tek şey, ona adak sunup dua etmektir.”

Böylece, annelerinden aldıkları ya da aşırdıkları pirinç krakerleriyle, kırmızı fasulye ezmesinden kekleri çıkartıp bir gazete kâğıdının üstüne koydular. Sonra onları çukurun yukarısındaki bir kayanın üzerine yerleştirdiler.

Şef, iki bendesinin arasından geçip mihraba doğru yürüdü, orada, kendini kireçli taşlardan meydana gelmiş bir yere atıp kollarını havaya kaldırarak garip, uydurma bir dinsel şarkı okumaya koyuldu. Sonra, belden yukarısını ileri geri eğerek dua etmeye başladı. Hiroşi ile Katsu da şeflerinin arkasında diz çökmüş, onun hareketlerine ayak uyduruyorlardı. Taşlardan yayılan soğuk, pantolonlarının arasından geçip dizlerine kadar yükseliyordu. Hiroşi ile arkadaşları, kendilerini tam bir Kızılderili filminin gerçek oyuncuları gibi hissediyorlardı. Neyse ki Tanrı’nın öfkesi yumuşamış gibi görünüyordu. Dalgaların gümbürtüsü biraz hafiflemişti. Bir daire yapıp yere oturdular, pirinç krakerleri ile kırmızı fasulye keklerinden oluşmuş adak yemeğini yemeye koyuldular. Yemek her zaman yediklerinden katbekat lezzetli gelmişti onlara. Ama tam o sırada, daha korkunç bir gümbürtü koptu, çukurdan yükselen bir su hortumu yukarılara kadar sıçradı. Alacakaranlıkta köpükler beyaz bir hortlağı andırmıştı. Bütün mağara suların bu gürültüsüyle sallanıyordu sanki. Daire şeklinde taşların üzerine çömelmiş bu üç Kızılderili’yi yakalayıp derinliklerine sürüklemek için, deniz fırsat kolluyor gibiydi.

Hiroşi, Sou ve Katsu, kendilerini cesur olmaya zorluyorlardı ama aslında çok korkuyorlardı. Birdenbire, hiç yoktan bir rüzgâr çıktı, boşluktan geçip Sanskrit yazısının altındaki mum alevlerini titretti, bir süre sonra da içlerinden birini söndürdü. O zaman, çocukların korkusu daha da arttı. Gelgelelim, üçü de sürekli cesaretleriyle övünüp caka sattıkları için burada da o neşe dolu çocuk ruhlarıyla korkularını oyuna dönüştürüp yenmeye çalıştılar.

Hiroşi ile Katsu, korkudan tir tir titreyen iki Kızılderiliyi canlandırıyorlardı.

“Ah ah, korkuyorum!.. Korkuyorum. Ey büyük şef, Tanrı gazaba geldi! Onu böylesine kızdıran nedir acaba?”

Sou taştan tahtına kurulmuş, haşmetle titriyordu. Soruya bir karşılık ararken, son günlerde adada ağızdan ağıza dolaşan bir söylentiyi hatırladı. Kötü bir niyet gütmeksizin o söylentiden yararlanmak istedi. Öksürüp konuşmaya başladı:

“Tanrı kötü bir olaydan ötürü böylesine öfkeli. Yapılan bir haksızlıktan ötürü.”

“Haksızlık mı?” diye sordu Hiroşi. “Ne demek istiyorsun?”

“Senin haberin yok demek Hiroşi. Ağabeyin Şinji, Miyata’nın kızı Hatsue’yle işi pişirmiş, işte Tanrı ondan gazaba geldi.”

Hiroşi, ağabeyinin adını duyup da ardından kötü konuşulduğunu anlayınca öfkeden kıpkırmızı kesilerek şefe döndü:

“Ağabeyim Hatsue’yle ne yapmış ki?.. ‘İşi pişirmiş’ de ne demek?”

“Daha onu bile bilmiyorsun demek; ‘işi pişirmek’ diye bir delikanlı ile bir genç kızın beraber yatmalarına denir.”

Aslında Sou da bu kavram üzerine söylediğinden fazla bir şey bilmiyordu. Ne var ki, açıkladığı şeyi aşağılayıcı bir ses tonuyla söylemeyi başarmıştı. Hiroşi öfkelenerek Sou’nun üzerine atıldı.

Sou daha kendini toparlayamadan omuzlarından yakalandığını, yanağına bir yumruk indiğini hissetti. Ne var ki dalaşma şaşılacak bir hızla son buldu: Sou sırtını duvara çarptığında geri kalan iki mum da devrilip sönmüştü.

Mağaranın içinde, çocukların birbirinin yüzünü zar zor seçebildiği loş bir ışık vardı. Hiroşi ile Sou hâlâ nefes nefese, karşı karşıya duruyorlardı. Mağaranın içinde dalaşmakla kendilerini nasıl bir tehlikeye atmış oldukları yavaş yavaş kafalarına dank ediyordu.

“Yeter artık!” diye bağırdı Katsu. “Buranın tehlikeli bir yer olduğunu görmüyor musunuz?”

Üçü de kibritlerini yakıp mumları yeniden buldular. Sonra hiç ses etmeksizin dönüp geçitten sürünerek mağaradan çıktılar.

Gün ışığında kayalıklara tırmanıp da burnun sırtına ulaştıklarında yine eskisi gibi candan dost olmuşlar, biraz önceki kavgayı tamamen unutmuşlardı. Sırtın dapdaracık geçidinde yürüyüp şarkı söylüyorlardı:

Gori Sahili boyunca, Benten Haçijo’yu geçip
Niva Sahili’ne doğru gidelim...

Uta-Jima adasının güneyindeki Gori Sahili, Benten Burnu’ndan kuzeybatıya doğru uzanan, adanın en güzel kıyısıydı. Yarı yola varmadan, Haçijo Adası denilen büyük kocaman bir kaya, iki katlı bir ev gibi kıyıdan denize doğru yükseliyordu. Kayanın zirvesini kaplayan cüce çam ağaçlarının arasından dört, beş neşeli çocuk bir şeyler bağırarak ellerini sallıyorlardı. Üçü de, karşılık olsun diye ellerini sallayıp yürümeyi sürdürdüler. Yürüdükleri yolun etrafında, yumuşacık otların arasından, kırmızı geven çiçekleri fışkırıyordu.

“Bakın bakın, tekneler ağ atıyor.” Katsu, burnun doğu tarafındaki denizi gösteriyordu.

Niva Sahili, güzel, küçük bir koyu çevreliyor, koyun ucunda ağ atan üç tekne suyun üzerinde hiç kıpırdamaksızın durup suların yükselmesini bekliyordu. Bu tekneler, daha büyük gemilerin deniz dibinden çektiği trol ağlarını kullanıyordu.

Hiroşi de bağırdı: “İşte işte, şurada!” Arkadaşlarıyla birlikte, kamaşan gözlerini kısarak açık denize baktı. Ne var ki, Sou’nun biraz önce söyledikleri hâlâ kafasındaydı ve zaman geçtikçe daha da ağırlık veriyordu içine.

Akşamüzeri Hiroşi, boş bir mideyle eve döndü. Şinji henüz gelmemişti. Annesi de mutfak ocağına çalı çırpı doldurmakla meşguldü. Odunlar çıtır çıtır ediyordu, ocaktaki ateş dışarıdaki rüzgâr gibi uluyordu. Sadece ocak yakıldığı zamanlarda, çıkan dumanın güzel kokusu, ayakyolundan gelen pis kokuları bastırabiliyordu.

Hasır yer döşeğine rahatça ilişen Hiroşi, “Anne...” diyerek söze başladı.

“Ne var?”

“Biri bana Şinji’nin Hatsue’yle işi pişirdiğini söyledi. Ne demek o?”

Daha Hiroşi ne olup bittiğini anlamadan, annesi ocağın başından dönmüş, yanı başında yere çömelmişti bile. Gözleri, yüzüne dökülmüş saçlarının arasından garip garip şimşekleniyordu. Korkulacak bir hali vardı.

“Hiroşi, sen nereden duydun bunu bakayım? Sana bunu söyleyen kim?”

“Sou.”

“Böyle bir şeyi sakın bir daha ağzına alayım deme. Ağabeyine bile söyleme. Söyleyecek olursan bütün gün yemek yüzü göremezsin, tamam mı?”

Anneleri, gençler arasındaki sevda ilişkileri konusunda geniş görüşlüydü. Dalış mevsiminde bütün kadınlar ateşin çevresine doluşup dedikodu yaparken o, ağzını tutmasını bilirdi. Ne var ki kendi öz oğlunun davranışı kötü bir söylentiye konu olunca analık görevini yerine getirmesi gerekti.

O akşam Hiroşi uykuya dalınca annesi Şinji'nin kulağına eğilip yavaşça sordu:

"Milletin seninle Hatsue için çok kötü konuştuğundan haberin var mı?"

Şinji başını iki yana salladı ama aynı zamanda da kıpkırmızı kesildi. Annesi de utanıyordu ama hiç tereddüt etmeden açık bir şekilde sordu:

"Onunla yattın mı yoksa?"

Şinji yeniden başını salladı.

"Öyleyse ötekinin berikinin dedikodu edeceği bir şey yapmadın demek. Doğru söylüyorsun değil mi?"

"Evet, doğru söylüyorum."

"Peki öyleyse, artık söyleyeceğim bir şey yok. Ama dikkatli ol. İnsanın dile düşmesi çok kolaydır."

Ne var ki durum yine de düzelmedi. Ertesi akşam Şinji'nin anası, adadaki kadınların bir araya geldiği tek etkinlik olan Kouşin Günü buluşmasına gitti. Daha içeri adımını atar atmaz herkes suspus olup garip bir surat takındı. Dedikodu konusu kendisiydi de, ondan.

Bir akşam sonra da Şinji, Gençler Birliği'ne gidip her zamanki delikanlı atılganlığıyla kapıyı açınca, çıplak bir ampulün ışığı altında bir sehpanın başına doluşmuş, heyecanla tartışmakta olan arkadaşlarını gördü. Şinji'yi görür görmez hep birden sustular. Barakanın içi birdenbire sessizliğe gömülmüştü. O an, sadece dalgaların sesi duyuluyordu.

Şinji her zamanki gibi yere oturdu, duvara yaslandı, kollarını dizlerine doladı ve ağzını bile açmadı. Ötekiler farklı bir konu üzerinde olağan ve gürültülü konuşmalarına devam ettiler. O gün her zamankinden erken gelmiş olan başkanları Yasuo, sehpanın üzerinden Şinji'yi isteksizce başıyla selamladı.

Şinji, Yasuo'nun selamına saf bir gülümsemeyle karşılık verdi.

Birkaç gün sonra, Taihei-maru'nun üç gemicisi öğle yemeğinde otururlarken Ryuji artık daha fazla duramayacakmış gibi birden konuşmaya başladı:

“Şinji bilsen kan nasıl tepeme çıkıyor... Şu Yasuo’nun her gezip tozduğu yerde seni kötülemesi yok mu...”

“Öyle mi yapıyormuş?” dedi Şinji erkekçe bir tavırla ve susup sadece gülümsemekle yetindi.

Tekne ilkbahar meltemine kapılmış, yavaş yavaş, salına salına ilerliyordu.

Aslında hiç de konuşkan olmayan Reis Jukiçi de söze karışmıştı:

“Bilirim, bilirim. Yasuo kıskancın tekidir. Babası zengin diye burnu Kafdağı’nda. Suratsız, koca bir budaladan başka bir şey değil bu oğlan. Ne gülünç... Demek bizim Şinji koca bir kadın avcısı oldu da Yasuo da kıskançlıktan kendini yiyip bitiriyor ha? Ne söylerse söylesin, hiç umursama Şinji. Bir dalaşma çıkacak olursa ben senin yanındayım.”

Böylece, Yasuo’nun yaydığı dedikodu yavaş yavaş köyün bütün evlerine bulaştı. Ne var ki henüz Hatsue’nin babasının kulağına çalınmamıştı.

Derken bir akşam, bütün köye bir sene boyunca dedikodu konusu olsa da yine de unutulmayacak bir olay baş gösterdi sokak hamamında.

Köydeki zengin evlerinde bile banyo olmadığı için, o akşam Hatsue’nin babası Terukiçi Miyata da her zamanki gibi sokak hamamına gitmişti. Başını gururla dik tutarak girişteki perdeyi bir kenara itmiş, giysilerini tavuk yolarcasına üzerinden çıkarıp bir hasır sepetin içine fırlatmıştı. İç gömleği ile kimonosunun kuşağı, hedefi bulamayıp yere düşünce başını iki yana sallayarak dilini cık cık diye şaklattı. Yere düşen öteberisini ayak parmağıyla kaldırdı, yeniden sepete attı. Hamamda Miyata’yı izleyenler, onun bu kendinden emin tavırlarından biraz korkmuşlardı. İlerlemiş yaşına rağmen hâlâ güçlü kuvvetli olduğunu herkesin gözü önünde kanıtlamak için böyle bir fırsat her zaman geçmiyordu Miyata’nın eline.

Gerçekten de, bu yaşlı adamın çıplak vücudu görülecek şeydi. Bronzlaşmış kolları ve bacaklarında sarkmadan eser yoktu, gözleri keskin bakışlıydı. Daima dik duran alnına düşen ak saçları aslan yelesi gibi dalgalanıyordu. Çok içmekten kırmızı bir renge bürünmüş olan göğsü, ak saçlarıyla büyük bir tezat içindeydi. Uzun zamandır çalıştırmadığı için sertleşen adaleleriyle, dalgalar çarptıkça daha da dikleşip yükselen bir kayayı andırıyordu.

Terukiçi Miyata için Uta-Jima’da çalışma azminin, iradenin, hırsın ve kudretin simgesi denilebilirdi. Bir insan ömrü içinde bütün ailesini yoktan

var edip varlıklı bir hale yükseltmiş bir adamın bükülmez kudretine sahipti. Her zaman bildiğini okuyan bir adam olduğundan, adanın belediye işlerinde hiçbir zaman görev almak istememiş, bu durum ona köyün ileri gelenleri arasında daha da saygınlık kazandırmıştı. Havanın nasıl olacağını önceden kestirmekteki garip ve şaşmaz becerisi, balıkçılık ve denizle ilgili her şeydeki eşsiz tecrübesi, adanın tarihi ve gelenekleri konusundaki geniş bilgisi, kırılmaz inatçılığı, neredeyse gülünç denebilecek kendini beğenmişliği ve yaşıyla başıyla hiç uygun olmayan kavgacılığının gölgesinde kalıyordu zaman zaman. Ama ne olursa olsun, bu yaşlı adamın bütün yaşantısı boyunca mağrur ve kibirli davranması gülünç ve tuhaf bulunmazdı.

Miyata, soyunma odasından çıkıp banyo bölümünün cam kapısını açtı.

Banyo bölümü oldukça kalabalıktı. Buharla dolu hamamda yıkanan insan siluetleri az çok seçiliyordu. Şırıldayan suların, takırdayan tahta tasların sesleri, insanların gülüşmelerine karışıyor; hepsi birden tavanda yankılanıp hamamı dolduruyordu. Uzun bir iş gününden sonra sıcak suyla rahatlayan insanların neşeli havaları hâkimdi buharla kaplı hamama.

Hamamda yıkanılan kurnalardan ayrı bir de sıcak su havuzu vardı. Hamama gelenler bu havuza girmeden önce mutlaka vücutlarını yıkarlardı. Fakat Terukiçi Miyata bu kurala uymaz, havuza girmeden önce vücudunu asla yıkamazdı. Her zamanki gibi uzun, vakarlı adımlarla, kapıdan doğru havuza yürüdü ve hiç kimseye aldırmaksızın ayaklarını suya soktu. Su ne kadar sıcak da olsa umursamazdı. Beyin ya da kalpteki damarlarının sağlığına, bir parfüme ya da kravata gösterdiği kadar bile ilgi göstermezdi.

Yıkanmakta olanlar Terukiçi’yi tanır tanımaz başlarını eğerek sular damlayan yüzlerini ondan yana çevirdiler. Terukiçi, mağrur çenesine kadar suya daldı.

Havuzun yanındaki kurnalarda vücutlarını yıkamakta olan iki genç balıkçı, Terukiçi’nin geldiğinin farkına varmamıştı. Hiç kimseyi umursamadan, yüksek sesle konuşmayı sürdürdüler. Aralarındaki konuşmanın konusu Terukiçi’ydi.

“Teru Miyata Amca artık yavaş yavaş bunamaya başladı herhalde. Kızının başına neler geldiğinden haberi bile yok.”

“Öyle ya, şu Şinji Kubo yok mu, doğrusu topumuzu şapa oturttu bu oğlan. Yahu, derdik, daha çocuk bu Şinji, çocuktan başka bir şey değil, biz böyle derken sen git, Teru Amca’nın burnunun dibinden, elde etmek istediğin şeyi ele geçir.”

Havuzdaki herkes tedirgin olmuştu. Bakışlarını Terukiçi’den kaçırıyorlardı.

Terukiçi, duyduğu öfkeden için için kaynıyordu ama sakin ve rahat bir tavırla havuzdan çıktı. İki eline birer küçük fıçı alıp soğuk su dolu depoya gitti, fıçıları soğuk suyla doldurdu. Sonra, iki gence yaklaşıp buz gibi suyu birdenbire başlarından aşağı boşalttı, sırtlarına da birer tekme savurdu.

Gözleri yarı yarıya sabun köpüğüne bulanmış olan gençler, öfkeyle fırlayıp arkalarındakine vurmaya kalktılar. Ne var ki, karşılarındaki adamın Terukiçi olduğunu görünce kalakaldılar.

Yaşlı adam iki genci enselerinden yakalayıp elinin altındaki sabunlu derilerinin parmaklarının arasından kaymasına rağmen havuzun kenarına kadar çekti. Sonra iki kafaya da korkunç birer darbe indirip sıcak suya batırdı. Kuvvetli parmakları hâlâ enselerinde, iki kafayı suyun içinde tokuşturdu.

Terukiçi sonunda yıkanmadan, bir hışımla çıkıp gitti. O sırada ayağa fırlayıp dehşetle arkasından bakakalanlara şöyle bir dönüp bakmadı bile.

On birinci bölüm

Taihei-maru’nun balıkçıları ertesi gün öğle yemeğinde bir arada otururlarken Reis Jukiçi, tütün kesesini açıp içinden katlanmış küçük bir kâğıt çıkardı. Ağzını yayan bir gülüşle sırıtıp kâğıdı Şinji’ye uzattı. Şinji kâğıda uzanırken Jukiçi, “Şimdi beni dinle,” dedi, “bunu okuduktan sonra görevini savsaklamayacağına söz veriyor musun?”

“Ben böyle bir şey yapacak biri değilim,” diye karşılık verdi Şinji kısa ve kesin bir şekilde.

“Peki, buna adıyla sanıyla erkek sözü denir işte. Bu sabah Teru Amca’nın evinin yanından geçerken Hatsue kapıdan fırlayıp bunu elime tutuşturdu. Ardından da, hiçbir şey söylemeden içeri girdi yine. Eh, bu yaşta bile sevda mektupları alıyorum diye böbürlenecektim ama bir de kâğıdı açınca ne göreyim, ‘Sevgili Şinji,’ diye başlamıyor mu mektup... Seni ihtiyar soytarı, dedim kendi kendime, mektup benim için olacak değildi ya. Sonra da kâğıdı yırtıp denize fırlatmak istedim. Ama içim el vermediği için sana getirdim işte.”

Jukiçi ile Ryuji gülerlerken, Şinji mektubu aldı.

İnce kâğıdı dikkatle açarken kalın, kemikli parmaklarıyla yırtmamaya çalışıyordu. Kâğıdın içinden eline tütün tozu döküldü. Hatsue ilk satırları bir dolma kalemle yazmıştı ama sonra mürekkep tükenmiş olacak ki yazıya ince bir kurşunkalemle devam etmişti. Kargacık burgacık harflerle yazılmıştı mektup:

> *... Dün akşam hamamda babamın kulağına bizimle ilgili çok çirkin şeyler çalınmış, babam da fena halde kızmış. Seni bundan böyle hiç görmeyeceğimi söyledi. Ona her şeyi olduğu gibi anlatmaya çalıştım ama babamın bir kere inadı tuttu mu kimseyi dinlemez. Balıkçı tekneleri öğleden sonra gelip ertesi sabah denize açılıncaya kadar evden dışarı adım atmayacağımı söyledi. Su alma sırası bana geldiğinde, onu da komşu kadının yapacağını bildirdi. Artık elimden hiçbir şey gelmez. Çok*

üzgünüm, öyle üzgünüm ki, buna dayanamayacağım. Üstelik teknelerin denize açılmadığı günlerde hep burada kalıp beni gözünden ayırmayacağını da söyledi.

Sevgili Şinji, şimdi seni yeniden görmeyi nasıl başarabilirim? Buluşabilmemiz için bir yol bul, ne olur. Yaşlı posta müdürünün her şeyi öğreneceğinden korktuğum için mektupları sana postayla gönderemiyorum. Onun için sana her gün bir mektup yazıp mutfak kapısının önündeki su fıçısının kapağı altına sıkıştıracağım. Karşılık verdiğin zaman sen de mektuplarını hep oraya koy. Yalnız, mektupları senin gelip alman tehlikeli olur. Güvendiğin bir arkadaşından rica et de senin yerine o yapsın bu işi. Sadece kısa bir süredir adada olduğum için gerçekten güvenebileceğim birini tanımıyorum.

Şinji, sabırlı olmamız gerek. Annemle kardeşimin anı levhaları önünde her gün, başına bir felaket gelmesin diye dua edeceğim. Ne durumda olduğumu yüce Buddha muhakkak anlayacaktır.

Şinji mektubu okurken hem Hatsue'yle görüşemeyecek olmanın kederini hem de kızın gösterdiği sevgi ve içtenlikten duyduğu mutluluğu yaşamıştı. Hissettiği keder ve mutluluk delikanlının yüzünü bir gölgeliyor bir aydınlatıyordu.

Şinji mektubu okumayı bitirdikten sonra Reis Jukiçi, kâğıdı elinden kapıp mektubu getiren kendisi olduğu için hakkı varmış gibi, okumaya başladı. Ryuji'nin de duyması için, mektubu yüksek sesle okumakla kalmayıp halk hikâyeleri gibi ezgili okuyordu. Şinji, Jukiçi'nin gazeteyi bile bu ses tonuyla, şarkı söylercesine okuduğunu bildiği için kötü niyetli olmadığından emindi. Ne var ki sevdiği kızın ona yazdığı ciddi cümlelerin böyle alaylı bir şekilde okunmasından ötürü biraz üzülmüştü.

Mektupta yazılı şeyler Reis Jukiçi'ye gerçekten dokunmuştu. Okuma sırasında, bir an geliyor, derin derin içini çekmekten kendini alamıyordu. Mektubu bitirince kendi fikrini, tıpkı av sırasında emir verirken yükselttiği o kudretli sesle, yüz metrelik bir çevreyi dolduran ve durgun öğle denizinin üzerinde yayılıp giden bir sesle, açıkladı:

"Gerçekten de yaradılıştan zekidir şu kadın milleti, değil mi?"

O teknedeki iki adamdan başka güvenebileceği kimse yoktu Şinji'nin, onun için Jukiçi'nin ısrarlarına karşı koymayıp olup biteni anlattı. Olayları anlatmakta çok da iyi değildi. Zaman zaman sıralarını karıştırıyor, önemli yerleri unutarak anlatıyordu. Olup biteni kabataslak anlatması bile çok

zaman almıştı. Neden sonra can alıcı noktaya sıra geldi, o fırtına günü birbirlerinin kollarında çıplak durdukları halde, sevdanın hakkını tam veremediklerini anlattı.

Aslında güler yüzlü bir adam olmayan Reis Jukiçi, kendini tutamayıp kahkahalara boğuldu.

“Ben olacaktım ki!.. Ah, ben olacaktım ki! Öyle bir şey kaçırdın ki elinden. Ama belki şimdiye dek hiç kadın görmedin de ondan böyle oldu. Kız da belli ki çetin ceviz çıkmış da baş edememişsin onunla. Ama yine de gülünç bir hikâye bu. Neyse, sen bekle hele, hele bir karın olsun da gör bak, günde on kere gösterirsin ona efendisi olduğunu.”

Şinji’den olsa olsa bir yaş küçük olan Ryuji, olan biteni anlayıp anlamadığı belli olmayan bir suratla dinlemekteydi. Şinji’ye gelince, hayatında ilk defa sevdalanan kent çocukları gibi duygusal ve kırılgan değildi. Yaşlı adamın alayları daha çok Şinji’yi yatıştırıyor, içini daha bir rahatlatıyordu. Teknenin hafif dalgalar arasında sallanması da delikanlıyı iyiden iyiye sakinleştirmişti. Çalıştığı bu tekne, kendini rahat ve huzurlu hissettiği tek yerdi artık.

Kumsala gelirken her gün Terukiçi’nin evi önünden geçen Ryuji, Hatsue’nin mektuplarını her sabah fıçı kapağının altından almayı kendine görev edineceğini söyledi.

Reis Jukiçi, çok seyrek duyulan şakalarından birini yaptı: “Demek yarın sabahtan başlayarak yeni bir posta müdürüne sahibiz.”

Her gün alınan bu mektuplar, teknede yenen öğle yemeklerinde başlıca konuşma konusu olmuştu artık. Üç kafadar mektupların içlerinde uyandırdığı üzüntü ve öfkeyi hep birlikte hissediyorlardı. Öncelikle ikinci mektup içlerinde büyük öfke doğurdu. Hatsue o mektubunda gece yarısı Yasuo’nun kaynağın orada kendisine nasıl saldırdığını, nasıl tehditler savurduğunu olduğu gibi anlatıyordu. Hatsue verdiği sözü tutup kimseye bir şey açmamış, Yasuo ise, Şinji ile Hatsue üzerine asılsız dedikoduyu bütün köye yayarak kızdan öyle intikam almıştı. Babası Şinji’yi görmesini yasaklayınca Hatsue her şeyi olduğu gibi anlatıp babasına Yasuo’nun utanç duyulacak davranışını da açıklamış, ne var ki babası o konuda hiçbir şey yapmamış, Yasuo’nun ailesiyle ilişkisini eskisi gibi dostça sürdürmüştü. Onları evine buyur edip kendilerini de evlerinde ziyaret etmekten geri kalmamıştı. Kendisine gelince, artık Yasuo’nun yüzünü bile görmek istemiyordu. Mektubun sonunda Yasuo’dan daima ve sonuna kadar uzak

duracağına Şinji'nin güvenmesini istiyor, Şinji'nin gönlünü ferah tutmasını diliyordu.

Ryuji, mektubu dinlerken çok sinirlenmişti. Şinji'nin yüzünde de çok nadir beliren öfkeli bir ifade vardı.

"Bütün bunların nedeni benim yoksul olmam," dedi Şinji.

Böyle bir yakınma o âna dek ağzından çıkmamıştı. Utanç yaşlarının gözlerini nasıl doldurduğunu ta içinde duydu. Yoksul olduğundan ötürü değil de, bunun sözünü etmek durumunda kaldığı için... Bütün gücünü toplayıp, gözyaşlarının akmasına engel oldu. Ötekiler bir de ağladığını görmemeliydiler.

Reis Jukiçi bu sefer gülmedi.

Kendisi tütün tiryakisiydi ve garip bir alışkanlığı vardı: Sırayla bir gün pipo, öbür gün sigara içerdi. O gün sıra sigaradaydı. Pipo içtiği zamanlar eski, modası geçmiş pirinç piposunu teknenin küpeştesine vurarak boşaltırdı. Bundan ötürü teknenin orasında zamanla küçük, kara bir çöküntü belirmişti. Teknesine duyduğu sevgiden ötürü ikinci gün pipo içmekten vazgeçip onun yerine Yeni Hayat sigaralarından içmeye karar vermişti. Bunun için de bir mercan parçasından kendine bir ağızlık yapmıştı.

Reis Jukiçi, gözlerini iki gençten ayırıp ağızlığı dişlerinin arasında, İse Körfezi'nin puslu açıklarına doğru baktı. Çita Yarımadası'nın en dıştaki ucunda, Moro Burnu belli belirsiz görünüyordu.

Jukiçi Oyama'nın suratı, cilalanmış kösele gibi parlıyordu. Gözleri keskin ve canlıydı ama gençliğin verdiği aydınlıktan yoksundular artık. Onun yerine, bütün derisine de yayılmış olan o aynı kirli cam tabakasıyla kaplıydılar sanki. Bu tabaka sayesinde gözlerini hiç kırpmadan en parlak ışığa bile bakabiliyordu.

Yaşının verdiği olgunluktan ve balık avındaki zengin tecrübesinden dolayı sabredip beklemeyi öğrenmişti. Konuşmaya koyuldu:

"Şimdi ikinizin ne düşündüğünü biliyorum. Yasuo'ya şöyle esaslı bir sopa çekmeye can atıyorsunuz. Ama inanın ki hiç yararı olmaz bunun. Soytarı ne de olsa yine soytarıdır, onu kendi haline bırakmalı ki ne hali varsa görsün. Şinji buna kolay kolay razı olamaz biliyorum ama şimdi en önemli şey, sabır. Tıpkı balıktaki gibi. Her şeyin yoluna gireceğinden emin olun. Haklı olan, hakkını sessiz sedasız da kabul ettirir. Teru Amca da budala değil ya!.. Balığın tazesiyle bayatını ayırt edemez mi sanırsınız? Onun için Yasuo'yu düşünüp de kafa yormayın. Sonuçta haklı olan her zaman güçlü olandır."

Her gün taşınan postalar ve günlük öteberilerle birlikte, bir gün gecikmeyle de olsa köydeki dedikodu yukarı fener kulesine kadar ulaşmıştı. Terukiçi'nin, kızına Şinji'yi görmeyi yasak ettiği haberi Çiyoko'nun içini hüzünlü bir suçluluk duygusuyla doldurmuştu. Hoş kötü söylentiyi çıkaranın kendisi olduğunu Şinji'nin bilmediğini düşünüp içini rahatlatıyordu ama günün birinde çökmüş, solgun bir suratla fener kulesine balık getirdiğinde Çiyoko, Şinji'nin yüzüne bakamadı bile. Neler olup bittiğini anlayamayan iyi yürekli ana baba, kızlarının üzgün görünmesinden büyük bir endişe duyuyorlardı.

Çiyoko'nun bahar tatili sona eriyor, Tokyo'daki üniversiteye döneceği gün yaklaşıyordu. Yaptığı yanlışı itiraf etmeye çekiniyordu ama öte yandan Şinji'den özür dilemeden de Tokyo'ya dönemeyecekmiş gibi bir duyguya kapılıyordu. Yaptığını itiraf etmezse Şinji'nin ona kızmak için nedeni olamazdı ama ne olursa olsun yine de özür dilemek istiyordu Şinji'den.

Tokyo'ya gitmeden bir önceki akşam, posta müdürünün evinde konakladı. Ertesi sabah gün doğmadan yalnız başına kumsala indi.

Yıldızlar altındaki kumsalda insanlar hararetli bir şekilde balığa çıkmak için hazırlık yapıyordu. Tekneler, haykırmalar arasında kızaklardan indiriliyor, suya çekiliyordu. Göze görünen, sadece adamların başlarına sarmış oldukları beyaz havluların parıltısıydı.

Çiyoko, ayağındaki tahta nalınlarla attığı her adımla soğuk kumlara biraz daha gömülüyordu. Ayağının altına giren kum taneleri yumuşacık kayıyordu.

Herkesin işi başından aşkındı. Çiyoko'ya aldıran yoktu. Günlük ekmek savaşının tekdüze ama her şeye egemen havasına kapılmış olan bütün bura insanlarının canlarını dişlerine takarak uğraştıklarını, içlerinden hiçbirinin, onun gibi duygusal konulara kapılmadığını acılı bir utançla anladı.

Bununla birlikte o anda gözleriyle karanlığı delmeye çalışıyor, Şinji'yi arıyordu. Bütün erkeklerin giyim kuşamı aynıydı. Alacakaranlıkta suratları da zor seçiliyordu.

Teknelerden biri artık suya indirilmişti, dalgaların üzerinde kendini kıskıvrak yakalayan kayalardan kurtulmuşçasına neşeyle sallanıyordu. Çiyoko, içgüdüsel bir hareketle bu tekneden yana dönüp başına beyaz bir bez bağlamış olan gence seslendi.

Delikanlı henüz tekneye atlamak üzereydi ki olduğu yerde durup geri döndü. Gülümseyen yüzü, pırıl pırıl, bembeyaz dişlerini ortaya koyuyordu.

Çiyoko, gencin gerçekten de Şinji olduğunu gördü.

“Bugün Tokyo’ya dönüyorum. Sana hoşça kal demeye geldim.”

“Ya, öyle mi?” Bir an susan Şinji biraz sonra, ne söyleyeceğini bilemeden zorlanarak konuştu:

“Güle güle git...”

Şinji’nin acelesi vardı. Bunu anlayan Çiyoko, büsbütün telaşa kapıldı. Ağzından tek bir söz bile çıkmaz olmuştu. Gözlerini kapayıp içinden, Şinji sadece bir dakika daha burada kalsın diye dua etti. Ama aynı anda da, ondan özür dilemek isteğinin altında tatlı bir söz işitme özleminin de saklı olduğunu anladı.

Çirkinliğine böylesine inanmış olan bir kızın nesini affedecekti ki Şinji? Çiyoko, elinde olmayarak kalbinin derinliklerinde saklamış olduğu soruyu ağzından kaçırdı. Öyle bir soru ki, belki de o soruyu o âna dek tek bir insana bile yöneltmemişti.

“Şinji, ben gerçekten çirkin miyim?”

“Ne dedin?” diye soran delikanlı, şaşkın şaşkın baktı yüzüne.

“Yüzüm çirkin mi gerçekten?”

Çiyoko, o sırada alacakaranlığın yüzünü örteceğini, yüzüne hafif bir güzellik katacağını umuyordu. Ama ötelerde, doğuda, denizin üzerinden gün ağarmaya başlamıştı bile.

Şinji çabucak bir karşılık verdi. Acelesi olduğu için, cevap vermesi uzun sürerse, kızı belki de inciteceğinden, durumu kurtarmış oldu.

“Bu da nereden aklına geldi? Güzelsin sen,” dedi. Şinji’nin bir eli teknenin başındaydı, ayağını da içeri attı atacaktı. “Güzelsin...”

Şinji’nin iltifat edemeyen biri olduğunu herkes bilirdi. Sadece zor durumda sorulan bir soruya zor da olsa en iyi cevabı bulup vermişti o kadar.

Tekne kıyıdan ayrıldı. Şinji teknenin kenarında durmuş, neşeyle el sallıyordu.

Ve böylece, kıyıda mutlu bir kız bırakmış oldu.

Birkaç saat sonra, Çiyoko’nun ana babası, kızlarını bineceği gemiye kadar geçirmek üzere, fener kulesinden inip geldiler. O son görüşme sırasında Çiyoko’nun yüzü sevinçten pırıl pırıldı. Ana baba, kızlarının Tokyo’ya dönmekten böylesine sevinç duymasına şaştılar.

Kamikaze-maru yolcu gemisi rıhtımdan ayrıldı. Çiyoko nihayet sıcacık güvertede tek başına kalabilmişti. Bütün sabah içinde hissettiği o mutluluk duygusu, güvertede tek başına dururken iyice yoğunlaşmıştı.

“Güzel olduğumu söyledi... Evet, güzel olduğumu söyledi...” Çiyoko, o dakikadan beri yüzlerce kere mırıldandığı bu cümleyi tükenmeyen bir coşkuyla bir daha tekrarladı.

“Gerçekten de söyledi bunu... Bu bana yeter. Daha fazlasını beklemiyorum. Gerçekten söyledi bunu bana. Bununla yetinmeli, beni seviyor diye umutlanmamalıyım. Şinji... Şinji’nin sevdiği bir kız var... Ona neden yaptım bunu? Onu kıskançlığımdan ötürü üzmeli miydim? Oysa Şinji benim bu densizliğime, güzel olduğumu söyleyerek karşılık verdi. Yaptığım bu hatayı düzelteceğim... Onun bu iyi niyetine karşılık ben de elimden ne geliyorsa yapacağım.”

Çiyoko, daldığı düşlerden irkilerek sıyrıldı. Suyun üzerinden garip bir şarkı çalınmıştı kulağına. Denize bakınca, İrako Geçidi yönünden gelmekte olan, kırmızı flamalarla donanmış bir sürü tekne gördü. Şarkıyı teknelerdeki insanlar söylüyordu.

Güvertede bir halat kangalını dürmekte olan genç kaptan yardımcısına, “Bu da nesi?” diye sordu.

“İse Tapınağı’na giden hacı tekneleri... Suruga Körfezindeki Enşu ve Yaizu bölgesi balıkçıları, tonbalığına çıktıkları teknelerine ailelerini almış, Toba’ya yelken açmışlar. Kırmızı flamalarda teknelerin isimleri yazılı. Böyle, bütün yolculuk boyunca içer, şarkı söyler, kâğıt oynarlar.”

Kırmızı flamalar giderek daha iyi seçilmekteydi. Son balıkçı teknelerinin, Kamikaze-maru’nun yanından geçip gittikleri sırada, şarkı söyleyen insanların rüzgâra kapılıp gelen sesleri, daha sert ve güçlü yankılanıyordu.

Çiyoko, cümleyi içinden gizli gizli tekrarladı: “Güzel olduğumu söyledi.”

On ikinci bölüm

İlkbahar böyle sona erdi. Ağaçlar iyice yeşile bürünmüştü. Adanın doğu kıyısındaki kayalıkları üzerinde, fundalar arasında yetişen kum zambaklarının çiçek açması için henüz erkendi ama adanın dört bir yanında başka çayır çiçeklerinin çoktan renk renk açmaya başladığı görülüyordu. Çocuklar yeniden okula başladı. Dalgıç kadınlardan bazıları da, yosun çıkarmak üzere soğuk sulara dalmaya koyulmuşlardı. Bundan ötürü, sürüyle ev bütün gün pencereleri kapıları açık kalıyordu. Öğlen vakitleri evler boş kalıyor, boş kalan evlere arılar dadanıyor, odalarda vızıldayarak dolaşıyor, bazıları aynalara bodoslama çarpıp afallayıp kalıyordu.

Şinji plan yapmaya alışkın olmadığından, Hatsue'yle nasıl görüşebileceğini tasarlayamamıştı. Önceleri az da buluşmuş olsalar bekleyiş, gelecek buluşma için beslenen umuttan ötürü çekilir olmuştu. Ne var ki birbirlerini göremeyeceklerini bildiği için duyduğu özlem giderek daha da acı veriyordu. Reis Jukiçi'ye verdiği sözden ötürü de işten bir gün bile uzak kalamıyordu. İşte böylece, balıktan döndükten sonra sokaklardan el ayak çekilinceye dek bekleyip Hatsue'nin evi çevresinde dolanıp durmaktan başka yapacak bir şeyi kalmamıştı Şinji'nin.

Zaman zaman yukarıda bir pencere açılıyor, Hatsue dışarı bakıyordu. Ne var ki ay ışığının pencereye düştüğü bu şanslı zamanlar dışında, Hatsue'nin yüzü hep gölgedeydi. Ama ay ışımasa da Şinji keskin gözleriyle Hatsue'nin yanaklarından süzülen gözyaşlarını görebiliyordu. Komşulardan çekindiği için Hatsue'nin sesi soluğu çıkmıyordu. Küçük sebze bahçesinin taş duvarı ardında, evin arka cephesinde duran Şinji de sesi soluğu kesilmiş, genç kızın penceredeki siluetine bakmakla yetiniyordu.

Şinji'nin Hatsue'yi pencereden izlediği günlerin ertesi sabahında, Ryuji'nin getirdiği mektuplarda, Hatsue böyle kaçamak buluşmaların içinde doğurduğu üzüntüyü iyiden iyiye anlatıyordu. Mektupları okuyan Şinji, bir önceki akşam gördüğü sesi soluğu kesik Hatsue'yi gözlerinde canlandırıyor, sanki kız kanlı canlı karşısında duruyormuş gibi hissediyordu.

Böyle buluşmalar, Şinji için de acı oluyor, zaman zaman, üzüntüden kurtulmak için geceleri adanın ıssız bölgelerinde yürüyüşe çıkıyordu. Zaman oluyor, Prens Deki Höyüğü'nün bulunduğu tepeye kadar yürüdüğü oluyordu. Bu höyüğün nerede başlayıp nerede bittiğini tam olarak bilmiyordu ama tepenin en yüksek yerinde, yıllanmış yedi çam ağacı yükseliyor, onların ortasında da küçük bir tapınak kapısı ile bir mihrap bulunuyordu.

* * *

Prens Deki'nin efsanesini tam olarak bilen kimse yoktu. Deki denen bu garip adın hangi dilden geldiği bile bilinmiyordu. Ay takvimine göre, yeni yıl bayramında yapılan eski, kutsal bir tören sırasında rahip, mihrabın içinde duran garip bir kutuyu açarmış. Altmış yaşını aşmış evli çiftlerin kutunun içindekine şöyle bir bakış atmaya hakları varmış. Kutuda törenlerde kullanılan üçgen kısa asaları andıran eski bir şey göze çarparmış. Bu esrarlı hazine ile Prens Deki arasında nasıl bir ilişki bulunduğunu hiç kimse bilmezmiş. Efsanenin bir kısmında da uzun bir zaman önce, adadaki çocukların annelerini neden *eya* diye çağırdıkları yer alıyordu. Prens Deki, karısına *heya* yani "oda" diye seslendiği için küçük oğlu da babasının kullandığı bu sözü taklit ederek çocuk ağzıyla *eya* diye seslenirmiş annesine. Daha sonra adadaki çocuklar da annelerine *eya* diye seslenmeye başlamışlar.

Yine efsaneye göre, Prens Deki uzun zamanlar önce, altından bir gemiyle uzak bir ülkeden gelip adaya yerleşmiş. Sonra adadan bir kızı kendine eş olarak seçmiş, ölümünden sonra da böyle prenslere yakışacak bir mezara gömülmüş. Prensin adadaki yaşantısıyla ilgili başka hiçbir şey bilinmiyordu. Öteden beri böyle efsanevi karakterlere yakıştırılan trajik öyküler de anlatılmıyordu Prens Deki'yle ilgili. Bütün bu efsanenin gerçek olduğu kabul edilirse, o zaman ağızdan ağıza aktarılanlar göz önünde tutularak Prens Dekinin Uta-Jima'da trajik bir öykünün gelişmesine sebep olmayacak mutlu ve huzurlu bir yaşantı sürdürdüğüne inanılabilirdi.

Belki de Prens Deki, Tanrı'nın bir habercisi olarak yeryüzüne inmiş, insanlar gerçek kimliğini bilmeden burada yıllarca yaşamıştı. Dilediğini yapma özgürlüğüne sahip olmuş, mutluluk ve Tanrı'nın takdiri üzerinden hiç eksik olmamış, hayatını tamamladığında da naaşı, o güzelim Gori Sahili ile Haçijo Adası'nın göründüğü bu tepeye gömülmüştü.

Şinji, yorgunluktan dizlerinin bağı kesilinceye dek tapınağın çevresinde dolanmıştı. Kendini, kalbinin en kuytu köşelerine kadar mutsuz hissediyordu. Yorulduğu için otların üzerine oturup dizlerini kendine çekip kollarını doladı. Ay ışığı altındaki denizi seyretmeye başladı. Ayın çevresinde bir halkanın belirdiğini görünce ertesi sabah yağmur yağacağını anladı.

Ertesi sabah Ryuji, o günün mektubunu almak üzere Hatsue'nin evi önünde durdu. Mektup su fıçısının üzerindeki tahta kapağın altındaydı. Hatsue, mektup yağmurdan ıslanmasın diye kapağın kenarına bir de maden parçası koymuştu.

Yağmur bütün gün kesilmek bilmedi ama Şinji öğle yemeğinde, yağmurluğunun altında tuttuğu mektubu okumaktan da geri kalmadı.

Hatsue'nin yazısı bu sefer çok zor sökülüyordu. Bunu, mektubu sabah erkenden yatakta yazmış olmasına ve babasından korktuğu için ışığı yakmamasına yoruyordu. Mektuplarını genellikle gündüzleri, babasının göz hapsinde olmadığı bir sırada yazıyor, balıkçı tekneleri sabah denize açılmadan da aralarında kararlaştırdıkları yere koyuyordu. Bu sefer Şinji'ye özel bir şey anlatmak istediğinden bir önceki gün yazdığı uzun mektubu yırtmış, onun yerine yenisini yazmıştı.

Hatsue, mektubunda mutlu bir düş gördüğünü yazıyordu. Gördüğü düş sırasında Tanrı kendisine Prens Deki'nin Şinji'nin kişiliğinde yeniden yaşamaya başladığını anlatmıştı. Sonra Şinji'yle evlenmiş, nur topu gibi bir de çocukları olmuştu.

Şinji, Hatsue'nin bir gece önce prensin mezarını ziyaret ettiğini bilemeyeceğinden emindi. Bu şaşılacak rastlantıdan öylesine etkilenmişti ki hemen o akşam eve döner dönmez Hatsue'ye uzun bir mektup yazıp gördüğü düşün derin bir anlamı olduğuna inandığını anlatacaktı.

Şinji'nin işi ailesini geçindirmeye yetecek hale geldiğinden suların soğuk olduğu zamanlarda annesinin dalması gerekmiyordu. Onun için annesi ancak hazirandan sonra dalmaya karar vermişti. Ne var ki bütün hayatı boyunca çok çalışmaya alışkın olduğundan havalar da ısındığı için ev işi yapmak ona yeterli gelmiyordu artık. Böyle işsiz güçsüz otururken boş, kara düşüncelere kaptırıyordu kendini.

Oğlunun mutsuz olduğu kafasından hiç çıkmıyordu. Şinji, üç ay öncesine göre bambaşka bir insan olup çıkmıştı. Hoş, oldum olası konuşkan

değildi ama eskiden hiç konuşmasa da yüzünden gençlik neşesi fışkırırdı yine. O eski neşe artık enikonu kaybolup gitmiş gibiydi oğlunun yüzünden.

Bir gün, sabah sabah dikişini bitiren anası sıkıcı bir ikindi vaktini karşılamaya durmuştu. Oğluna yardım edebilmek için ne yapabileceğini düşündü. Kendi evine güneş ışığı vurmuyordu ama komşu sundurmanın damına doğru baktı mı baharın sona erdiği o günlerde sakin gökyüzünü görebiliyordu. Kararını verip evden çıktı. Aşağı dalgakırana gidip dalgakıranın dibinde çatlayan dalgaları seyre koyuldu. Bir şey düşüneceği zamanlar o da tıpkı oğlu gibi akıl danışmaya denize giderdi.

Dalgakıranın üzerinde ahtapot çömleklerini birbirine bağlayan halatlar kurutuluyordu. Yalnızca bir-iki teknenin bulunduğu kumsalda kurusunlar diye güneşe serilmiş ağları gördü. O anda, serili ağlardan dalgakırana doğru uçarak yaklaşan bir kelebek gördü. Büyük, güzel bir kırlangıç kelebeği. Belki de bütün o halatların, kum ve betonun arasında yepyeni değişik bir çiçek arıyordu o kelebek. Balıkçı evlerinde adamakıllı, bahçe gibi bir bahçe bulunmazdı. Kenarlarına taşlar dizilmiş kısa yollar boyunca yerleştirilmiş daracık tarhlardan başka bir şey değildi balıkçı evlerindeki bahçeler. Bu tarhlardaki cılız çiçeklerden düş kırıklığına uğrayan kelebek herhalde soluğu kumsalda almıştı.

Dalgakıranın öbür yanında deniz, dibi görülmeyecek kadar bulanık olurdu. Ve orada su kirli, sarı-yeşil bir renge bürünürdü. O esnada Şinji’nin anası kelebeğin dalgakıranın üzerinden nasıl havalandığını, sonra da kirli suyun üzerine kadar nasıl indiğini gördü. Yeniden havalanmak için kanatlarını dinlendiriyordu sanki.

“Ne de garip kelebek!..” diye düşündü Şinji’nin anası. “Kendini martı mı sanıyor ne?” Kelebeğin hareketlerine iyiden iyiye kendini kaptırmıştı.

Görünüşe bakılırsa kelebek deniz meltemine karşı uçarak adadan ayrılmak niyetindeydi. Hoş rüzgâr tatlı esiyor gibiydi ama kelebeğin zarif, cılız kanatları için fazla sert geliyordu. Buna rağmen kelebek havalara yükselip ilerlemeyi başardı. Şinji’nin anası, kelebek gözleri kamaştıran aydınlık gökte sadece kara bir nokta haline gelinceye dek ardından baktı durdu.

Kelebek bir süre, kadının görüş açısının dışında denemelerini yeniledi, sonra yeniden aşağıya doğru uçtu, deniz üzerinde bocalayarak oyalandı, daha sonra da denizin enginliğinden ötürü ya da bir ötedeki adaya uzanan çok kısa sandığı yolun çok uzun olmasından ötürü, umutsuzluğa düşüp

dalgakırana döndü. Kanatlarını kapatınca halatların üzerindeki büyük düğümlerden birinin gölgesiymiş gibi göründü.

Şinji'nin anası batıl inançlı değildi, kendini birtakım işaretlerin etkisine kaptırmazdı. Ne var ki kelebeğin boşuna çabaları ne de olsa keder salmıştı içine.

"Seni budala hayvan seni... Çekip gitmek istiyorsan kapağı bir gemiye atsana... O seni rahat rahat götürür..."

Bunları söylemesine rağmen, ada dışına çıkmasına gerek olmadığı için Şinji'nin anası da kim bilir kaç yıldır yolcu gemisine adım atmamıştı.

Birden, yüreği durup dururken ihtiyatsız bir cesaretle doldu. Hızlı, sağlam adımlarla dalgakırandan ayrıldı. Yolda karşısına çıkıp onu selamlayan bir dalgıç kadın, Şinji'nin anasının selamına karşılık vermeden düşünceli düşünceli geçip gitmesine şaştı kaldı.

Terukiçi Miyata köyün en varlıklı erkeklerindendi. Evinin adadaki diğer evlerden farkı yoktu, sadece biraz daha yeni görünüyordu. Kiremitli damının komşu yapıların damlarından daha yüksek olduğu pek de söylenemezdi. Evin ne dış kapısı ne de taştan duvarı vardı. Öbür evlerden başkaca bir değişikliği de yoktu. Ana giriş kapısının solunda ayakyolu, sağda da mutfak penceresi aynı şekilde diziliydi.

Ev bir yamaçta olduğundan tepenin başladığı taraftaki sağlam, beton bodrum katı eve belirli bir dayanıklılık kazandırıyordu. Bu kat depo olarak kullanılırdı ve doğrudan doğruya dar bir sokağa açılan pencereleri vardı.

Mutfak kapısının yanında, içine yetişkin bir insanın sığabileceği büyüklükte bir su fıçısı duruyordu. Hatsue'nin her sabah altına mektup sıkıştırdığı tahta kapak, suyu her türlü toz ve kirden koruyacakmış gibi görünüyordu. Ne var ki yazları, kaşla göz arası sivrisineklerle diğer küçük, uçan böceklerin boğulmasına engel olamıyordu.

Şinji'nin anası evden içeri girmeden önce bir an duraladı. Aslında dostluğu olmayan Miyata ailesini ziyaret etmesi bile köydeki bütün boşboğazları harekete geçirebilirdi. Dikkatle dört bir yanına göz gezdirdi: Ortalıkta kimsecikler görünmüyordu. Sadece birkaç tavuk küçük yolun üzerinde yem arıyor, komşu evin bahçesindeki cılız açelya tomurcuklarının arasından aşağıdaki denizin yansıttığı ışıltı görünüyordu.

Şinji'nin anası elini saçına götürünce deniz rüzgârının saçlarını karıştırmış olduğunu anladı, birkaç dişi eksilmiş kırmızı bir plastik tarağı cebinden çıkarıp çabuk çabuk tarandı. Sırtında gündelik iş entarisi vardı. Pudra ya da rastık izi olmayan yüzünden aşağıda, güneş yanığı göğsü

görünüyordu. Sonra, üzerinde kimonoya benzer bir ceket, ayağında da örgü bir pantolon... Çıplak ayakları tahta nalınlar içindeydi.

Ayak parmakları, dalgıç kadınların su yüzüne çıkmak için ayaklarını dibe vurdukları sırada aldıkları kesiklerden, yara berelerden sertleşmiş, yara izleriyle dolmuş, tırnakları ise bükülmüştü. Yani ayakları için hiç de güzel denemezdi ama o ayaklarla attığı adımlar sağlam ve dengeliydi.

Kapıyı açıp sofaya girdi. Sıkı sıkı bastırılmış toprak bir döşeme, döşemenin bitiminde de eve girilen uzunca bir tahta basamak vardı. Toprak döşemede, sanki ayaklardan aceleyle çıkarılıp fırlatılmışçasına, darmadağın iki-üç çift tahta nalın duruyordu. Hatta bir çift ters dönmüştü. Kırmızı kayışlı bir çiftiyle de, görünüşe bakılırsa kısa bir süre önce kumsalda dolaşılmıştı. Nalınlara ıslak bir kum tabakasının yapışmış olduğu görülüyordu.

Ev derin bir sessizlik içindeydi, ayakyolundan gelen koku havada asılı kalmıştı sanki. Sofaya açılan odalar karanlıktı, ne var ki evin arka cephesindeki pencerelerin birinden güneş ışığı geliyor, ötedeki odalardan birinin döşemesine safran sarısı bir renk yansıtıyordu.

"Günaydın..." diye seslendi Şinji'nin anası.

Bir süre bekledi. Bir karşılık çıkmayınca yeniden seslendi.

Derken, sofanın bir kenarındaki, taşınabilir merdivenleri andıran bir merdivenden, Hatsue'nin indiği görüldü.

"Ah, teyze!.." diye bağırdı Hatsue. Ayaklarında koyu renkli şalvara benzer bir pantolon vardı. Saçlarını sarı bir kurdeleyle tutturmuştu.

"Ne güzel kurdele bu..." dedi Şinji'nin anası candan bir sesle. O sırada da oğlunun delice sevdalandığı kızı şöyle bir süzdü.

Belki de ona öyle geliyordu ama Hatsue'nin yüzü sanki biraz incelmiş, solmuş gibi görünüyordu. Bundan ötürü de koyu renkli, parlak gözleri daha bir ortaya çıkmış gibiydi.

Yaşlıca kadının kendisini tepeden tırnağa incelediğini gören Hatsue kızardı.

Şinji'nin anası, cesaretine güveniyordu. Terukiçi'yle görüşüp oğlunun suçsuzluğunu savunacak, Terukiçi'yi gençlerin evlenmesine razı etmeye çalışacaktı. Bütün bu olup bitenler için tek bir çözüm yolu vardı: İki gencin ana babası açıkça konuşmalıydılar.

"Baban evde mi?"

"Evet."

"Kendisiyle konuşacağım bir şey var. Haber eder misin kendisine?"

“Olur.”

Hatsue, yüzünde bir tedirginlikle merdivenden yukarı çıktı.

Şinji’nin anası sofadaki basamağa oturdu. Uzun bir süre orada öylece oturup bekledi. Keşke sigara alsaydım yanıma, diye geçirdi içinden. Beklerken cesareti kırılmaya yüz tuttu. Kalkıştığı işin nasıl budalaca bir iş olduğu yavaş yavaş dank ediyordu kafasına. Basamaklar hafiften çıtırdadı, Hatsue göründü. Merdiveni sonuna dek inmeyip yarı yolda durdu, biraz öne eğildi. Merdiven gölgede olduğundan Şinji’nin anası kızın yüzünü iyi seçemiyordu.

“Şey, babam sizinle görüşmek istemiyormuş.”

“Benimle görüşmek istemiyor muymuş?”

“Evet...”

Haber kadının cesaretini büsbütün kırmıştı ama aynı zamanda da, küçük düşürüldüğünü hissettiği için öfkeye kapılmıştı. Birden o uzun, zor uğraşlarla dolu hayatı ve dul bir kadın olarak katlanmak zorunda kaldığı üzüntüler gözlerinde canlandı. Ayağa kalkıp dışarı çıktı, ne var ki tam kapının altında durup arkasına dönerek ötede suratına tükürmek istediği biri varmış gibi, tiz bir sesle bağırdı:

“Peki, öyle olsun! Fakir, dul bir kadını görmek istemiyor demek. Kapının eşiğinden bir daha adım atmamı istemiyor, öyle mi? Güzel, şimdi sana söyleyeceğim şu sözü iyi dinle, sen de babana anlat. Dinle, işte söylüyorum, bir daha hayatım boyunca bu eşikten içeri adım atmayacağım!”

Şinji’nin anası bu boşa giden teşebbüsten oğluna söz açmayı göze alamadı. Suçu yükleyecek birini aradığından bütün öfkesi Hatsue’ye yöneldi ve kızı öylesine çirkin bir şekilde diline doladı ki sonunda oğluyla kavgaya bile tutuştular.

Kavgadan sonra bütün gün konuşmayan ana oğul, sonra yeniden barıştı. Anası, oğlunun sevgisinden olmak istemiyordu. En sonunda oğluna Terukiçi’nin evindeki boşa giden teşebbüsten söz açmak zorunda kaldı. Şinji ise Hatsue’nin mektubundan olayı çoktan öğrenmişti bile.

Anası günah çıkartırken Hatsue’ye söylediği o son kırıcı sözlerden hiç bahsetmedi. Şinji’nin duygularını incitmek istemeyen Hatsue de mektubunda bundan hiç söz açmamıştı. Böylece Şinji’nin içinde sadece, Terukiçi’nin anasını evinden kovup anasının da bu alçalmayı içine sindirmek zorunda kaldığından ötürü bir acı yer etti. O âna kadar Şinji,

Hatsue için beslediği duyguları anasından gizlemeye kalkışmamıştı. Ama o günden sonra, Jukiçi ile Ryuji'den başkasına güvenmemeye karar verdi. Anasına duyduğu saygı onu böyle bir karar almaya zorlamıştı.

İyi bir şey yapmaya kalkışıp da bunu başaramayan anne, eskisine göre daha bir yalnızlaşmıştı.

* * *

Bereket tekneler her gün balığa çıkıyordu. Bir gün bile boş kalacak olsa, Hatsue'yi görmeden adada saatlerce boş oturmak zorunda kalacağından ötürü Şinji muhakkak dertlenirdi. Böylece, mayıs ayı geldi çattı, iki genç hâlâ buluşamıyordu. Derken, günün birinde Ryuji'nin getirdiği bir mektup Şinji'nin içini yeniden aşkın ateşiyle doldurdu:

... Yarın akşam babamın konukları var. Geceyi bizde geçirmek üzere Tsu'dan gelen birkaç yüksek memur. Evde konuk oldu mu, babam öyle içiyor ki erkenden yatmak zorunda kalıyor. Onun için saat on bire doğru evden kolayca sıvışabileceğimi umuyorum. Beni Yaşiro Tapınağında bekle...

O gün balıktan eve dönen Şinji, sırtına yeni bir gömlek geçirdi. Hiçbir açıklamada bulunmadığı anası, Şinji'yi huzursuz bakışlarla incelemekteydi. Sanki o geçen fırtınalı gündeki oğlunu tekrar görüyormuş gibiydi.

Şinji, son günlerde beklemekten yeterince acı çekmişti. Bu nedenle, kızı bekletmenin bir zararı olmayacağı kanısındaydı. Ne var ki bunu yapmayı başaramadı. Annesi ile Hiroşi yatar yatmaz evden çıktı. Daha iki saat vardı on bire...

Buluşma saatlerine kadar oyalanmak için Gençler Birliği'nin aşağıdaki barakasına yollandı. Barakanın pencerelerinden kumsala ışık vuruyor, dışarıdan, barakada geceleyen çocukların sesleri işitiliyordu. Şinji, içeridekilerin kendisinin dedikodusunu yaptığını hissedip oradan uzaklaştı.

Dalgakırana ulaşınca yüzünü denizden esen rüzgâra çevirdi. Derken, Reis Jukiçi'den Hatsue'nin kim olduğunu öğrendiği akşam güneş batarken ufuktaki bulutların arasından geçip giden beyaz yolcu gemisi takıldı aklına. O sırada gemiye ne garip bir duyguyla bakmış olduğunu düşündü. Beyaz yolcu gemisi, Şinji için "bilinmeyen bir dünya" demekti. Tanımadığı dünyaya ancak uzaktan baktığı sürece içi rahat, yüreği huzur doluydu. Ne var ki bilinmeyen dünyanın gemisine binip yol almaya başlayınca içini de huzursuzluk ile umutsuzluk, şaşkınlık ile üzüntü dolduruyordu.

Aslında o sırada, sevinçten yerinden fırlaması gereken yüreğinin neden böyle endişeli ve üzüntülü olduğunu biliyordu. O gece Hatsue, içinde bulundukları durum için kim bilir hangi ivedi çareyi sunacaktı? Kaçmak mı? Ama denizin ortasında bir adadaydılar... Kaçmak için önce bir tekne gerekliydi. Şinji'nin kendi teknesi olmadığı gibi, daha da önemlisi, parası da yoktu. Birlikte intihar etmek mi? Adada bile, bu son çareye başvurmuş sevdalı çiftler görülmüştü. Gelgelelim, genç balıkçının yaşama sevinciyle dolu ruhu, böyle bir düşünceyi kabul etmiyordu. Bu yola başvuran insanlar bencil, yalnız kendilerini düşünen insanlardı. O zamana dek kendi eliyle ölüme atılmak aklından bile geçmemişti. Her şeyden öte, anasına ve kardeşine karşı sorumlulukları vardı.

Öyle, orada düşünüp dururken, vakit inanılmaz bir hızla geçti. Düşünmeye alışkın olmayan Şinji, bir şeyler düşünmenin beklenmedik bir yararını keşfettiğine şaşırmıştı: Düşünmek, zaman geçirmeye yarıyordu. Şinji, kesin bir kararlılıkla düşünmeyi bıraktı. Bu yeni alışkanlığının çok iyi yanları olsa bile, her şeyden önce tehlikeli bir yanı da vardı.

Şinji'nin saati yoktu, saate ihtiyacı yoktu çünkü. Saatin kaç olduğunu içgüdüsel olarak anlardı. Bu konuda olağanüstü bir yeteneğe sahipti.

Başını göğe kaldırıp şöyle bir bakması yetiyordu. Yıldızların hareketini tamı tamına ölçebilecek kadar bilgili olmamakla beraber, gün ile gecenin nasıl çark ettiğini vücudunun içinde duyuyordu. Doğanın sırlarına öylesine yakındı ki doğa içinde oluşan her şeyi kendiliğinden kavrayıveriyordu.

Yaşiro Tapınağı'nın idari işlerinin görüldüğü küçük ahşap binanın merdivenlerinde otururken bir saatin bir kere çaldığını duymuştu. Artık hiç kuşkusu kalmamıştı, saat on buçuktu. Rahip ile ailesi derin uykudaydılar. O an Şinji, kulağını pencere panjurlarına dayamış, içerideki ayaklı duvar saatinin odada yankılar yaparak on bir kere vuruşuna kulak kabartmaktaydı.

Ayağa kalkıp çam dallarının arasındaki koyu gölgelikte yürüdü. Köye inen iki yüz basamaktan en yukarıdaki basamağın üzerinde durdu. Ay yoktu. Göğü kaplamış incecik bulutların arasında sadece birkaç yıldız parıldıyordu. Kireçli taştan basamaklar, gecenin kısık ışıklarını tamamen kendi üzerinde toplamıştı. Şinji'nin durduğu yerden aşağıdaki derinliğe doğru bembeyaz akıp giden koca, haşmetli bir şelaleyi andırıyorlardı.

Bütün İse Körfezi karanlığa gömülmüştü, yalnızca uzak kıyılarda ışıklar parıldamaktaydı. Çita ve Atsumi yarımadalarında tek tek aydınlık noktalar

gözükmekteydi ama Uji-Yamada şehrinin orada, bir araya toplanmış, büyük, apaydınlık bir ışık kümesi parıldamaktaydı.

Şinji yeni gömleğinden gurur duyuyordu. İki yüz basamaklık merdivenin en alt basamağından bile gömleğinin göz kamaştıran beyazlığı göze çarpabilirdi. Merdivenlerin ortasına yakın bir yerde, iki yandan da basamaklara sarkmış çam dallarının kara gölgesi yayılıyordu.

Tam o sırada çok aşağıda, küçücük görünen bir insan gölgesi belirdi. Şinji'nin yüreği sevinçten daha da hızlı atmaya başladı. Basamaklardan yukarı azimle tırmanan tahta nalınlardan çıkan takırtı öylesine kuvvetliydi ki, o sesi çıkaran küçücük gölgeyle hiç de orantılı değildi. Takırtılara bakılırsa Hatsue hiç yorulup duracakmış gibi görünmüyordu.

Şinji, basamaklardan aşağı koşmamak için zor tuttu kendini. Hatsue'yi o kadar uzun süredir bekliyordu ki merdivenlerin tepesinde durup kızın basamakları teker teker çıkarak kendisinin yanına gelmesini görmeyi hak ettiğini düşünüyordu. Hatsue'ye, yüzünü görebileceği kadar yaklaşıp da ona seslenmeden bunu yapabilecek miydi? Bunun tek bir çaresi vardı; ona doğru koşmak... Ama yüzünü apaçık ne zaman görebilecekti acaba? Yüzüncü basamaktan sonra mı? Peki o zaman ne olacaktı?

Tam o sırada Şinji garip, öfkeli bir ses işitti. Biri, Hatsue, diye bağırıyordu.

Hatsue, öbür basamaklardan biraz daha geniş olan yüzüncü basamağa ulaşmıştı. Birden, olduğu yerde kaldı. Göğsünün nasıl inip kalktığını Şinji olduğu gibi görüyordu.

Derken, gölgenin içinden, hanidir oraya gizlenmiş olan Hatsue'nin babası çıkıverdi. Kızı bileğinden yakaladı. Aralarında yüksek sesle bir şeyler konuştuklarını duyan Şinji en yukarı basamakta, oraya çakılıp kalmış gibi kıpırdamadan duruyordu. Terukiçi, Şinji'nin olduğu yere bakmıyordu bile. Dönüp kızını ardından sürükleyerek basamaklardan aşağı inmeye koyuldu.

Genç balıkçı hâlâ, bir nöbetçi gibi, merdivenin başında kıpırdamaksızın duruyordu. Ne yapacağını bilemiyordu, kafası yarı yarıya felce uğramıştı sanki.

O arada baba ile kız merdivenin dibine varmışlar, sola dönüp Şinji'nin görüş açısından çıkmışlardı bile.

On üçüncü bölüm

Adanın genç kızları, dalış mevsimi yaklaştıkça şehirli gençlerin okuldaki bitirme sınavları yaklaşırken kapıldığı korkuya kapılırlardı. İlkokul ikinci ya da üçüncü sınıftan itibaren kızlar, deniz dibinden çakıltaşı çıkarma oyunu oynayarak dalma sanatında ilk adımı atarlar, tutkularının ölçüsü oranında da bu işin ustası olurlardı. Geçim parası için dalmaya başlanıp da neden sonra gelişigüzel bir oyundan ciddi bir iş yaratılınca, istisnasız bütün kızlar bu işi korkuyla yapmaya başlarlardı. Onlar için ilkbahar demek korkulu yazın yaklaşması demek olurdu.

Suyun dibindeki soğuğu, boğulma korkusunu, deniz gözlüklerinin içine akın eden suyun verdiği anlatılamayacak acıyı, arada parmakların bir süngere değmesiyle bütün vücudu kaplayan o ani ürpertiyi düşünürlerdi. Her türden yaralanmaları, yeniden su yüzüne çıkmak üzere ayaklarını deniz dibindeki keskin kenarlı midyelere vurunca, ayak parmaklarının acıyla nasıl kanadığını düşünürlerdi. Güçleri kesilinceye dek hep daha derine, daha derine dalmaya zorlanıp dalış bittikten sonra uğradıkları kurşun ağırlığındaki yorgunluğu düşünürlerdi.

Bütün bu düşünceler anılarında daha da korkunçlaşır, yaşadıkları yeniden ve sık sık akıllarına geldikçe, duydukları korku da hep daha büyük olurdu. Hiçbir düşün katılmadığı en derin uykularda bile, kızların birdenbire irkilip uyanmaları olağandı. O zaman terden sırılsıklam olmuş yumruklarını sıkarlar, huzur içindeki döşeklerini dört bir yanından sarmış karanlığa dikerlerdi gözlerini.

Daha yaşlı ve evli dalgıçlarda durum başkaydı. Onlar sudan çıktıklarında şarkılar söyler, güler, yüksek sesle şakalaşırlardı. Onlar için iş, neredeyse yeniden bir oyun haline girmiş gibi görünürdü. Genç kızlar, asla bu kadınlar gibi olamayacaklarını düşünürlerdi. Ama yıl yılın ardından geçip giderken, günün birinde hayretle görürlerdi ki, hiç farkına varmadan o korkuları yitip gitmiş, kendileri de neşeli, deneyimli dalgıçların arasına katılmışlar.

Haziran ile temmuz, dalış mevsiminin en önemli aylarıydı. Dalgıç kadınlar özellikle Benten Burnu’nun doğusundaki Niva Sahilinde çalışırlardı.

Yağmur mevsiminin başlamasından bir önceki gün ada, yazın başlarında olmadıklarını hissettiren parlak, kuvvetli bir öğle güneşi altındaydı. Kadınlar, kurumak için ateş yakmıştı. Güneyden esen hafif bir meltem, dumanları Prens Dekinin tepedeki mezarına doğru sürüyordu. Niva Sahilinde küçük bir koy vardı. Bu koyun hemen önünde Pasifik Okyanusu, bütün enginliğiyle yayılıyordu. Açık denizin yukarılarında yaz bulutları kümelenmekteydi.

Niva Sahili yani Bahçe Sahili, adını gerçekten de yadsımıyordu; küçük bir parktan farkı yoktu da ondan. Sahili çevirmiş kireçli kayalar, çocuklar aralarında saklanıp kovboy ve Kızılderili oyunu oynarken tabancalarıyla ateş etsinler diye, bile bile öyle sıralanmıştı sanki. Kayaların üstü dümdüzdü. Parmak büyüklüğünü geçmeyen delikler, yengeçlerle diğer küçük deniz böceklerinin yuvalarını oluşturuyordu. Kayalıklarla çevrili kumluk alan, göz kamaştıran bir beyazlıktaydı. Denize bakan sol taraftaki kayalıkların tepelerinde, çiçek açmış kum zambakları göze çarpıyordu. Mevsim sonuna doğru bu çiçekler, uykudan saçları karmakarışık uyanmış insanları andırırdı. Şimdi ise, bembeyaz olan taçyapraklarını kobalt mavisi göğe doğru uzatmışlardı.

Kadınlar öğle paydosundaydı. Ateşin başına çepeçevre oturmuş gevezelik ediyor, birbirleriyle şakalaşırken attıkları kahkahalar suyun üzerinde uzaklara kadar çınlıyordu. Kum henüz tabanlarını ateş gibi saracak kadar kızgın değildi, su da henüz soğuktu ama dalgıç kadınların sudan çıkar çıkmaz hemen pamuklu giysilerin içine girip ateşin önüne çömelecekleri kadar da soğuk değildi.

Kahkahayla gülen dalgıç kadınlar, vücutlarının belden yukarısını öne doğru geriyor, memelerini gururla gözler önüne seriyorlardı. Hatta içlerinden biri memelerini eliyle kaldırmaktaydı.

“Yok yok, o sayılmaz. Ellerinle destek verirsen hile yapmış sayılırsın.”

“Sana mı kaldıydı bunu söylemek? Ellerinle destek de versen senin memelerinin artık hile kaldıracak hali bile yok.”

Çepeçevre neşeli kahkahalar ortalığı çınlatıyordu. Kadınlar, en güzel memeye kimin sahip olduğunu bulmaya çalışıyorlardı.

Bütün memeler güneş yanığı esmerdi. Şu gizemli beyaz renkte olmadıkları gibi, damarları ortaya koyan bir saydamlıkta da değildiler. Ciltlerinin de herhangi bir özelliği yok gibiydi. Ne var ki, güneş, esmer cildin üzerinde parlak, yarı saydam, bal sarısı bir renk meydana getirmişti. Meme uçlarının çevresindeki koyu renkli halkalar, parça parça kara bir leke gibi değil de, bal sarısı tenlerinin daha koyulaşmış bir gölgesi gibi görünüyordu.

Buradaki ateşin dört bir yanında gözler önüne serilen bütün memeler içinde, birkaç tane pörsümüş, sarkmışı bulunduğu gibi, uçları kuru, kütür kütür üzümleri andıranlar da vardı. Hoş, çoğu kadının, memelerini sağlam, geniş bedenlerinde dik tutup sarkmalarına engel olan güçlü adaleleri vardı. İşte bu kadınların memeleri, tıpkı olgunlaşan yemişler gibi utanma nedir bilmeden, her gün güneşin alnında büyüyüp serpildiklerini dile getiriyorlardı sanki.

Genç kızlardan biri, memelerinden birinin ötekinden daha küçük olduğundan yakınıyor, yaşlıca bir kadın da onu candan sözlerle teselli ediyordu.

“Onun için üzülme sakın. Günün birinde yakışıklı, gençten bir sevdalı çıkıp da onları elleyince bak nasıl biçime girerler.”

Ötekiler yeniden gülüştüler ama kız hâlâ üzüntülüydü.

“Gerçekten öyle midir, Oharu Nine?” diye sordu kız.

“Hiç kuşku yok. Tıpkı senin durumunda olan bir kız tanırdım. Bir sevdalı bulur bulmaz göğüsleri birbirine eşit olmuştu.”

Şinji’nin anası, memelerinin hâlâ dikkati çekecek kadar diri olmasından gurur duyuyordu. Yaşıtı bütün evlenmiş kadınlar içinde en taze memelere o sahipti. Hiç sevda acısı çekmemiş ya da hayatın zorluğunu hiç tatmamış gibi, memeleri bütün yaz boyunca yorulmak bilmez kudretini cömertçe gönderen güneşe çevrilmiş dururdu.

Genç kız memeleri ruhunda asla kıskançlık uyandırmazdı. Ama bir çift meme vardı ki, yalnız Şinji’nin anasının değil, bütün oradakilerin hayranlığını uyandırıyordu: Hatsue’nin memeleri...

O gün, Şinji’nin anasının dalmaya gittiği ilk gündü. Hatsue’yi rahat rahat gözden geçirmek için ilk fırsat çıkmış oluyordu demek. Evlerinden ayrılırken Hatsue’ye çıkıştığı günden beri, karşılaştıklarında yine birbirlerini selamlamaktan geri kalmamışlardı. Hatsue yaradılıştan konuşkan değildi. Üstelik o gün yapılacak çok işleri de olduğundan görüşecek vakitleri olmamıştı. Memeler arasında yapılan yarışma sırasında,

söz sahibi olanlar çoğunlukla yaşlı kadınlardı. Hatsue'ye karşı hâlâ biraz çekingenlik duyan Şinji'nin anası, Hatsue'yle konuşmaktan kaçınmıştı.

O an Hatsue'nin memelerine bakarken, Şinji ile Hatsue üzerine yapılan dedikoduların bir süredir neden kesilmiş olduğunu anlıyordu. Hatsue'nin memelerini gören hiçbir kadın şüphelenmeye kalkamazdı. Bunlar, henüz hiçbir erkeğin yaklaşmadığı bir kızın memeleriydi. Henüz yeni tomurcuklanmış bu memelerin günü gelip de büyüyüp serpilip çiçek açmaya başlayınca, ne kadar güzelleşecekleri o günden anlaşılıyordu.

Pembe tomurcuklu iki küçük tepe arasında, güneşten adamakıllı esmerleşmiş olmakla beraber, henüz cildin zarifliğini, pürüzsüzlüğünü ve damarları gösteren saydamlığını yitirmemiş bir vadi, insana baharın ilk günlerini hatırlatan bir vadi vardı. Hatsue'nin vücuduna göre memeleri az gelişmiş sayılmazdı. Ne var ki çocuksu bir hava içindeki yuvarlaklar, uykularının son demlerinde gibiydi. Onları uyandırmak için gereken, sadece bir kuştüyünün dokunuşu, sadece hafifçecik okşayacak bir meltemin soluğuydu sanki.

Yaşlı kadın bir deneme yapmaktan kendini alamadı. Ancak bir bakirede rastlanacak derecede sağlıklı, aynı zamanda da böylesine büyüleyici görünen bu memelerin tepelerinden elini geçirdi. Sert elin dokunuşunu memesinin üzerinde hisseden Hatsue, birden ürkerek irkildi.

Kadınlar gülüştüler.

"Ee, Oharu Nine, bir erkeğin ne hissedebileceğini anladın mı şimdi?" diye sordu içlerinden biri.

Yaşlı kadın, iki elini kendi sarkık memelerinin üzerinden geçirip tiz bir sesle karşılık verdi:

"Ne demek istiyorsun? Bunlar henüz olmamış şeftaliler ama benimkiler yıllanmış, salamuraya yatırılmış, hâlâ tadı damakta kalan yemişler."

Hatsue gülüp saçlarını salladı. Göz kamaştıran beyaz kumun üzerine saçlarının arasından bir parçacık saydam, yeşil yosun düştü.

Kadınlar, beraberlerinde getirdikleri öğle yemeklerini yerken, hepsinin tanıdığı ve ortaya çıkmak için en uygun zamanı beklemiş olan yaşlı bir adam, kayaların arasından çıkageldi.

Kadınlar korkmuş gibi çığlık attılar. İçine yemeklerini koydukları bambu kabuklarını bir kenara bırakıp memelerini elleriyle saklamaya çalıştılar. Aslında hiç de korkmuş değildiler. Yaşlı adam, adadan her yıl

birkaç kere geçen bir gezgin satıcıydı. Kadınlar utanmış gibi yaparak geçkin yaşından ötürü adamla alay etmek istiyorlardı.

Yaşlı adamın ayağında eski püskü bir pantolon, sırtında da beyaz bir gömlek vardı. Omzunda taşıyarak getirdiği bir beze sarılmış dengi, bir kayanın üzerine koydu, sonra yüzündeki teri sildi.

“Fena halde korkuttum sizleri değil mi? Belki de böyle paldır küldür gelmem doğru olmadı. Gideyim mi ha?”

Ama gezgin satıcı, kadınların kendisini göndermeyeceğinden öylesine emindi ki... Dalgıç kadınların alışveriş hırslarını kamçılamak için satılık mallarını burada kumsala yaymaktan daha iyi bir yol olamazdı. Bu kadınlar deniz kenarında hep daha hovarda oluyorlardı. Yaşlı adam, istedikleri malları seçmelerini bekliyor, sonra akşam olunca evlerine gidip malı teslim ederek parasını alıyordu. Alışverişin böylesi kadınların da işine geliyordu. Çünkü güneş ışığında kumaşların rengi daha iyi seçiliyordu.

Yaşlı satıcı, mallarını kayanın gölgesine yaydı. Son lokmalarını da ağızlarına atmakta olan kadınlar, satıcının çevresine doluştular.

Malların arasında yok yoktu: yazlık kimonolar, hafif yazlık elbiseler, çocuk giysileri, astarsız kuşaklar, iç çamaşırları, atletler, kimono kuşağını sabit tutmak için kullanılan süslü kalın ipler...

Satıcı yassı, tahta bir kutunun kapağını kaldırınca bütün kadınlar heyecanla haykırdılar. Kutu baştan aşağı güzelim şeylerle doluydu: para cüzdanları, nalın kayışları, sentetik kumaştan çantalar, kurdeleler, broşlar ve renkli bir kargaşalık içinde daha bir sürü eşya.

“Vay vay,” dedi gençten bir dalgıç kadın, “bunların içinde istemediğim şey yok doğrusu.”

Güneşten esmerleşmiş bir sürü el, şimşek hızıyla ileri atıldı. Mallar dikkatle incelenip denendi. Eğlenceli bir pazarlıktır başladı. Beğendikleri bir kumaşın kendilerine yakışıp yakışmayacağı üzerine tartışmalara girişildi. Sonunda gezgin satıcı, her biri aşağı yukarı bin yen tutarında iki yazlık kimono, karışık desenli astarsız bir kuşak, çokça ufak tefek eşya sattı. Şinji’nin anası iki yüz yene plastik bir alışveriş çantası, Hatsue de beyaz fon üzerine gündüzsefası çiçeği desenli, genç işi yazlık bir kimono aldı.

Yaşlı satıcı bu kadar iyi olacağını beklemediği alışverişten mutluydu. Sıska bir adam olan satıcının güneş yanığı göğsünde tüm kaburgaları görülüyordu. Ağarmış saçları kısa kesilmişti, geçen yıllar yanağı ve şakaklarında siyah lekeler bırakmıştı. Ağzında topu topu birkaç seyrek, o da

nikotinden kararmış diş vardı. Ne dediği, özellikle sesini yükselttiği zaman, kolay kolay anlaşılmıyordu. Yanaklarını titreten gülüşünden, aşırı hareketlerinden, kadınlar satıcının “kendi çıkarını bir kenara bırakıp” büyük, şaşırtıcı bir indirim yapacağını anlamışlardı.

Parmaklarıyla hızlıca tahta kutuya uzanan satıcı, kutudan sentetik kumaştan yapılmış üç çanta çıkardı. Serçeparmaklarının tırnakları iyice uzamıştı.

“Buyurunuz... mavisi genç hanımlar, kahverengi olanı orta yaşlılar, karası da yaşını başını almışlar için.”

“Ben genç hanımlara ayrılmış olanını alıyorum,” diye atıldı Oharu Nine. Bütün kadınlar yeniden gülüşünce satıcı titrek sesini yükseltmek zorunda kaldı.

“Son moda plastik el çantaları, pazarlıksız sekiz yüz yen...”

“Yoo, bu kadarı da pahalı artık!..”

“Elbette, fiyatı yükseltti işte.”

“Hayır, hayır, zamsız sekiz yüz yen... Hanımlar, bu güzel çantalardan birini de sizlere şükran borcumu ödemek üzere içinizden birine takdim edeceğim. Armağan olarak, parasız...”

Avuçları açılmış düzinelerle el, satıcıya doğru uzandı. Ne var ki yaşlı adam kurumlu bir hareketle bir kenara itti o elleri.

“Bir kişiye vereceğim dedim. Sadece bir kişi... Omiya ödülüdür bu, firmamın Uta-Jima adası şerefine verdiği çıkar gütmeyen bir hizmet... Bir yarışma açacağız, yarışmayı kazanan hanım bu çantalardan birini alacak. Yarışma birincisi bir genç kızsa, mavi çantayı, orta yaşlı bir hanımsa, kahverengi çantayı...”

Dalgıç kadınlar soluklarını kesmiş, gözlerini adama dikmişlerdi. İçlerinden her biri, şansları yaver giderse sekiz yüz yenlik bu çantalardan birini bedavaya alabileceklerini düşünüyordu.

Dalgıç kadınların sessizliklerini görüp insanların kalbini kazanma konusunda kendine güveni gelen satıcı, ilkokul müdürlüğü yaparken bir gönül meselesi yüzünden işinden olup sosyal statüsü daha düşük bir iş yapmak zorunda kaldığı geçmişini hatırladı. Yine, satıcılığı bırakıp okullarda spor eğitmenliği mi yapsam acaba, diye geçirdi içinden.

“Dinleyin öyleyse... Şimdi bir yarışma açacağımıza göre bu, Uta-Jima’nın şanına yakışır bir şey olmalı. Bir sünger çıkarma yarışmasına ne dersiniz? Önümüzdeki bir saat içinde en iyi avı yapan ödülü alsın.”

Başka bir kayanın gölgesine abartılı tavırlarla bir bez yayıp üç el çantasını bezin üzerine yerleştirdi. Aslında çantaların hiçbiri beş yüz yenden fazla etmezdi. Ama öylesine göz alıcıydılar ki gerçekten de sekiz yüz yen eder gibi görünüyorlardı. Genç kızlar için ayrılmış olanı gök mavisiydi ve kutu biçimindeydi. Yeni boyanmış bir kayığın rengini andıran parlak kobalt mavisi, altın suyuna batmış pırıl pırıl fermuarla zevkli bir tezat içindeydi. Orta yaşlı kadınlara ayrılan kahverengi çanta da kutu biçimindeydi. İmitasyon devekuşu derisinden yapılmış çantanın deseni öylesine ustalıkla basılmıştı ki, ilk bakışta çantanın gerçek deriden olup olmadığı anlaşılmıyordu. Sadece yaşlı kadınlara ayrılmış olan kara çanta başka bir biçimdeydi. Altın suyuna batırılmış uzun ve ince tokası ile oval biçimi, çantaya seçkin bir hava veriyor, göz alıyordu.

Kahverengi çantayı kazanmak isteyen Şinji'nin anası, yarışmaya katılmaya hazır olduğunu söyleyen ilk kadın oldu.

Adını söyleyen ikinci kadın da Hatsue'ydi.

Yarışmaya katılacak sekiz dalgıç kadını alan bir tekne, kıyıdan ayrıldı. Kırk yaşlarında görünen ve dalmak istemeyen şişmanca bir kadın küreklere geçti. Hatsue teknedeki tek genç kızdı. Öbür genç kızlar, kendilerinden yaşlı kadınlarla boy ölçüşemeyeceklerini bildiklerinden yarışmaya katılmamışlardı. O esnada Hatsue diye bağırıp onun için tezahürat yapıyorlardı. Kıyıda kalan öbür kadınlar da kendi tuttukları yarışmacıya cesaret vermek için ardından sesleniyorlardı.

Tekne körfez boyunca güneye doğru yol alıp adanın doğu tarafında gözden yitti.

Kıyıda kalan kadınlar yaşlı satıcının çevresine doluşup bir şarkıdır tutturdular.

Körfezdeki su berrak ve maviydi. Kırmızı yosunlarla kaplı ve deniz yüzüne çıkacakmış gibi görünen yuvarlak kayalar, dalgaların gelmediği zaman dipte net bir şekilde seçiliyordu. Aslında kayalar çok derindeydi. Kocaman dalgalar ulaştığında, deniz dibindeki kayaların üzerinde gölgeleri ve kırılarak köpüren kıvrımları görünüyordu. Dalgalar en yükseğe çıktıktan sonra kırılıp kumsalda çatlayıp duruyorlardı. O zaman bütün körfezi derin, iniltiyi andıran bir ses dolduruyor ve kıyıda şarkı söyleyen kadınların seslerini bastırıyordu.

Bir saat sonra, tekne adanın doğu kesiminden döndü. Sekiz dalgıç kadın, yarışmadan ötürü her zamankinden daha da yorgundular. Suspus olmuş oturuyorlardı teknede, çıplak vücutları birbirine yaslanmış, içlerinden her biri başka bir yöne dikmişti gözlerini. Düşünceliydiler. Islak, karmakarışık saçları, bir yanında oturanın saçlarına karışmış olduğundan, kimin saçı kime ait, anlaşılamıyordu. Kadınlardan ikisi ısınmak için birbirine sarılmışlardı. Memelerinin derisi diken diken olmuş, parlak, aydınlık güneşin altında esmer vücutları birden sararmış gibi görünen kadınlar, boğulmuş insanları andırıyorlardı.

Kıyıdaki gürültülü patırtılı karşılama, hemen hemen hiç gürültü etmeksizin ilerleyen teknedeki sessizlik ile garip bir tezat içindeydi. Sekiz kadın kıyıya çıkar çıkmaz ateşin etrafındaki kumun üzerine yığılıp kalmıştı; tek bir söz edemeyecek kadar yorgundular.

Satıcı adam, dalgıç kadınlardan topladığı sepetleri yokladı. Ardından sonucu açıkladı:

“Yirmi parça süngerle Hatsue kızımız birinci... Kubo Hanım da ikinci oldu, on sekiz parça süngerle...” Yarışmanın birincisi ile ikincisi, Hatsue ile Şinji’nin anası; yorgun, kan oturmuş gözlerle birbirlerine baktılar. Adanın en tecrübeli dalgıcı, sanatını başka bir adanın dalgıçlarından öğrenmiş bu genç kız tarafından yenilgiye uğratılmıştı.

Hatsue bir şey söylemeden ayağa kalkıp ödülünü almak üzere kayaların arkasına gitti. Geri döndüğünde beraberinde getirdiği ödül, orta yaşlı kadınlar için ayrılmış olan kahverengi çantaydı. Hatsue, çantayı Şinji’nin anasının eline tutuşturdu.

Şinji’nin anası sevinçten kıpkırmızı kesildi.

“Nasıl?.. Benim mi?”

“Babam çok kötü davrandığı için hanidir özür dilemek istiyordum sizden.”

“İşte efendi bir kız!” diye bağırdı satıcı. Bütün oradakiler hep bir ağızdan Hatsue’yi övüp Şinji’nin anasını ödülü kabul etmeye zorlayınca, o da kahverengi çantayı alıp dikkatle bir kâğıda sardı, çıplak kolunun altına iliştirip memnun bir ifadeyle:

“Peki öyleyse, teşekkür ederim,” dedi.

Şinji’nin temiz yürekli anası, kızın bu davranışında nasıl bir alçakgönüllülük ve saygı saklı olduğunu hemen anlamıştı. Hatsue gülümsedi. Şinji’nin anası, nişanlısını seçerken, oğlunun akıllıca bir karar

verdiğini kabul etmek zorunda kaldı. Böyle olmalıydı işte, eskiden beri adada gözetilen bir şeydi bu.

On dördüncü bölüm

Yağmur mevsimi Şinji'ye acılı günler getirdi. Artık Hatsue'nin mektupları bile kesilmişti. Yaşiro Tapınağı'na giden merdivenlerde buluşacakları sırada Hatsue'yi yakalayan babası, kızın mektup yazmasını yasaklamış olacaktı, bu buluşmayı da Hatsue'nin mektubundan öğrenmiş olsa gerekti.

Yağmur mevsiminin sonuna doğru bir gün, Utajima-maru'nun kaptanı adaya geldi. Utajima-maru, Terukiçi Miyata'ya ait iki kıyı şilebinin büyüğüydü. O sırada Toba'da demirli duruyordu.

Kaptan önce Terukiçi'ye, sonra da Yasuo'ya gitti. Aynı akşam, Şinji'nin reisi Jukiçi'yi de yoklayıp en sonunda da Şinji'nin evine uğradı.

Kaptan kırkının üstünde, üç çocuk sahibiydi. Boylu boslu, güçlü biri olduğu için gurur duyardı ama aynı zamanda yumuşak başlı bir adamdı. Budizmin Niçiren mezhebine canıgönülden bağlıydı. Bon Dansı Festivali'nde bir rastlantıyla adadaysa, rahibin yerine geçer, Buddha'nın öğretilerinden oluşan sutraları okurdu. Birçok limanda gönül ilişkisi olduğu kadınlar vardı. Emrindeki gemiciler bu kadınlardan, yaşadıkları limanların adlarını kullanarak "Yokohama Teyze", "Moji Teyze" diye söz ederlerdi. Gemi bu limanlardan birine uğradıkça kaptan genç gemicileri yanına katıp kadınların evine kafa çekmeye götürürdü. "Teyze"lerin hepsi de çok sade giyinirdi. Genç gemicilere kendi oğullarıymış gibi davranırlardı.

Kaptanın dazlak kafasını çapkınlığına yoran ve bunun söylentisini yayan çok insan vardı. Bundan ötürü, kendini saydırsın diye sırma şeritli bir kasket giyerdi hep.

Kaptan evden içeri girdikten sonra, Şinji ile anasını karşısına alıp söze girişti.

Ada gençleri on yedi-on sekiz yaşlarına basınca genellikle gemicilik mesleğine atılıyorlardı. Şinji de artık bu yaşlardaydı; kaptan kendisine Utajima-maru'da miço olarak çalışmak isteyip istemediğini sordu.

Anası bu işe karışmadığı için Şinji, buna ancak reisi Jukiçi'yle görüştükten sonra karar verebileceğini söyledi. Bunun üzerine kaptan, Jukiçi'nin rızasını aldığını açıkladı.

İşin içinde bir iş olduğu kesindi. Utajima-maru'nun sahibi Terukiçi'ydi. Hoşlanmadığı Şinji'nin kendi gemisinde görev almasını hoş karşılamayacağı muhakkaktı.

"Yok canım, Teru Amca senin iyi bir gemici olacağın kanısında. Daha senin adını anar anmaz kabul etti. Hadi gel de göster neler yapabileceğini..."

Yüzde yüz emin olmak isteyen Şinji, kaptanı Jukiçi'nin evine götürdü. Jukiçi, işi hemen kabul etmesini söyledi. Şinji gidince Taihei-maru'nun yönetilmesi elbette güçleşecekti, ne var ki çocuğun geleceğine de mani olmak istemiyordu. Böylece Şinji de işe girmeyi kabul etti.

Ertesi gün Şinji, Yasuo'nun da Utajima-maru'da çalışacağını hayretler içinde kalarak öğrendi. Yasuo, bir gemide miço olarak işe başlamayı pek de gururuna yedirememişti ama Teru Amca, Hatsue'yle nişanlanmayı düşünüyorsa önce bir gemide çalışması gerektiğini söyleyince, isteksizce kabul etmişti.

Şinji bunu duyunca içi aynı zamanda hem endişe, hem üzüntü, hem de birazcık da olsa umutla doldu.

Şinji anasıyla birlikte, Yaşiro Tapınağı'na gidip kazasız belasız bir sefer için dua etti. Dua ettikten sonra bir de muska aldı.

Sefere çıkılacak gün gelip çatmıştı. Kaptan, Şinji ve Yasuo, kendilerini Toba'ya götürecek olan Kamikaze-maru yolcu gemisine yollandılar. Yasuo'yu yolcu etmeye gelenlerin sayısı fazlaydı. Hatsue de gelmişti ama Terukiçi görünürde yoktu. Şinji'yi de sadece anası ile Hiroşi geçirdi.

Hatsue, Şinji'ye hiç bakmadı. Ama gemi tam kalkarken Şinji'nin anasına bir şey fısıldayan Hatsue, kadının eline küçücük bir zarf tutuşturdu. Anası da zarfı Şinji'nin cebine koydu.

Kaptan ile Yasuo yanında olduğundan, Şinji zarfı gemide açmaya fırsat bulamadı.

Şinji, yavaş yavaş gerilerde kalan Uta-Jima adasına bakıyordu.

Adada doğup büyümüştü. Adasını dünyadaki her şeyden daha fazla seviyordu ama o anda adadan ayrıldığı için sevinçli olduğunu fark etti. Kaptanın teklifini kabul etmesinin başlıca nedeni, adadan ayrılma isteğiydi.

Ada gözden yiter yitmez Şinji bütün içini bir huzur duygusunun kapladığını hissetti. Yepyeni bir duygu vardı içinde; öyle bir duygu ki,

günlük balık avında hiç tatmamıştı böylesi bir duyguyu. Özgürdü, o akşam adaya dönmeyecekti artık.

“Özgürüm!” diye bağırdı içinden. Böylesine tuhaf bir özgürlüğü ilk defa tadıyordu.

İnceden inceye çiseleyen yağmur altında, Kamikaze-maru ilerliyordu. Yasuo ile kaptan, uyumak için yolcu kamarasındaki döşeklere uzanmışlardı. Gemiye ayak basalı Yasuo, Şinji’yle tek kelime bile konuşmamıştı.

Şinji yüzünü yağmur damlalarının akıp gittiği yuvarlak bir lumboza yaklaştırıp lumbozdan giren ışık altında, Hatsue’nin annesine verdiği zarfı açtı. Bir Yaşiro muskası, Hatsue’nin bir resmi, bir de mektup vardı zarfın içinde.

Mektup şöyle başlıyordu:

Bugünden sonra her gün Yaşiro Tapınağı’na gidip senin için dua edeceğim. Kalbim senindir. Sağ salim dönmeni diliyorum. Bu yolculukta, seninle birlikte olduğumu hisset diye bir de resmimi koyuyorum. Daio Burnu’nda çekilmiş bir resim... Sizin çıktığınız sefere gelince... babam bana bundan hiç söz açmadı ama, seni Yasuo’yla birlikte aynı zamanda gemiye aldığına göre, özel bir neden güdüyordur sanırım. İkimiz için bir umut ışığı görebiliriz gibi geliyor bana. Ne olursun, sakın umudunu kesme ve metin ol.

Mektup Şinji’ye yeniden cesaret vermişti. Kollarını alabildiğine uzattı, hayatın yaşanmaya değer olduğu duygusu bütün vücudunu kaplamıştı.

Yasuo hâlâ uyuyordu. Lumbozdan giren soluk ışık altında Şinji, Hatsue’nin resmine bakıyordu. Kız resimde Daio Burnu’ndaki ulu çam ağaçlarından birine yaslanmıştı. Denizden esen rüzgâr eteklerine üfürüp geçen yıl giydiği beyaz, yazlık entarisini şişirmişti, çıplak tenini yalıyordu. Rüzgârın bu resimde yaptığını kendisinin de bir kere yapmış olduğu düşüncesiyle cesareti daha da arttı.

Şinji, lumbozun bir kenarına iliştirdiği resimden gözlerini ayıramıyordu. Geminin sancak tarafındaki lumbozun arkasında, Toşi Adası yağmur altında yavaş yavaş görüş alanına giriyordu.

Şinji’ye bir süre önce mutluluk veren huzur duygusu yeniden yok olmuştu içinden. Sevda bir insanın göğsünü acılı bir özlemle doldurduğunda ne duyulur, Şinji çoktandır farkındaydı bunun.

Toba’ya vardıklarında yağmur dinmişti. Bulutların arasından koyu gümüş parıltılı ışınlar düşüyordu yeryüzüne.

Toba Limanı'ndaki sürüyle küçük balıkçı teknesinin arasında, yüz seksen beş tonluk Utajima-maru ilk bakışta göze çarpıyordu. Üç erkek, yağmurdan sonraki güneş ışınları altında parıldayan güverteye fırladılar. Beyaza boyanmış direklerden pırıl pırıl yağmur damlaları damlamaktaydı. Koca bumbalar, lombar deliklerinin üzerine uzanmıştı.

Gemiciler henüz izinden dönmemişlerdi. Kaptan, iki genci kaptan kamarasının yanında ve hemen kuzine ile yemekhanenin üzerindeki yaklaşık on üç metrekarelik gemici kamarasına götürdü. İnce hasır yer döşekleriyle kaplı ortadaki ufak bir yer dışında, sağ tarafta iki katlı iki ranza, sol tarafta da yine iki katlı bir ranza ile başçarkçının döşeği bulunuyordu. Tavana sürüyle film yıldızının resimleri muska gibi yapıştırılmıştı.

Şinji ile Yasuo'ya sağ taraftaki ranzalar gösterildi. Başçarkçı dışında, birinci ve ikinci serdümen, lostromo, gemiciler ve ateşçiler de bu küçük kamarada yatıyordu. Durmadan vardiya değiştirdiklerinden, yatacak yerler yetiyordu.

Kaptan iki gence kaptan köprüsünü, kaptan kamarasını, ambarları, yemekhaneyi gösterdikten sonra gemiciler dönene kadar dinlenmelerini söyleyerek ikisini tekrar gemiciler kamarasına gönderdi.

Kabinde yalnız kalmış olan iki genç, birbirini süzüyordu. Çaresiz kalan Yasuo pes eden taraf oldu:

"Eh işte, ikimiz beraberiz artık. Şu son günlerde adada bir sürü şey oldu ama şimdi olan biteni unutup dost olalım."

"Hı hı..."

Şinji, bir şey söylemeden gülümsedi.

Akşama doğru gemiciler gemiye döndüler. Gemicilerin çoğu Uta-Jima'lıydı. Şinji ile Yasuo'yu tanıyorlardı. Hâlâ alkol kokan bu adamlar, gemiye yeni gelen Yasuo ve Şinji'yle biraz dalga geçtikten sonra iki gence gemide işlerin nasıl yürüdüğünü ve görevlerinin neler olacağını anlattılar.

Gemi sabah dokuzda kalkacaktı. Şinji'ye ertesi sabah gün doğarken gemi ana direğindeki feneri söndürme görevi verildi. Evlerin kepenkleri açıldığında nasıl gün başlıyorsa, direkteki fenerin söndürülmesi de geminin uyandığına işaretti.

Şinji bütün gece gözünü yummadı ve ertesi sabah daha güneş doğmadan feneri söndürmek üzere ayağa dikildi. Ufukta ilk gümüşi aydınlık görünür görünmez kalkmıştı. Sabah, sisli bir yağmura bürünmüştü. Toba'nın sokak

lambaları iki düz sıra halinde limandan istasyona doğru uzanıyordu, istasyondan bir marşandizin tok sesi duyuldu.

Şinji, yelkenleri toplanmış, çıplak gemi direğine tırmanmaya koyuldu. Islak odun soğuktu. Geminin iki yanını yalayan dalgalarından ötürü direk de sallanıyordu. Sabah güneşinin nemli sis arasından sızan ilk ışınları içinde, fenerin ışığı bembeyaz bir parıltı yaymaktaydı. Şinji bir elini kancaya uzattı. Fener, sanki söndürülmekten hoşlanmıyormuş gibi şiddetle sallandı. Yağmurdan ıslanmış camın içindeki alev yalazlandı, birkaç su damlası, yüzünü yukarı çevirmiş olan gencin alnına damlayıverdi.

Şinji, acaba bir dahaki sefere fener ışığını söndürdüğümde hangi limanda olacağız, diye düşündü.

Yamagava Nakliyat Şirketi'nce kiralanmış olan Utajima-maru, önce Japonya'nın en güneyindeki takımadalardan oluşan Okinava'ya kereste götürmüş, altı hafta sonra da Kobe'ye dönmüştü. Gemi Kobe'de kısa bir süre kaldıktan sonra rotasını batıya çevirmiş, iç denizden geçip Moji'de karantina muayenesini yaptırmıştı. Sonra doğu kıyısı boyunca Kiyuşu'dan güneye doğru yol alıp gümrük kontrolü yapılan Niçinan Limanı'ndan sefer kâğıtlarını almıştı. Bir sonraki durağı Fukuşima Limanı'ydı. Kiyuşu'nun güneyinde, Osumi Yarımadası'nın doğusunda Şibuşi adında bir körfez bulunur. Bu körfeze bakan Fukuşima Limanı, Miyazaki bölgesinin dış kısmında yer alır. İşte bu limana giden Utajima-maru, Miyazaki bölgesinin hemen yanındaki Kagoşima bölgesi sınırını bir trenin bir sonraki istasyona varış süresi içinde geçmişti bile.

Utajima-maru, Fukuşima Limanı'ndan bin dört yüz küp kereste yükü almıştı. Fukuşima'dan ayrıldıktan sonra, tam bir açık deniz gemisine benzemişti. İki ya da iki buçuk gün içinde en güneydeki Okinava'ya varması gerekiyordu.

Gemiciler, yükleme boşaltma işleri olmadığı zamanlarda ya da olağan dinlenme saatlerinde, kamaralarının ortasındaki ince hasır döşeklere uzanıp portatif bir pikaptan yükselen seslere kulak kabartıyorlardı. Fazla plakları yoktu, çoğu da çalına çalına öyle eskimişti ki, paslı iğnenin gıcırtısı eşliğinde duyulan şarkıların hemen hemen hepsi limanlardan, gemicilerden, sisten, kadınlarla ilgili anılardan, Güneyhaçı takımyıldızından, alkolden ya da karasevda çekenlerden söz açıyorlardı. Başçarkçının hiç mi hiç müzik kulağı yoktu. Öyle ki bütün çabasını ortaya koyup da bir sefer boyunca

öğrenebildiği biricik melodinin büyük bölümünü, bir dahaki sefere çıkıncaya kadar unutuyordu bile. Geminin her sallanışında iğne plağın üzerinden kayıyor, ardında bir çizik bırakıyordu.

Bütün gemiciler gece geç vakitlere kadar bir arada oturuyor, en ipe sapa gelmez şeyler üzerine bile tartışmaya girişiyorlardı. Aşk ve arkadaşlık, ilişki ve evlilik gibi konular ya da insan vücuduna tuz şırınga edilecek olsa acaba buna şekerli su şırınga edilmiş gibi dayanabilir mi, sorusu saatlerce meşgul edebiliyordu onları. Çoğu zaman, kendi görüşünü inatla savunabilen, tartışmadan şampiyon olarak çıkıyordu. Ne var ki adada Gençler Birliği'nin başkanlığını yapmış olan Yasuo, öyle mantıklı savlarla geliyordu ki deneyimli gemicilerin bile dikkatini çekiyordu. Buna karşılık Şinji, dizleri yukarı dikilmiş, suspus olmuş oturuyor, gülümseyerek başkalarının anlattıklarını dinliyordu.

"Kesin olan bir şey varsa, o da bu gencin aptal olduğudur," dedi günün birinde başçarkçı kaptana.

Gemideki yaşantı, beraberinde enikonu da iş getirmişti. Sabah kalkar kalkmaz güverte temizliğiyle başlayıp sonrasında bir sürü angarya işi yapmakla görevlendirilmişlerdi.

Yavaş yavaş bütün gemiciler Yasuo'nun tembel olduğunu anlamışlardı. Yasuo ise görevini yerine getiriyormuş gibi görünmenin yeterli olduğunu düşünüyordu. Şinji'ye gelince, çoğu zaman Yasuo'nun yerine de işe koşuyor, onun görevinin bir bölümünü yerine getirmekten geri kalmıyordu. Bundan ötürüdür ki, Yasuo'nun tembelliği önceleri üstlerinin gözüne batmamıştı.

Derken bir sabah lostromo, helaya gitmek bahanesiyle güverteyi yıkamaktan kaçan Yasuo'yu gemicilere ait kamarada tembel tembel otururken buldu, sabrı tükenip bağırmaya başladı.

Yasuo, lostromoya çok yersiz ve düşüncesiz bir karşılık verdi:

"Ne oluyor yahu?" dedi, "Hele seferin sonu bir gelsin de bak, Teru Amca'nın damadı olacağım... O zaman bu gemi de benim olacak."

Lostromo çok öfkelenmişti ama belki Yasuo'nun iddiası doğru çıkar diye dilini tutmak akıllılığını gösterdi. Daha sonra da Yasuo'yu azarlamaya kalkışmadı. Ne var ki ötekiler, kafasının dikine giden genç gemicinin ne söylediğini çok geçmeden lostromodan duydular, sonuç da Yasuo'nun yararına olmadı pek.

Şinji öylesine çalışıyordu ki, ancak yatmaya gitmeden önce ya da vardiyadayken Hatsue'nin resmine şöyle kaçamak bir göz atabiliyordu. Ne

var ki resmi başka hiç kimseye de göstermiyordu. Günün birinde Yasuo, Hatsue’yle evlenmek, Terukiçi’nin damadı olmakla övünürken, Şinji umulmadık bir şey yaptı: Bir bakıma öç almış oldu Yasuo’dan. Yasuo’ya, kendisinde Hatsue’nin bir resminin olup olmadığını sordu.

“Elbette,” diye karşılık verdi Yasuo.

Bunun yalan olduğunu bilen Şinji sevindi.

Birkaç saniye sonra, Yasuo hiç üzerinde durmuyormuş gibi sordu:

“Peki sende var mı?”

“Ne var mı?”

“Hatsue’nin resmi?”

“Hayır, bende yok.”

Belki de bu, Şinji’nin hayatında bile bile söylediği ilk yalandı.

Utajima-maru, Naha’ya ulaşmıştı. Karantina muayenesini yaptırdıktan sonra limana girip yükünü boşalttı. Sonra birkaç gün, Unten adlı kapalı limana girmek üzere izin alıncaya kadar, demirleyip beklemesi gerekiyordu. Unten’den Japonya için hurda demir yükleyecekti. Unten, Okinava’nın kuzey ucunda, İkinci Dünya Savaşı sırasında Amerikan Silahlı Kuvvetleri’nin ilk çıkarma yaptıkları yerdeydi.

Gemicilere karaya çıkma izni verilmediği için hepsi de güverteden, ıssız adanın çıplak tepelerini seyrederek vakit geçiriyordu. Amerikan askerleri, patlamamış mayınlar olabilir diye korktuklarından, çıkarma yaptıkları sırada tepelerdeki bütün ağaçları yakmışlardı.

Kore Savaşı’nın bir süre önce son bulmasına rağmen, şöyle uzaktan bakınca adaya olağandışı bir atmosferin hâkim olduğu görülüyordu. Gökyüzü, orada eğitim gören savaş uçaklarının bombalarından ötürü, sabahtan akşama kadar gümbürdeyip duruyordu. Tropikal iklimin bunaltıcı yaz güneşi altında parıldayan sayısız araç –yolcu taşıma araçları, tırlar, askerî araçlar– liman boyunca uzayan geniş beton cadde üzerinde aralıksız gidip gelmekteydi. Caddenin hemen yanında, Amerikan erleri ile subayları için kurulmuş yeni evler parıldıyordu. Bu arada, teneke damlı yıkık yerli evleri de çirkin lekeler gibiydiler ortalıkta.

Sadece birinci serdümen, bir temsilci göndermesi için, Yamakava Nakliyat Şirketi’nin alt yüklenici firmasına haber vermek üzere karaya çıkmıştı.

Neden sonra Unten Liman’ına girme izni çıktı. Utajima-maru, rıhtıma yanaşıp hurda demir yükünü aldı. Yüklemeyi ancak bitirmişlerdi ki büyük bir tayfunun Okinava’ya yaklaşmakta olduğu haberini aldılar. Bir an önce hareket edip tayfunun etki alanından kurtulmak umuduyla ertesi gün sabah erkenden limandan çıktılar. Gemi, bir süredir Amerikan askerlerinin himayesi altında olan Okinava’dan ayrılıp Japonya sınırlarına kadar düz bir rota izleyecekti.

O sabah inceden bir yağmur yağıyordu. Dalgalar yükseliyor, rüzgâr güneybatıdan esiyordu.

Unten’in tepeleri arkalarında çabucak yok oldu. Utajima-maru zayıf bir görüşle, altı saat süresince pusulaya göre seyretti. Barometre durmadan düşüyor, dalgalar gittikçe yükseliyordu. Hava basıncı anormal bir şekilde alçaldı.

Kaptan bu durum karşısında Unten’e geri dönmeye karar vermişti. Yağmur, kırbaç etkisi yapan rüzgârdan ötürü sisten farksızdı. Onun içindir ki hiçbir şey görünmüyor, limana kadar gidecekleri altı saatlik yol, çok tehlikeli bir hal almış oluyordu.

Neden sonra Unten’in tepeleri yeniden göründü. Bu sulara alışkın olan lostromo, pruvada durmuş, çevresini gözlüyordu. Liman, iki millik bir çevre içinde mercan kayalıklarıyla çevriliydi ve etrafa şamandıralar yerleştirilmediği için daracık geçitten geçmek oldukça tehlikeli bir işti.

“Dur... devam et... dur... devam et...”

İkide birde duran, çok yavaş ve dikkatli manevra yapan gemi, mercan kayalıkları arasındaki dar geçitten geçti. Saat bu arada akşamın altısı olmuştu.

Tonbalığına çıkmış küçük bir balıkçı gemisi, mercan kayalıklarının arasında tayfundan korunmak için sığınacak bir yer arıyordu. Balıkçı gemisini birkaç halatla Utajima-maru’ya bağladılar. İki gemi yan yana Unten Limanı’na girdi.

Liman içinde dalgalar henüz fazla yükselmiyordu ama rüzgâr giderek sertleşmekteydi. Yan yana duran Utajima-maru ile balıkçı gemisini pruvalarından saldıkları dört halatla –iki palamar ve iki çelik halat– büyük bir şamandıraya bağladılar. Artık fırtınaya göğüs germeye hazırdılar.

Utajima-maru’da telsiz gereci yoktu, pusulaya göre yol alırdı. Onun için balıkçı gemisinin telsizi, tayfunun rotası ve yönüyle ilgili haberleri onlara da ulaştırıyordu.

Gece inince, balıkçı gemisi güverteye dört kişilik bir vardiya koydu. Utajima-maru'nun süvarisi de, güverte vardiyası için üç kişi seçti. Bu adamların görevi halatları aralıksız göz altında bulundurmaktı çünkü içlerinden biri her an kopabilirdi.

Gemideki herkes, şamandıra belki de deniz dibine sağlam demirlenmemiştir diye endişeliydi ama halatlardan birinin kopması ihtimali daha çok korkutuyordu gemicileri.

Vardiyadakiler, rüzgâr ve dalgalarla savaşıp halatları tuzlu suyla ıslatırken kendilerini büyük tehlikeye atmış oluyorlardı. Rüzgârın halatları fazla kurutması halinde halatların birbirine sürtünerek kopacağından korkuyorlardı.

Akşam saat dokuza doğru, iki gemi saatte doksan kilometre hızla esen bir fırtınanın içinde kalmıştı.

Gece yarısından bir saat önce Şinji, Yasuo, bir de gençten bir gemici vardiyaya geçtiler. Daha güverteye çıkar çıkmaz geminin küpeşte parmaklıklarına savruldular. Fırtına yanaklarını iğneler gibi kamçılıyordu.

Kocaman dalgalar geminin ön tarafını kaldırıyor, güverte bir duvar gibi önlerinde yükseliyordu. Ayakta durmak mümkün değildi. Gemideki bütün tahta kaplamalar gacırdayıp çatırdıyordu. Limandaki dalgalar henüz güverteyi basacak yükseklikte değildi, ne var ki rüzgârın savurduğu köpükler ince sis haline girip görüşlerini daraltıyordu. Güvertenin zeminine yapışarak dikkatli dikkatli sürünüp sonunda üçü birden geminin burnuna vardılar. Gemiyi şamandıraya bağlayan halatların geçirilmiş olduğu babaya sarıldılar.

Aşağı yukarı yirmi metre kadar ötede, beyaz boyası karanlıkta parıldayan şamandırayı belli belirsiz gördüler. Çelik halatlar gacırdıyor, haykırıyormuş gibi sesler çıkarıyordu. Kuvvetli bir rüzgâr yüklenip de gemiyi havalara kaldırınca şamandıra dalgaların karanlığı içine gömülüyor, küçücük görünüyordu.

Pruvadaki babaya sıkı sıkı sarılmış üç kişi birbirinin yüzüne bakıyor ama hiç konuşmuyordu. Kafalarını aralıksız kırbaçlayan tuzlu sular yüzünden üçü de gözlerini açık tutmakta zorlanıyordu. İşin garibi, rüzgârın uğultulu saldırıları ile denizin kükremesi, kendilerini saran engin geceye hiddetli bir sükûnet havası veriyordu.

Üçünün görevi, Utajima-maru'yu şamandıraya bağlayan halatları gözetmekti. Adamakıllı gerilen halatlar, fırtınanın kudurmuşluğu içinde ne

var ne yok, her şey bir o yana bir bu yana sallanıp dururken, bu tablonun tek değişmez ve düz hattı olarak kalıyordu. Bu halatları gözlerini ayırmadan büyük bir dikkatle izlemek içlerinde güçlü bir inancın yeşermesini sağlıyordu.

Ara sıra rüzgâr birden kesilecekmiş gibi oluyordu, ne var ki böyle anlar üç gencin içine daha fazla korku salıyordu. Çok geçmeden de fırtına bütün ağırlığıyla çatırdayarak üzerlerine çöküyor, havayı korkunç bir gürültüyle baskısı altına alıyordu. Üç genç, seslerini çıkarmadan halatların başında nöbet tutuyorlardı. Halatların hiç durmadan kulak yırtan gıcırtıları neredeyse fırtınanın kükremesini bastırıyordu.

“Şuraya bakın!” diye bağırdı Yasuo titreyen bir sesle.

Babaya sarılı halatların birinde felaket doğuracak bir gacırtı baş göstermişti. Halat biraz yana kayıyormuş gibi görünüyordu. Gözleri önündeki babada ne olduğunu anlayamadıkları bir tuhaflık vardı.

Tam o sırada, karanlıktan bir çelik halat hızla fırlayıp bir kırbaç gibi vınlayarak üzerlerinden geçti, şakırdayarak babaya çarptı. Bereket tam zamanında yana çekilmişlerdi; yoksa etlerini kemiklerinden ayıracak kadar şiddetle gelen kopuk halat, az kalsın çarpacaktı. Sanki canlı bir yaratıkmış da o anda can çekişiyormuş gibi çığlıklar atan halat, gecenin karanlığında güvertede eğrilip bükülüyordu. Neden sonra bir yarım çember şekline girip sakinleşti.

Artık durumu kavramış olan üç genç sapsarı kesildiler. Demek gemiyi şamandıraya bağlayan dört halattan biri kopmuştu. Biraz sonra öbür üç halatın da kopmayacağını kim garanti edebilirdi?

“Kaptana haber verelim,” diyen Yasuo, babayı bıraktı. İki büklüm, eğilip kalkarak, sallanarak, öteye beriye tutuna tutuna ilerleyerek kaptan köprüsüne kadar gitti, durumu kaptana bildirdi.

İriyarı bir adam olan kaptan, kılı kıpırdamaksızın durdu ya da hiç değilse korktuğunu göstermedi.

“Öyleyse bir cankurtaran halatı atmamız şart. Tayfun gece saat birde en yüksek noktasına ulaştı, onun için artık tehlike yok, bir cankurtaran halatı atabiliriz. İçinizden biri şamandıraya kadar yüzüp halatı bağlasın...”

Kaptan, kumandayı kaptan köprüsündeki ikinci serdümene bırakıp birinci serdümenle Yasuo’yu izledi, geminin burnuna kadar gitti. Koca bir pirinç topunu sürükleyen fareler gibi, cankurtaran halatını ve onu şamandıraya bağlamak için kullanacakları ince bir urganı arkalarından çekiyor, aynı zamanda da adım adım, kaptan köprüsünden geminin

burnundaki babaya giden yolu, canları dişlerine takılarak almaya çalışıyorlardı.

Şinji ile öteki genç gemici, soran gözlerle adamlara bakıyorlardı. Kaptan onlara doğru eğilip yüksek sesle bağırdı:

"Delikanlılar, bu cankurtaran halatıyla şamandıraya kadar yüzmeyi hanginiz göze alıyor?"

Sessizlik. Güverte üzerinden geçen, sadece rüzgârın ıslığı...

"İçinizde yürekli biri yok mu?" diye bağırdı kaptan yeniden.

Yasuo'nun dudakları titriyordu. Kafasını omuzlarının arasına çekmişti.

"Ben yüzerim!" diye bağıran Şinji'nin canlı sesi duyuldu birden. O sırada delikanlının beyaz, güzel dişlerinin gecenin karanlığında parıldamasından, gülümsediği anlaşılıyordu.

"Peki öyleyse, hadi bakalım."

Şinji ayağa kalktı. Bir süredir fırtınaya boyun eğip güvertenin zemininde süründüğü için utanç duyuyordu. Gecenin karanlık derinliğinden gelip üzerine yüklenen rüzgâr bütün ağırlığıyla vücuduna abanıyordu. Ama o ayaklarının üzerinde sapasağlam duruyordu. Küçük balıkçı teknesinin yakalandığı fırtınalara alışkın olan delikanlıya, altında yükselip alçalmakta olan güverte, dengesini az buçuk yitirmiş bir kara parçası gibi geliyordu.

Şinji durup etrafı dinledi.

Tepesinde tayfun kıyameti koparıyordu. Doğanın sessiz ve huzurlu anlarının yanında, böylesine çılgına dönmüş halleri de Şinji için aynı derecede davetkâr geliyordu. Yağmurluğunun altında ter, küçük dereler halinde üzerinden akıp gidiyordu. Göğsüyle sırtı sırılsıklamdı. Yağmurluğunu çıkartıp bir kenara fırlattı. Beyaz atletiyle kalan Şinji, yalınayak fırtınanın karanlığına doğru süzüldü.

Kaptanın emri üzerine dört kişi cankurtaran halatının bir ucunu babaya bağladılar, öbür ucuna da urganla düğüm attılar. Fırtına altında iş çok yavaş ilerliyordu.

Halat sağlama alındıktan sonra kaptan Şinji'ye urganın serbest ucunu verip kulağına seslendi:

"Bunu beline bağlayıp öyle yüz... Şamandıraya varınca, cankurtaran halatını çekip bağlarsın."

Şinji urganı kemerinin üzerinden iki kere vücuduna doladı. Sonra, geminin burnuna iyice yaklaşıp aşağıdaki denize baktı. Aşağıda, geminin burnuna çarpıp çatlayan dalgalarla köpüklerin altında, dans ediyormuş gibi dönüp durmakta olan kapkara, göze görünmeyen bir deniz vardı. Bu

denizin, tehlikeli bir tutkuya boyun eğiyormuş gibi görünen hareketleri tahmin edilemez bir dengesizlik içindeydi. Yuvarlanarak yaklaşan her dalganın yükselmesiyle gerilemesi bir oluyor, sonra, döne döne dibe doğru inen bir girdap haline giriyordu.

Şinji, gemicilerin kamarasında asılı ceketinin cebine sakladığı Hatsue'nin resmini düşündü. Ama rüzgâr bu düşünceyi kafasından hemen silip götürdü. Delikanlı geminin burnundan aşağı atladı.

Şamandıra aşağı yukarı gemiden yirmi metre kadar uzaktaydı. Şinji'nin kolları, kendi yaşıtlarını alt edebilecek kadar güçlü, kendisi de Uta-Jima'nın çevresini beş kere dolaşabilecek kadar iyi bir yüzücüydü. Ne var ki gücü bu yirmi metreyi yüzmeye yetecek gibi görünmüyordu.

Genç balıkçı, kollarında korkunç bir ağırlık hissediyordu. Dalgaların arasında ilerlemeye çalışırken sanki göze görünmez bir gürz kollarına vurup duruyordu. Vücudu dalgalar tarafından öteye beriye atılıyor, suyun gücüne karşı koymaya, onunla güreşmeye uğraşırken, bütün çabası boşa gidiyordu.

Sık sık, şamandırayı yakalayacak kadar yaklaştığını sanıyor ama dalgaların arasında yükseldiğinde şamandıranın hâlâ çok uzakta olduğunu görüyordu.

Genç balıkçı, bütün gücünü kullanarak yüzüyor, suyun direncini ancak santim santim kırabiliyordu. Bir matkap, sert bir kayada kendine yol açmaya uğraşıyordu sanki.

Eli şamandıraya değer değmez, şamandıra elinden kaydı, sular onu yeniden geri çekti. Ama bir süre sonra şansına bir dalga gelip onu yeniden ileri fırlattı. Göğsünden şamandıraya çarpacakmış gibi olduğu sırada, dalga Şinji'yi hafif bir sallantıyla yukarı kaldırıp şamandıranın üzerine oturttu.

Şinji, derin bir nefes aldı. Rüzgâr, ağzını ve burun deliklerini öylesine doldurmuştu ki bir an için soluğu kesilince, üzerine aldığı görevi bile unuttu.

Şamandıra, kendisini kapkara denize teslim etmiş, bir o yana bir bu yana sallanıyor; dalgalar bir an bile ara vermeden gümbürtüyle şamandıraya çarpıp duruyordu.

Şinji, fırtınaya kapılıp sürüklenmemek için şamandıraya yaslandı. Beline bağlanmış halatı çözmeye koyuldu. Islak düğüm çok zor çözülüyordu.

Bu işi başardıktan sonra urganı çekmeye başladı. O sırada dönüp gemiye baktı. Burundaki babaya sarılmış dört adamın gölgelerini görüyordu. Balıkçı gemisinin pruvasında, vardiyada olan adamlar da

gözlerini ona dikmişlerdi. Bütün bunlar olsa olsa yirmi metre uzakta olmakla beraber gözüne çok uzak göründü. Birbirine bağlı duran gemilerin gölgeleri yan yana havalara yükseliyor, sonra yeniden dalgalara gömülüyordu.

Rüzgârın ince urgana karşı direnci azdı. Bundan ötürü oldukça kolay çekiliyordu, ne var ki sonuna doğru Şinji bir ağırlık hissetti. Çapı on iki santimetrelik cankurtaran halatını çekmeye başlamıştı. Şinji bir an denize düşer gibi oldu.

Rüzgâr bütün gücüyle cankurtaran halatına karşı koyuyordu ama sonunda Şinji bir ucunu yakalamayı başardı. Halat öylesine kalındı ki, Şinji'nin kocaman eli bile tamı tamına saramıyordu.

Şinji umutsuzluk içinde uğraşıp duruyordu. Ayaklarını şamandıraya dolayıp halatı iki eliyle çekmenin daha kolay olacağını düşündü ama fırtına buna müsaade etmiyordu. Bütün gücünü halata verince, denizin dibine çekilecekmiş gibi oluyordu. Islanmış vücudu cayır cayır yanıyor, yanakları ateşler içinde, şakakları fena halde zonklayıp duruyordu.

Neden sonra cankurtaran halatını şamandıraya bir kere dolamayı başardı, ondan sonra da iş kolaylaştı. Halat bir tür dayanak olmuştu ona, artık vücudunun bütün ağırlığıyla halata abanabiliyordu.

Halatı şamandıraya bir daha dolayıp dikkatle sağlama aldı. Sonra, çabasının başarılı olduğunu göstermek için gemiye el salladı.

Gemideki dört adamın, selamına nasıl karşılık verdiklerini iyice gördü. Bir an içinde, ne kadar yorgun olduğunu unutuverdi. Yaradılışındaki yaşama sevinci yeniden dirildi, iliklerinde taze güç dolaştı. Yüzünü fırtınadan ters dönüp derin bir soluk aldı ve geriye yüzmek üzere yeniden dalgalara atıldı.

Adamlar güverteden bir halat atıp Şinji'yi yukarı çektiler. Genç balıkçı güverteye çıkar çıkmaz, kaptan kocaman eliyle omzuna bir şaplak indirdi. Şinji öylesine halsizdi ki, neredeyse bayılacaktı ama erkekçe iradesi yine ayakta tuttu onu.

Kaptanın emri üzerine Yasuo, Şinji'yi gemiciler kamarasına götürdü. Vardiyası olmayan iki gemici de Şinji'nin vücudunu silerek kuruladı. Ranzasına uzanır uzanmaz derin bir uykuya daldı Şinji. Fırtına kükrese de, kudursa da, Şinji'yi derin uykusundan uyandıramazdı artık.

Ertesi sabah gözlerini açtığında, güneş ışınları yastığına düşmekteydi. Yuvarlak lumbozdan dışarı bakınca tayfun dindikten sonraki kristal

aydınlığında mavi gökyüzünü, tropikal güneşinin altındaki çıplak tepeleri ve durgun, ışıltılı denizi gördü.

On beşinci bölüm

Utajima-maru, planlandığından ancak birkaç gün sonra, Kobe’ye dönebildi. Kaptan, Yasuo ve Şinji, ağustosun ortalarından önce adaya varıp Bon Dansı Festivali’nde orada bulunmak istemişlerdi. Ne var ki adaya vardıkları sırada bayram eğlenceleri çoktan sona ermişti. Uta-Jima’ya geri dönmek için bindikleri Kamikaze-maru yolcu gemisinde, adada neler olup bittiğini öğrendiler. Bon Dansı Festivali’nden birkaç gün önce, Gori Sahilinde koca bir deniz kaplumbağası karaya vurmuş, hemen öldürülmüştü. İçinden çıkan bir sepet dolusu yumurta, tanesi iki yene satılmıştı.

Şinji, önce tanrılara şükran borcunu ödemek üzere Yaşiro Tapınağı’na gitti. Hemen ardından da Reis Jukiçi tarafından öğle yemeğine buyur edildi. Aslında içkiyle başı pek hoş olmayan Şinji, sake kadehlerini birbiri ardına devirdi.

İki gün sonra, Jukiçi’yle yeniden balığa çıktı. Şinji yaptığı seferle ilgili iyi kötü hiçbir şey anlatmamıştı ama, Jukiçi bütün ayrıntıları kaptandan öğrenmişti.

“İşinin ehli olduğunu ortaya koymuşsun.”

“Yok canım...” Biraz kızaran Şinji, ne söyleyeceğini bilemedi. Onu tanımayanlar, sözlerine bakıp son bir-iki ay içinde hiçbir şey yapmayıp pineklediğini sanırdı.

Jukiçi bir süre sustu. Sonra, hiçbir şeyden haberi yokmuşçasına sordu:

“Teru Amca’dan bir haber aldın mı?”

“Hayır.”

“Yaa!..”

Hiçbiri kalkıp da Hatsue’nin adını anmadı ama Şinji bundan ötürü üzülmüş de değildi. Tekne, yazın en sıcak günlerinde sert denizde bocalarken Şinji her zamanki işinin başına geçti. Bu iş, üzerine tam oturan iyi dikilmiş bir elbise gibi, bedeni ve kalbiyle mükemmel bir uyum içindeydi. Kafasının içinde üzüntüye yer yoktu.

Bütün bu olanlardan sonra Şinji'nin kendine güveni gelmiş, yüreğini garip bir duygu, kendi kendine yeterlilik duygusu kaplamıştı. Karanlık basarken, açık denizde süzülüp gitmekte olan bir gemi gözüne ilişti. Geminin bu seferki geçişi, Şinji'nin içinde eski günlerdekinden çok farklı bir duygu uyandırdı, yepyeni bir duyguydu bu...

"Bu geminin nereye gitmek üzere yola çıktığını biliyorum ben," diye düşündü. "O gemideki hayatın ne menem bir şey olduğunu, beraberinde nasıl güçlük ve dert getirdiğini de biliyorum. Bu gemi üzerine bilmediğim yok."

Bu beyaz gemi, artık Şinji için bilinmez bir dünyanın çağrısı değildi. Ne var ki, yazın sonlarına doğru bir akşamüstü, uzun dumanını savurarak ilerleyen bu beyaz gemi, eskiden görüp de tanımadığı geminin uyandırdığından daha büyük bir heyecan uyandırıyordu içinde. Sınırlarını zorlayıp büyük bir kuvvetle çekmiş olduğu cankurtaran halatının ağırlığını ellerinde yeniden duydu. Bir kereliğine de olsa, eskiden sadece uzaktan gözlediği o ne olduğu bilinmez dünyaya, bu kuvvetli ellerle gerçekten dokunmuştu. Ona öyle geliyordu ki ellerini şöyle bir uzatacak olsa uzaktaki o beyaz gemiye dokunmuş olacaktı.

Çocuksu bir içgüdüyle, kaba eklemli beş parmağını açarak elini doğuya, üzerinde akşam bulutlarının toplanmaya durduğu açık denize doğru uzattı.

Yaz tatili çoktan yarıyı bulmuştu ama Çiyoko henüz evine dönmemişti. Fener bekçisi ile karısı, her Tanrı'nın günü kızlarının gelmesini bekliyorlardı. Anne dokunaklı bir de mektup yazmıştı ama karşılık gelmemişti mektuba. Yeniden yazdı. On gün sonra kötü bir haber aldı. Çiyoko, hiçbir neden göstermeden bu tatil adaya gelmeyeceği haberini veriyordu.

Annesi, kızının kalbini yumuşatmak amacıyla son bir çareye başvurup Çiyoko'ya aceleyle yazdığı on sayfalık bir mektup gönderdi. Özlem içinde olduğundan söz açıp Çiyoko'dan eve gelmesini istedi.

Tatilin bitmesine birkaç gün kalmış, Şinji'nin seferden dönüşü üzerinden bir hafta geçmişti ki, karşılık geldi. Bu mektuptaki hiç beklenmedik haber, anneyi şaşkına döndürdü.

Çiyoko mektubunda, fırtına günü Şinji ile Hatsue'nin taş merdivenden indiklerini nasıl gördüğünü, sonra, Yasuo'ya haber verip onları nasıl güç bir duruma soktuğunu anlatıyordu. Çiyoko, o günden beri suçluluk duygusuyla kıvrandığını, bundan ötürü, Şinji ile Hatsue birleşip mutluluğa

kavuşmadıkça adaya dönemeyeceğini yazıyordu. Annesi arabulucu rolünü oynamalı, Terukiçi'yi bu evliliğe razı etmeliydi. Adaya dönmesinin koşulu işte buydu.

Bu umutsuz, üzüntülü dileği içeren mektup, annenin merhametli yüreğine korku salmıştı. Eğer gereken adımı atmayacak olursa kızının çektiği vicdan azabına dayanamayıp kendi canına kıyma ihtimali vardı. Okumuş olduğu bir sürü kitapta genç, evlenme çağındaki kızların tıpkı böyle önemsiz nedenlerden ötürü canlarına kıydıkları trajik olaylara rastladığını hatırlıyordu.

Mektubu kocasına göstermemeye karar verdi. Kızının her an kendine zarar verebileceğinden korktuğu için adaya ne kadar erken dönerse o kadar iyi, diye düşünüyordu. Bu nedenle vakit kaybetmeden ne gerekiyorsa yapacaktı.

En iyi kıyafetini, pamuklu beyaz elbisesini sırtına geçirince, kız okulundaki öğretmenlik günlerini hatırladı. Öğrencisiyle ilgili bir sorunu görüşmek üzere ana babasını ziyarete gidiyormuş gibi hissetti.

Köye inen yoldaki evlerin önlerine, üzerlerinde susam, kırmızı fasulye ve soya fasulyesi kurutulan hasır yaygılar serilmişti. Son yaz güneşiyle olgunlaşmaya durmuş yeşil susam tohumları, yeni boyanmış yaygıların üzerine küçücük, iğ biçimli gölgeler atıyordu.

Oradan denize bakılınca o gün dalgaların pek yükselmediği görülüyordu. Çiyoko'nun annesi, köyün anacaddesindeki beton basamakları inerken beyaz sandaletlerinin topukları taşların üzerinde hafiften takırdamaktaydı. O sırada, tokaçlanan ıslak çamaşırların sesine karışan neşeli kahkahalar ona kadar ulaşıyordu.

Daha da yaklaşınca yol kenarından geçen dere kıyısında, üzerlerine geçirdikleri hafif yazlık elbiselerle altı-yedi kadının çamaşır yıkadığını gördü. Şinji'nin anası da aralarındaydı.

Bon Dansı Festivali sonrası ara sıra, o da ancak yemeklik yosun için daldıklarından dalgıç kadınların vakti oluyordu. Onun içindir ki o gün hepsi, toplayabildikleri bütün kirli çamaşırları önlerine koymuşlar, esaslı bir temizliğe girişmişlerdi. Bu arada hemen hiç sabun kullanmıyor, kirli çamaşırları dümdüz taşların üzerine yayıp ayaklarıyla çiğniyorlardı.

"Hayrola hanım kadın, ne tarafa böyle?"

Kadınlar onu böyle selamlayıp önünde saygıyla eğiliyorlardı. Yukarı sıyrılmış entarilerinin altında sudan çıkan ışığın yansıdığı esmer baldırları

görünüyordu.

“Şöyle Terukiçi Miyata’ya bir uğrayayım dedim de...”

Bu karşılığı henüz vermişti ki, Şinji’nin anasına rastlamasına rağmen ona hiçbir şey söylemeden oğlunun nişanı için uğraşmanın çok garip olacağı aklına geldi. Onun için yolundan geri döndü, dik, kaygan, yosunlu basamakları inmeye koyuldu. Ayağındaki sandaletler aşağı inmesini daha da güçleştiriyordu. Bu yüzden sırtını dereye çevirip ara sıra arkasına bir göz atarak, taş basamaklarda kendini ikide bir sağlama almayı da ihmal etmeyerek, yavaş yavaş inmeyi sürdürdü. Derenin ortasındaki kadınlardan biri, yardım için elini uzattı.

Fener bekçisinin karısı kıyıya ulaşınca sandaletlerini ayaklarından çıkardı, derenin içinde yürümeye başladı.

Karşı yakadaki kadınlar durmuş, hayretle kadının derenin içinde korkusuzca ilerlemesini izliyorlardı.

Şinji’nin anasını kolundan tutup oradakilerin duyabilecekleri bir sesle fısıldayarak özel bir görüşme denemesine girişti beceriksizce.

“Belki de burası uygun bir yer değil ama Şinji ile Hatsue arasındaki ilişkinin ne olduğunu soracaktım sana.”

Bu şaşırtıcı soru karşısında gözlerini yusyuvarlak açan Şinji’nin anası, karşılık vermedi.

“Oğlun Şinji, Hatsue’yi seviyor değil mi?”

“Evet ama...”

“Evet ama, Terukiçi Bey karşı koyuyor, değil mi?”

“Evet, işin kötü tarafı da bu; ama...”

“Peki Hatsue ne düşünüyor bu konuda?” Artık bütün konuşulanları duyan öbür dalgıç kadınlar da işe karışmakta gecikmediler. Gezgin satıcı yarışmayı yapalı beri, Hatsue’nin adı geçtikçe, bütün kadınlar kızı tutuyorlardı. Bundan başka, Hatsue’nin ağzından bütün olan biteni de duymuşlardı, Terukiçi’ye karşı cephe alıyorlardı.

“Hatsue mi? O da adamakıllı abayı yakmış Şinji’ye. Gerçek bu işte. Ama bir düşün hele, Teru Amca’nın niyeti kızı şu işe yaramaz Yasuo’yla evermek. Böyle saçma şey duydun mu hiç?”

“Orası öyle ama...” diyen fener bekçisinin karısı, bütün kadınlara, bir sınıf dolusu öğrenciye bakıyormuş gibi baktı. “Tokyo’daki kızımdan mektup aldım bugün. Ne pahasına olursa olsun iki gence yardım etmeliymişim diye yazıyor. Onun için, Terukiçi Bey’e gidip bir görüşeyim

dedim. Ama önce Şinji'nin anası ne düşünüyor bu konuda, onu öğrenmeden olmaz dedim."

Şinji'nin anası eğildi, çiğneyerek yıkadığı oğluna ait kimonoyu kaldırdı. Düşünecek vakit kazansın diye, kimonoyu yavaş yavaş sıkmaya başladı. Sonra, fener bekçisinin karısına dönüp yardım teklifine teşekkür etmek için önünde eğildi.

"Yapabileceğiniz bir şey varsa minnet duyarım," dedi.

Aynı anda da diğer kadınlar arasında, yardıma hazır olduklarını belirten bir dalgalanma oldu. Irmak kıyısındaki su kuşları gibi bir araya toplanıp hararetli bir konuşmaya daldılar. Köyün bütün kadınları adına elçi olarak Terukiçi'ye giderlerse iyi bir etki yapacakları kanısına vardılar. Fener bekçisinin karısı bunu kabul ettiğini açıklayınca, kadınlardan beşi çamaşırlarını bir acele topladılar. Terukiçi'nin evine giden sokağın başında buluşacaklardı. Şinji'nin anası onlara katılmadı.

Fener bekçisinin karısı, evin loş girişinde duruyordu.

"Merhaba..." diye seslendi hâlâ gençlik dolu sesiyle.

Bir karşılık çıkmadı.

Öbür beş kadın kapının önünde kalmışlardı. Güneş yanığı yüzlerini, kaktüs yaprakları gibi ileri uzatmışlar, heyecandan parıldayan gözlerini içerideki karanlığa dikmişlerdi.

Fener bekçisinin karısı bir daha bağırdı. Sesi evin içinde yankılandı. Biraz sonra, gıcırdayan merdivende Terukiçi göründü. Sırtında ev kimonosu vardı. Görünüşe bakılırsa Hatsue evde değildi.

"Hayrola hanım..." diye mırıldandı fener bekçisinin karısını tanıyan Terukiçi. Koca vücuduyla kapının eşiğinde durup kalmıştı.

Bu eve gelen çoğu ziyaretçi, birdenbire karşılarında yaşlı adamın pek de davetkâr olmayan bakışlarını, kabarık beyaz yelesini görünce kaçmanın yolunu ararlardı. Fener bekçisinin karısı da ürktü biraz ama cesaretini hemen toplayıp konuşmayı sürdürdü:

"Bir şey görüşmek istiyordum."

"Öyle mi? İçeri gel öyleyse."

Terukiçi dönüp yeniden çıktı merdiveni. Kadın onu izleyince, öbür beş kadın da parmaklarının ucuna basarak ardından içeri süzüldüler.

Terukiçi, fener bekçisinin karısını birinci kattaki oturma odasına götürdü, kendi de öyle pek üzerinde durmayarak odanın başköşesindeki yerine kuruldu. Bu arada ziyaretçilerin sayısının altıya yükselmesi de onu

pek şaşırtmışa benzemiyordu. Konukları orada yokmuş gibi davranıp açık pencereden dışarı baktı. Elleri, Toba'daki bir şekerleme dükkânının eşantiyonu, üzerinde güzel bir kadın resminin çizili olduğu yelpazeyle oynamaktaydı.

Pencerelerden bakıldığında, tam aşağıda adanın limanı görünüyordu. Rıhtımda tek bir gemi, kooperatifin teknesi, duruyordu. Uzaklarda, İse Körfezi'nin üzerinden yaz bulutları geçmekteydi.

Güneş ışığı dışarıda öylesine aydınlıktı ki, oda loş görünüyordu. Duvar nişinde, özellikle iyi hattatlarıyla ünlü olan Mie İli'nin, bir önceki il başkanının yazmış olduğu bir hat eseri asılıydı. Onun altında da, bir horoz ve tavuk çiftini gösteren süslü bir tahta işi oyma görünüyordu. Hayvanların vücudu bir ağacın budaklı kökünden, kuyrukları ve ibikleri ise ince dallardan oyulmuştu.

Fener bekçisinin karısı, üzerinde örtü olmayan gül ağacından yapılmış sehpanın başına geçip oturdu. Cesaretleri çoktan kırılmış olan öbür beş dalgıç kadın da, sanki defileye çıkmışlar gibi, girişteki bambu perdenin önünde, korkulu ve çekingen oturuyorlardı.

Terukiçi hâlâ susup pencereden bakmaktaydı.

Hepsinin üzerine yaz ikindisinin ezici sessizliği sinmişti. Duyulan sadece, odada dolaşıp duran büyük karasineklerin vızıltısıydı.

Fener bekçisinin karısı, alnındaki teri birkaç kere sildi. Sonunda ağzını açıp konuşmaya koyuldu:

“Evet, sizinle görüşmek istediğim şey, kızınız Hatsue ve Kubo ailesinden Şinji'yle ilgili.”

Terukiçi hâlâ pencereden dışarı bakmaktaydı. Uzun süren bir aradan sonra, sert bir sesle sordu:

“Hatsue ile Şinji mi?”

“Evet.”

Terukiçi yüzünü ilk defa kadından yana döndürüyordu. Konuşmaya koyulduğu sırada yüzünde en ufak bir gülümseme bile yoktu.

“Benimle görüşmek istediğin sadece buysa... bu sorun çoktan çözümlendi. Şinji'yi Hatsue'ye eş olarak kabul edeceğim.”

Kadınlar heyecanla yerlerinden sıçradılar. Ne var ki Terukiçi, sözlerinin kadınları nasıl etkilediğine hiç aldırmaksızın, sakin sakin konuşmayı sürdürdü.

“Ama çocuk daha çok genç, onun için önce bir süre nişanlı kalmalarına karar verdim. Şinji uygun yaşa basınca düğün yapılacak. Duyduğuma göre

anasının hali vakti pek yerinde değilmiş. Onun için, Şinji'nin anası ile kardeşini yanıma almaya niyetliyim, ya da daha işlerine geliyorsa her ay bir miktar para yardımına hazırım. Ne var ki şu âna kadar bu konuda hiç kimseyle konuşmuş değilim. Önce çok kızmıştım bu işe. Ama Hatsue'ye Şinji'yi görmeyi yasaklayınca, bir de baktım ki kız çok üzüldü. Böyle sürüp gitmeyeceğini anladım. O zaman bir plan tasarladım. Şinji ile Yasuo'yu gemime aldım. Kaptana da, her ikisini deneyip hangisinin daha yetenekli olduğunu anlamasını söyledim. Kaptan gizli gizli Jukiçi'ye anlatacaktı kurduğum planı. Jukiçi'nin şu âna kadar çocuğa bundan söz açtığını sanmam. Kısacası, kaptan Şinji'yi öyle beğenmiş ki, Hatsue için daha iyi bir eş bulamayacağımı söyledi bana. Şinji de Okinava'da işinin ehli olduğunu ortaya koyunca, fikir değiştirip kızımla evlenmesine karar verdim. Önemli olan tek şey..."

Terukiçi bu sırada sesini yükseltti:

"Önemli olan tek şey, bir erkeğin sahip olduğu iradedir. Bu iradeye sahipse, o zaman tam bir erkek sayılır. Bizlere, Uta-Jima'da böyle erkekler gerek. Soy sop, servet ikinci derecede şeylerdir. Sizce de öyle değil mi hanımefendi? Şinji'ye gelince, bu iradeye sahip olduğunu göstermiştir."

On altıncı bölüm

Şinji artık açıktan açığa Miyata'ların evini ziyaret edebiliyordu. Balıktan döndüğü bir akşam, kapının önünde durup Hatsue'ye seslendi. Ayağında yeni yıkanmış bir pantolon, sırtında da yeni, beyaz bir gömlek vardı. Her iki elinde kocaman birer mercanbalığı tutuyordu.

Hatsue çok önceden hazırlanıp sabırsızlıkla Şinji'yi beklemeye başlamıştı. Birlikte Yaşiro Tapınağı'na ve fener kulesine gidecek, nişan haberini verip şükranlarını sunacaklardı.

Hatsue'nin loş sofada beliriveren vücudu ışık saçıyordu. Beyaz fon üzerinde büyük gündüzsefası çiçeği desenli, açık renk, yazlık bir kimono vardı sırtında. Gezgin satıcıdan aldığı bu beyaz kimono loş ışıkta, taze ışıltılar saçıyordu etrafa.

Şinji bir elini giriş kapısına dayamış bekliyordu. Hatsue birden çıkagelince, aşağı bakıp ayağını yerde bir şeyler temizliyormuş gibi bir ileri bir geri sürtüp mırıldandı:

"Şu sivrisinekler berbat..."

"Evet, öyle."

Yaşiro Tapınağı'na giden taş merdiveni tırmanmaya başladılar. İkisi için de bir koşuda yukarı tırmanmak işten değildi ama öylesine mutlu, öylesine sevinçliydiler ki her adımın tadını çıkarmak istercesine, yavaş yavaş yürüyorlardı. Yüzüncü basamağa varınca, içlerini sevinçle dolduran bu yürüyüşü bitirmek istemiyorlarmış gibi duraksadılar. Şinji, Hatsue'nin elinden tutmaya can atıyordu, ne var ki yanına aldığı mercanbalıkları engeldi buna.

Doğa bile yüzlerine gülümsüyordu sanki. Son basamağa varınca, arkalarına dönüp İse Körfezi'ne baktılar. Gökte sürüyle yıldız ışıldıyordu. Yalnız Çita Yarımadası yönünde, ufukta alçak bir bulut kümesi görülüyor, bu bulut kümesinin ardında, zaman zaman uzaklardan çakan bir şimşeğin ışığı parıldıyordu. Aşağıda dalgalar sahile hafif hafif vuruyor, dalgaların

sesi, uykuya dalmış denizin düzenli, huzurlu soluk alıp verişleri gibi duyuluyordu.

Çamlık korudan geçip tapınağa gittiler, dua etmek için bir süre orada kaldılar. Delikanlı, tanrılara şükranlarını sunmak için hafifçe eğilip ellerini çırptı. Çırpma sesi etrafta kuvvetle yankılandığı için gurur duydu. Ellerini bir daha vurdu birbirine.

Hatsue de başını eğip dua etmeye koyuldu. Kimonosu beyaz olduğu için yakasının üzerinde, güneş yanığı ensesi daha da esmer görünüyordu. Ama bu görünüş öylesine büyülüyordu ki Şinji'yi, ne kadar akça pakça olsa da başka hiçbir kızın ensesi delikanlıyı Hatsue'ninki kadar etkileyemezdi.

Ne için dua ettiyse, hepsini vermişti ona tanrılar. Bunu düşünüp yüreğinde sıcacık bir mutluluk hissetti.

Uzun süre dua ettiler. Tanrılara olan inançlarını bir an bile olsun yitirmemiş, her zaman tanrıların onları gözetip koruduğunu hissetmişlerdi.

Gittiklerinde rahibin evinin lambaları yanıyordu. Şinji seslenince rahip pencereyi açıp baktı. Şinji konuşmaya koyuldu ama söylenmesi gereken sözleri kolay kolay bulamadığı için, rahip ikisinin ne istediğini önce anlayamadı. Daha sonra durumu kavradı. Şinji, tanrılar için adak olarak, mercanbalıklarından büyüğünü rahibe uzattı. Rahip, denizden gelen bu değerli armağanı aldı. Evlenme törenini yöneteceğini de anlayıp ikisine içten gelen sözlerle mutluluklar diledi.

İki genç, tapınağın ardındaki çamlık korudan geçip yukarı çıkarken serin akşam havasını zevkle içlerine çekiyorlardı. Güneş artık çoktan batmıştı. Dört bir yandan cırcırböceklerinin sesleri geliyordu. Şinji'nin mercanbalıklarından birini rahibe verdiği için boş kalan eliyle dikkatle tuttuğu Hatsue'yi, son, sarp geçitten fener kulesine doğru geçirdi.

"Biliyor musun," dedi, "yirmi yaşıma basar basmaz birinci serdümen ehliyetini alıyorum."

"Oh, ne güzel."

"Ehliyeti aldım mı artık evlenebiliriz diye düşünüyorum."

Hatsue karşılık vermeyip çekingence gülümsedi.

"Kadın Bayırı"nı dönüp fener bekçisinin evinin ışığına yaklaştılar. Şinji, her zamanki gibi camlı kapının önünde durup evdekilere seslendi. İçeride, akşam yemeğinin hazırlığıyla uğraşan kadının gölgesi görünüyordu.

Kadın kapıyı açınca, karanlıkta bekleşen Şinji ile genç nişanlısının gölgelerini seçti.

“Ooo, demek beraber geldiniz...” diye bağırdı yüksek sesle. Şinji’nin uzattığı koca mercanbalığını iki eliyle yakaladı, sonra eve doğru döndü.

“Bey, Şinji geldi, bir de güzel balık getirmiş bize.”

Üşengeç fener bekçisi, içeriden istifini bozmadan seslendi:

“Her zamanki gibi desene. Çok teşekkür ederiz. Bu arada ikinize de mutluluklar dilerim. İçeri girin. İçeri girin.”

“Öyle ya, ne olur içeri girin artık,” diye ekledi karısı da. “Hem yarın Çiyoko da geliyor.”

Delikanlı, Çiyoko’nun içinde nasıl duygular uyandırmış olduğunu bilmiyordu bile. Kızın, kendisi yüzünden uğradığı üzüntüden de haberi yoktu. Onun için, anasının kızıyla ilgili sözlerini çok da önemsemeden dinlemişti.

İki genç, fener bekçisi ve karısının ısrarları üzerine akşam yemeğine kalmış, geldiklerinden beri yaklaşık bir saat geçmişti. Misafirliğin uzadığını düşünüp yemekten sonra, eve dönmek için kalktıklarında yaşlı adam onlara fener kulesini göstermeyi önerdi. Adayı henüz çok da tanımayan Hatsue, fener kulesine daha önce hiç girmemişti.

Fener bekçisi, önce ikisini gözcü kulübesine götürdü. Kadının bir önceki gün turp ektiği sebze bahçesinin yanından geçip beton bir merdivenden yukarı çıktılar. Burada denize bakan uçurumun kenarında gözcü kulübesi, az yukarıda da sırtını tepelere vermiş fener kulesi duruyordu.

Kuleden çıkan ve parlak bir sis sütununu andıran ışık demeti, gözcü kulübesinin çatısından geçip sağdan sola doğru kayıyordu. Fener bekçisi kapıyı açıp içeri girdi, elektrik düğmesini çevirdi. Duvarda asılı gönyeleri, üzerinde gemilerin seyir jurnali duran son derece düzenli masayı, pencerelerin önündeki bir üçayak üzerinde de dürbünü gördüler.

Fener bekçisi bir pencere açıp dürbünü çevirdi. Hatsue’nin boyuna göre alçalttı.

Dürbünden bakıp geri çekilen Hatsue, kimonosuyla mercekleri silip yeniden baktı. Sonra birden, heyecanla haykırdı:

“Aman ne güzel!”

Hatsue, çeşitli yönlerde gördüğü ışık noktalarını söylüyordu. Şinji de, olağanüstü keskin gözleriyle bu noktaları dürbünsüz tanımaya çalışıp

hepsini birer birer Hatsue’ye anlatıyordu.

Hatsue, güneydoğuda denize serpilmiş sürüyle küçük noktayı gösterdi.

“Onlar mı? Onlar trolle balık avlayan teknelerin ışıkları. Ötelerdeki Aiçi ilinden geliyorlar.”

Açık denizdeki sürüyle ışıktan her birinin, baştan başa yıldızlarla dolu göğün herhangi bir yerinde yansıması vardı sanki. Tam karşıda, İrako Burnu’nun üzerindeki deniz fenerinin ışığı, onun ardında da kent ışıkları görünüyordu.

Soldaki Şino Adası’nın ışıkları ise şöyle böyle ayırt ediliyordu.

Tam solda, en dışta, Çita Yarımadası’ndaki Noma Burnu fener kulesini görebiliyorlardı. Onun sağında da, Toyohama Limanı’ndaki ışıklar parıldıyordu. Ve ortadaki kırmızı ışık da rıhtımdaki fenerdi. Daha sağda, Oyama’nın tepesinde, uçaklara yol göstermek için konmuş işaret feneri ışıldamaktaydı.

Hatsue yeniden heyecanla haykırdı. Dürbünün görüş alanına koca bir transatlantik girmişti. Gemi çıplak gözle zor tanınırdı. Ama dürbünle bakılınca yolunda gösterişle ilerleyen geminin hali öyle göz alıcıydı ki, Şinji ile Hatsue sırayla dürbünden bakıyor, başından ayrılamıyorlardı.

Gemi hem yük hem de yolcu taşıyan bir gemi olsa gerekti. Gezinti güvertesinin ardındaki bir salonda, beyaz örtülü masalar ve sürüyle sandalyeyi olduğu gibi görüyorlardı. İçeride tek bir insan gözükmüyordu. Yemek salonu diye tahmin ettikleri odanın kar gibi beyaz duvarlarına şaşkın şaşkın bakadururlarken, birden sağ taraftan beyaz giyimli bir kamarot çıktı, pencerelerin ardında yok oldu.

Pupa feneri ve pruva feneri yeşil yeşil parıldayan gemi, dürbünün görüş alanından çıkmış, İrako Geçidi’nden geçip Pasifik Okyanusu yönünde uzaklaşmıştı.

Daha sonra, yaşlı adam onları fener kulesine götürdü. Alt kattaki elektrik jeneratöründen takırtılı bir gürültü geliyordu. Havada yağ kokusu vardı. Yağ lambaları, yağ bidonları ve yağ fıçıları burada dururdu. Daracık bir döner merdiveni tırmanınca daire şeklindeki küçük, bomboş bir odaya vardılar. Fener kulesinin ışık kaynağı, odada sessizlik içinde yanıyordu.

Pencereden bakınca, sağdan sola doğru, İrako Geçidinin karanlık, uğultulu dalgalarını tarayarak geçen geniş ışık kuşağını gördüler.

Fener kulesinin bekçisi, döner merdivenden yumuşak bir hareketle aşağı inip iki genci baş başa bıraktı.

* * *

Fener kulesinin tepesindeki küçük, yuvarlak oda, cilalı tahtayla döşenmişti. Işık kaynağının pirinç teçhizatı parıldıyordu. Kalın cam mercekler beş yüz vatlık bir ampulün çevresinde haşmetle dönüyor, bu ışık kaynağını, altmış beş bin mum gücünde bir aydınlığa yükselterek güçlendiriyordu.

Merceklerin, çın çın diye bir sesle dönmesi, yüzyıl kadar önce Meiji Döneminde yapılmış bütün fener kulelerinin ayırt edici özelliğiydi. Mercekler gıcırdayarak dönerken yuvarlak, tahta kaplı duvarlarda bir sıra sonu gelmeyen, parıldayan ışık şeritleri meydana getiriyordu. Aynı yansımalar, yüzlerini pencere camına yapıştırmış olan delikanlı ile genç kızın sırtlarında da oynaşmaktaydı.

Şinji ile Hatsue öylesine yakın duruyorlardı ki, yüzleri neredeyse birbirine değiyor, her biri, bir ötekinin yanağındaki alev alev sıcağı duyuyordu. Dışarıda, tam önlerinde, fenerden çıkan ışık kuşağının hep aynı, geniş, çevresel hareketle taradığı karanlık vardı.

Aslında düşünmeye alışkın olmayan Şinji, o anda bir kere daha düşüncelere dalmıştı. Yaşadıkları bütün zorluklara rağmen, o an orada, ahlaki değerlere ters düşmeden sevdiği kızla rahatça yan yana durabildiğini düşündü. Tanrıların kendilerini bir kere olsun yüzüstü bırakmadığını düşündü. O sırada karanlığa gömülmüş bu küçük adayı düşündü. İkisinin mutluluğunu koruyan ve birlikte olmalarını sağlayan işte bu adaydı.

Hatsue birden Şinji’ye dönüp gülümsedi. Kimonosunun yeninden küçük, pembe bir midye çıkarıp Şinji’ye gösterdi.

“Bunu hatırlıyor musun?”

“Hatırlıyorum.”

Şinji, güzel, beyaz dişlerini ışıldatarak gülümsedi. Sonra, gömleğinin göğüs cebinden Hatsue’nin küçük resmini çıkarıp nişanlısına gösterdi.

Hatsue, elini hafifçe üzerinden geçirdiği resmi Şinji’ye geri verdi. Gözleri gururla parlıyordu. Şinji’yi koruyan kuvvetin kendi resmi olduğunu düşündü.

Aynı anda genç balıkçı da düşünceye daldı. Onun düşündüğü şey başkaydı: O gece bütün tehlikeleri alt etmesini sağlayan tek şey kendi gücü ve iradesiydi...

4 Nisan 1954

Bereket Denizi dörtlemesi, *Bir Maskenin İtirafları, Yaz Ortasında Ölüm, Denizi Yitiren Denizci* gibi eserlerinden tanıdığımız Yukio Mişima, *Dalgaların Sesi*'nde farklı bir yönüyle çıkıyor okurun karşısına. Romanlarında insan doğasının karanlık yönlerini deşen, onlarla cesurca hesaplaşan Mişima, bu kez kalemini ışığa çevirerek sevginin farklı veçheleri etrafında kuruyor öyküsünü.

Dalgaların Sesi'nde, Şarkılar Adası olarak da bilinen Uta-Jima adasında genç balıkçı Şinji ile varlıklı Miyata ailesinin güzel kızları Hatsue arasındaki ilk aşk öykülenir; cesur, heyecanlı, duru iki gencin masalsı bir dille kaleme alınmış öyküsüdür bu. Aynı zamanda, zamanın ve mekânın ötesindeki bu korunaklı dünyada gelenekleriyle ve doğayla bağlarını koruyan dalgıç kadınların, balıkçı erkeklerin öyküsüdür *Dalgaların Sesi*. Ve elbette denizin, dalgaların ve fırtınanın da.

Kapak fotoğrafı: Kawase Hasui

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

